

**KOLEJNY NR
W SPRZEDAŻY
4 MAJA**

CWA TYGODNIK
REGIONU RYPIŃSKIEGO
CGD CLI

Edukacja

Napisali małą maturę

Zaraz po świętach wielkanocnych gimnazjaliści zasiedli do pisania egzaminu sprawdzającego ich wiedzę z trzech lat nauki w gimnazjum

➤ str. 3

Edukacja

Podróże i turystyka od podszewki

W kwietniu uczniowie technikum obsługi turystycznej z Zespołu Szkół Zawodowych w Wąbrzeźnie wzięli udział w dwóch wydarzeniach związanych z branżą turystyczną – festiwalu i targach w Toruniu

➤ str. 5

Wąbrzeźno

Rodzinne świętowanie w WDK

Najpierw msza święta, a następnie zabawa na festynie rodzinnym w WDK. Tak wąbrzeskie wspólnoty parafialne świętowały ostatnią niedzielę. Festynowi przyświecał cel charytatywny, tj. pomoc gruzińskiemu Caritasowi

➤ str. 8

Wąbrzeźno

Wąbrzeski bieg samarytański

Bieg samarytański, w którym wzięło udział 150 uczestników w różnym wieku zainicjował obchody Dni Kultury Chrześcijańskiej w Wąbrzeźnie

➤ str. 30

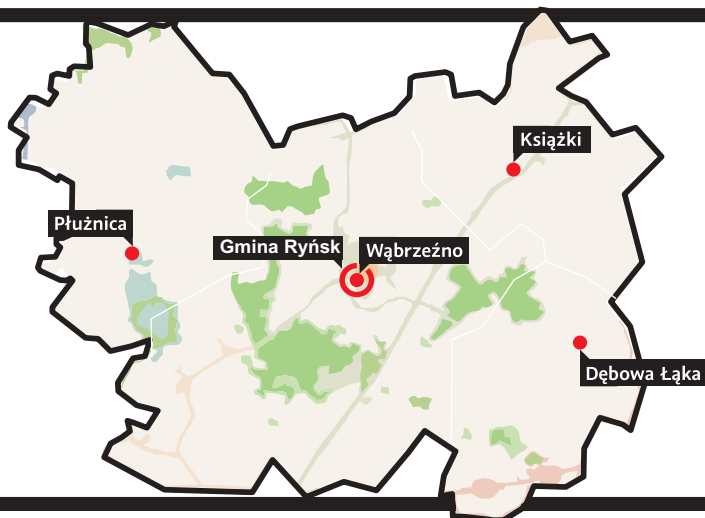
**CZWARTEK
27 KWIETNIA 2017**

ISSN: 2080-0878

1,99 zł
w tym 5% VAT

nr 17/2017 (419)

CWA

TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

Mostek źle zabezpieczony?

WĄBRZEŹNO ➤ – Bardzo proszę zająć się sprawą mostu na Podzamczu. Jestem zaniepokojony zabezpieczeniem terenu. Kto odpowie za możliwą tragedię? – alarmuje nasz Czytelnik

Informacja o braku przejścia jest widoczna. Ale czy będzie respektowana?

Rzeczywiście, most na Jeziorze Zamkowym jest w fatalnym stanie i kilka dni temu został wyłączony z użytkowania. Jednak władze miasta zapewniają, iż teren został właściwie zabezpieczony. – Do czasu zamknięcia mostku jego stan techniczny był systematycznie kontrolowany przez nasze służby, prowadzone były również próby wytrzymałościowe – wyjaśnia burmistrz Leszek Kawski. – 18 kwietnia most zamknęliśmy i wprowadziliśmy tam zakaz prze-

chodzenia. Informacja o zakazie wstępu na most jest widoczna dla każdego. Codziennie też straż miejska sprawdza czy nie jest ona zniszczona bądź usunięta, jak to miało miejsce kilka dni temu. Proszę, zachowajmy rozsądek i przestrzegajmy zakazu przechodzenia przez mostek – apeluje burmistrz.

Mieszkańcy Wąbrzeźna swoje obawy wyrazili w sieci interne-

Mostek jest w bardzo złym stanie technicznym

towej, zamieszczając wiele zdjęć i dyskutując na temat skuteczności zabezpieczenia terenu wokół mostku. – Patrząc na zdjęcia internautów zadaję pytanie, gdzie jest

Inspektor Nadzoru Budowlanego? Zbliża się lato, a na mostku są luźne elementy, zwykła taśma. Kto to zabezpieczył? Miejsce wyłączone z użytku publicznego powinno zostać odpowiednio zabezpieczone! Czy musi

dojść do tragedii? Zbliża się sezon, odważnych nie będzie brakowało, by spróbować. Proszę interweniować – napisał nasz Czytelnik (dane do wiadomości redakcji).

W poniedziałek przejście zostało dodatkowo zabezpieczone metalową siatką oraz deskami. Jednak taki stan może potrwać jeszcze dość długo. – Most będzie zamknięty do czasu jego wymiany. Jesteśmy przygotowani do rozebrania całej konstrukcji i postawienia nowej. Mamy pozwolenie na budowę, projekty, kosztorys – podkreśla burmistrz Kawski. Jednak zły stan techniczny mostu znany był od dawna. Skąd więc przedłużający się termin jego naprawy? – Był zamysł, aby wykonać to w 2016 roku i pokryć koszt inwestycji (według kosztorysu 850 tysięcy złotych) w 100% z budżetu miasta – tłumaczy burmistrz. – Pojawiła się jednak szansa uzyskania od 66 do 85% dotacji na to zadanie. Czy gospodarz miasta powinien z niej zrezygnować i zamiast np. 212,5

tys. zł wydać 850 tys. zł – pyta rektor Leszek Kawski. – Poczekajmy, bądźmy cierpliwi. Rozbiórka mostu i postawienie nowego to zadanie, które wpisaliśmy w Lokalną Strategię Rozwoju Obszaru Ziemi Wąbrzeskiej na lata 2016-2022. Jest duże prawdopodobieństwo, że środki z budżetu marszałkowskiego na ten cel będą uruchomione jeszcze w tym roku – uspokaja wójt.

O skuteczność zabezpieczeń zapytaliśmy Powiatowego Inspektora nadzoru Budowlanego w Wąbrzeźnie.

O skuteczność zabezpieczeń zapytaliśmy powiatowego inspektora nadzoru budowlanego w Wąbrzeźnie. – Aktualnie zabezpieczenie mostku jest wystarczające – mówi Zdzisław Kapka. – Zamontowana została siatka ogrodzeniowa, są deski i czytelne informacje, że przejście jest zabronione. Jednak wszyscy powinni zwrócić uwagę, aby nie dochodziło tu do jakichś aktów wandalizmu czy nieuprawnionego zdjęcia zabezpieczeń. Bardzo ważne jest bezpieczeństwo dzieci, dlatego szczególnie im trzeba przypominać o ryzyku złamania zakazu wchodzenia na most – podkreśla szef PINB.

Sposób zabezpieczenia obiektu wyłączonego z użytkowania może skłaniać do pytań. Jednak czy istnieje inna możliwość, aby uniknąć potencjalnego zagrożenia? Może ktoś z Czytelników ma pomysł?

Tekst i fot.
Krzysztof Zaniewski

REKLAMA

ROWERY, SKUTERY
poczuj wolność wiosną
HURTOWNIA W ZIELENIU
SETKI MODELI W HURTOWYCH CENACH
Zieleń 88, tel. 56 688 67 30, kom. 605 418 025

REKLAMA

DOFINANSOWANIE DZIAŁALNOŚCI ROLNICZEJ PROW 2014-2020

- restrukturyzacja małych gospodarstw 60.000 zł.
- różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej 100.000 zł.

DORADCY PROW
508-067-008, 735-574-307

Najlepsza w województwie

WABRZEŻNO ➤ Uczennica wąbrzeskiego gimnazjum Kamila Kosela wygrała wojewódzki konkurs, którego tematem było życie i pontyfikat świętego Jana Pawła II. W nagrodę pojedzie do Włoch

Dzięki wygranej w konkursie Kamila Kosela weźmie udział w pielgrzymce do Włoch

W konkursie „Wielcy Polacy”, który składał się z trzech etapów – szkolnego, rejonowego i wojewódzkiego wzięło udział ponad 600 gimnazjalistów. Do każdego z etapów uczestników obowiązywała wymagana literatura, musieli szczegółowo znać biografię świętego Jana Pawła II oraz jego związek z naszym województwem.

– Wiedza o Papieżu Polaku to dla mnie i wszystkich laureatów konkursu nie tylko daty, miejsca i dzieła, ale przede wszystkim życiowa mądrość – mówi Kamila Kosela. – Papież swymi słowami i zachowaniem dawał przykład

do naśladowania. Mnie osobiście nauczył tolerancji, szacunku, wymagania od siebie, a także miłości względem bliźniego. Był osobą o wielkim sercu, potrafił przebaczać. Jego pontyfikat był naznaczony bólem i cierpieniem, jednak on godnie i z podniesioną głową znosił te przeszkody. Papież zmienił cały świat i rozbudził miłość do Boga w wielu ludzkich sercach. Cały jego pontyfikat był świadectwem świętości. Z pewnością zasłużył na miano Wielkiego Polaka. Na zawsze pozostanie w pamięci wielu ludzi na całym świecie.

Koleżanka Kamili z klasy –

Oliwia Góra zdobyła wyróżnienie.

Nagrodą w konkursie dla 21 najlepszych uczniów jest pielgrzymka „Śladami Jana Pawła II” do wielu miast we Włoszech.

– Będę miała okazję do pójścia w jego ślady i jeszcze raz docenienia wartości jego pielgrzymek oraz nauk – cieszy się Kamila.

Organizatorem konkursu było Centrum Edukacji Młodzieży w Górsku. W poprzednich edycjach młodzież musiała wykazać się wiedzą m.in. o Mikołaju Koperniku, ks. Jerzym Popiełuszcze czy ks. Stefanie Wyszyńskim.

(pg), fot. nadesłane

Region

Sfotografuj zabytki na konkurs

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Ziemia Wąbrzeska występuje z kolejną inicjatywą na rzecz aktywizacji lokalnej społeczności. Tym razem propozycja dotyczy konkursu fotograficznego, wpisującego się w cykl działań „LGD w obiektywie”. Hasło przewodnie brzmi „LGD z zabytkiem w tle”.

Konkurs trwa od 8 maja do 30 czerwca 2017 roku. Prace należy przesać pocztą lub złożyć osobiście w Biurze LGD w Wąbrzeźnie, w kopercie opatrzonej dopiskiem „LGD z zabytkiem w tle”.

Konkurs jest adresowany do mieszkańców obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju, tj. miasta Wąbrzeźna oraz gmin Dębowa Łąka, Książki i Ryńsk. – Poza nadrzędnymi celami, jak aktywizacja mieszkańców oraz propagowanie i animacja realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju obszaru Ziemi Wąbrzeskiej na lata 2016-2022, poprzez konkurs pragniemy zwrócić uwagę na piękno i unikatowość lokalnych

zabytków, a pośrednio wpłynąć na rozwój turystyki – wyjaśnia Maciej Rataj, dyrektor Biura LGD Ziemia Wąbrzeska. – Najlepsze, zgłoszone na konkurs fotografie, zamierzamy wykorzystać w naszych publikacjach – dodaje.

Jak podkreślają organizatorzy, prace powinny prezentować zabytki obszaru objętego działaniem LGD, które stanowią świadectwo minionych epok. Ich zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową. – Technika wykonania prac jest dowolna, przy czym do konkursu można zgłaszać zdjęcia wcześniej niewykorzystywane

i nierozpowszechniane przez inne podmioty oraz zdjęcia, które nie były wcześniej nagrodzone lub wyróżnione – zaznacza Michalina Dobber, animator projektów społecznych Biura LGD.

Organizatorzy planują wyróżnić trzy najlepsze fotografie. Na autorów zwycięskich prac czekają nagrody rzeczowe o łącznej wartości 1.500,00 zł. Regulamin konkursu jest dostępny na stronie internetowej <http://lgdwa-brzezno.pl>. O szczegółach konkursu można również dowiedzieć się w Biurze Stowarzyszenia, które mieści się przy ul. Mickiewicza 12/1 w Wąbrzeźnie.

(krzan)

Powiat

Wolniej – bezpieczniej

Policjanci przypominają kierowcom o odpowiedzialnym zachowaniu na drodze, dostosowaniu prędkości do panujących warunków i obowiązujących przepisów. Przede wszystkim apelują o zdjęcie nogi z gazu.

– Prędkość jest ważnym czynnikiem, mającym wpływ na skutki wypadków drogowych – mówi st. sierż. Michał Głębocki. – Zdejmując nogę z gazu możemy ograniczyć ich konsekwencje i zwiększyć szanse na przeżycie własne oraz innych – akcentuje Głębocki.

Za zbyt dużą prędkość można stracić prawo jazdy. Zgodnie z art. 135 ust. 1a. policjant zatrzyma prawo jazdy kierowcy, który na obszarze zabudowanym przekroczy prędkość o więcej niż 50 km/h. Jednak pomimo surowych konsekwencji kierowcy nie zawsze zwracają uwagę na bezpieczeństwo. – Przykładem może być sytuacja z minionego piątku, kiedy funkcjonariusze z Wąbrzeźna zatrzymali

trzy prawa jazdy za wspomniane wykroczenie – informuje oficer prasowy KPP. – Pierwszy kierowca, który przekroczył prędkość na terenie zabudowanym o 53 km/h, został zatrzymany przed godz. 9.00 na obwodnicy Wąbrzeźna. Kolejny to 43-latek, który kierując oplem pędził przez teren zabudowany z prędkością 135 km/h. Natomiast po godz. 19.00 w Węgorzynie prawo jazdy na trzy miesiące stracił 33-letni mieszkaniec powiatu gołubsko-dobrzyńskiego, który przekroczył dozwoloną prędkość o 55 km/h – podaje Głębocki.

Wszyscy kierujący, oprócz zatrzymania prawa jazdy, zostali ukarani mandatami karnymi.

oprac. (krzan)

Wąbrzeźno

Świąteczny początek maja

Zbliżają się majowe święta. Urząd Miasta, Wąbrzeski Dom Kultury i biblioteka zachęcają do skorzystania z bogatego programu imprez.

1 maja – Imieniny Ulicy 1 Maja. Początek o godz. 11.00. W programie organizatorzy zapowiadają konkursy, zabawy dla dzieci i dorosłych, wystawy plenerowe, kiermasz, fotobudkę, loterię i wiele innych atrakcji. Przyjęcie imieninowe przygotowane będzie oczywiście na ul. 1 Maja. Impreza jest otwarta dla wszystkich chętnych. Zakończenie przewidywane na godz. 15.00.

2 maja tradycyjnie będziemy celebrować Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej. To dostojne święto uhonoruje przemarsz ze stumetrową flagą przy asyście Orkiestry Dętej. Zbiórka jak zawsze na parking miejskiego gimnazjum, a wymarsz o godz. 14.00. Korowód przejdzie ulicami miasta na stadion MKS Unia, gdzie o godz. 14.30 rozpocznie się Bieg Konstytucji 3 Maja (regulamin biegu, karta zgłoszeniowa i karteczki do biegu dostępne są na stronie internetowej urzędu miasta).

3 maja zaplanowano uroczystości z okazji 226. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Rozpoczę-

cie o godz. 12.00 w kościele Matki Bożej Królowej Polski. Po wystąpieniu okolicznościowego przemówienia burmistrza Wąbrzeźna oraz programu artystycznego przygotowanego przez uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej nr 2, uczestnicy wezmą udział w mszy świętej w intencji Ojczyzny. Po nabożeństwie odbędzie się koncert Orkiestry Dętej WDK oraz złożone zostaną wiązanki kwiatów przy Pomniku Żołnierza Polskiego.

Ratusz zwraca się z prośbą do mieszkańców miasta, aby uhonorowali patriotyczne święta, eksponując polską flagę. – Pamiętajmy, aby w majowe święta nasze domy czy zakłady pracy były udekorowane flagami narodowymi – mówi Anna Borowska. – Wywieszanie jej jest ważne dla zachowania pamięci historycznej, pielęgnacji faktu odzyskania niepodległości i uczczenia pierwszej w Europie oraz drugiej na świecie Konstytucji 3 Maja – dodaje rzeczniczka prasowa burmistrza.

(krzan)

TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (56) 682 26 80
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor Naczelny:
Adrianna Błaszkievicz
Redaktor prowadzący:
Magdalena Betlejewska
tel. 692 141 983

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. (56) 682 26 80
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Wydawca:
Wydawnictwo
Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
Druk:
GRUPA WM Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 5

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Napisali małą maturę

EDUKACJA ▶ Zaraz po świętach wielkanocnych gimnazjaliści zasiedli do pisania egzaminu sprawdzającego ich wiedzę z trzech lat nauki w gimnazjum

Julia Wilczewska była bardzo zadowolona z części humanistycznej egzaminu

Aleksandra Olszewska obawiała się geometrii na egzaminie z matematyki

Egzamin gimnazjalny rozpoczął się w środę testem humanistycznym (język polski, historia, wiedza o społeczeństwie). W czwartek uczniowie napisali egzamin z matematyki i przedmiotów przyrodniczych (fizyka, chemia, biologia i geografia), a w piątek język obcy nowożytny. My rozmawialiśmy z wąbrzeskimi gimnazjalistami drugiego dnia trwania egzaminu.

– Z języka polskiego poszło mi

runkowaniu służby mundurowe, ale w przyszłości chciałaby zostać farmaceutką.

Aleksandra Olszewska interesuje się teatrem dlatego wybrała profil artystyczny w toruńskim liceum.

– Myślę, że część humanistyczna poszła mi bardzo dobrze. Z historii można było dużo wynioskować z analizy tekstów, ale z drugiej strony trzeba było mieć też dużą wiedzę. WOS to była łatwizna – opowiada. – Mam nadzieję, że na matematyce nie będzie dużo geometrii. Trochę się boję chemii, ale ogólnie podchodzę do tego egzaminu optymistycznie. Z angielskim nie mam problemów, bo mam raczej lingwistyczną naturę.

Jakub Delikat jeszcze nie ma sprecyzowanych planów jeśli chodzi o zawód, który chciałby wykonywać. Kierunek studiów zamierza wybrać po ukończeniu toruńskiego liceum.

– Egzamin humanistyczny był w porządku, ale trochę dziwnie sformowano temat rozprawki. Historia i WOS były łatwe. Jeśli chodzi

o przedmioty przyrodnicze to słabo czuje się tylko w biologii – mówi.

Arkusze egzaminacyjne z zadaniami z matematyki zawierały 23 zadania, w tym 20 na które uczeń wybierał odpowiedź z zaproponowanych. Dotyczyły one m.in. rachunku prawdopodobieństwa, graniastopuła i średniej arytmetycznej. W arkuszu egzaminacyjnym z wiedzy przyrodniczej było 25 zadań zamkniętych (odpowiedzi do wyboru). Pytano m.in. o fotosyntezę, szczepienia ochronne, rozpuszczalność sacharozy, rozcieńczanie stężonego kwasu, właściwości magnezów i współrzędne geograficzne. Na egzaminie z języka angielskiego uczniowie mieli za zadanie m.in. sporządzić maila.

Nauczyciele wskazują, iż wielu uczniów uważa, że tegoroczne testy były trudniejsze niż w ubiegłych latach. Nawet część humanistyczna, na ogół uznawana za bardziej przystępną. – Historię i WOS zaliczam do trudniejszych – mówi Jakub Zahora z gimnazjum w Dębowej Łące. – Maksymalnie wykorzystałem czas, jaki był przeznaczony na tę część egzaminu – dodaje. Jego opinię podzielają koledzy. – Większość zadań polegała na zapoznaniu się z materiałem źródłowym i zaznaczeniu prawidłowej odpowiedzi – wtrąca Adrian Metenia. – Ale test z języka polskiego był łatwiejszy. W oparciu o lektury trzeba było napisać rozprawkę na temat „Czy marzenia

mają sprawczą moc?” – dopowiada Mikołaj Krzysztofik.

W czwartek uczniowie sprawdzali swoje wiadomości w części matematyczno – przyrodniczej. – Najpierw rozwiązywaliśmy test z biologii, chemii, fizyki i geografii. Mieliśmy na to 60 minut – mówi Patryk Lewandowski. – Dla mnie najtrudniejsze okazały się zadania z biologii i chemii. Natomiast do zadań z fizyki znajomość wzorów nie była potrzebna. Wszystkie informacje były w treści – cieszy się Jakub Wrzesiński. – Druga część sprawdzała naszą wiedzę matematyczną. Część zadań była trudna, niektóre polecenia bardzo podchwytliwe i wymagały myślenia – podsumowuje Patryk Skierkowski.

Piątek był trzecim i ostatnim dniem zmagania z egzaminem gimnazjalnym. Uczniowie mogli wybrać tylko ten język, którego uczyli się w szkole i który był ich przedmiotem obowiązkowym. Musieli rozwiązać zadania związane z czytaniem ze zrozumieniem oraz słuchaniem wypowiedzi.

To ostatni egzamin przed związaniem z reformą szkolnictwa stopniowym wygaszaniem gimnazjów.

Jego wyniki są brane pod uwagę przy rekrutacji przez szkoły ponadgimnazjalne. Uczniowie poznają je 16 czerwca.

Tekst i fot.
Paulina Grochowalska,
Krzysztof Zaniewski

OGŁOSZENIE

#MarszWolności

MARSZ WOLNOŚCI

6 maja, sobota, godz. 13.00

Ruszamy z Placu Bankowego w Warszawie.
Idziemy na Plac Konstytucji. (Koncert BIG CYC)

ZAPRASZAMY!

Przemysław Terminiński
Senator RP

Tomasz Lenz
Poseł na Sejm RP

Antoni Mężydło
Poseł na Sejm RP

Arkadiusz Myrcha
Poseł na Sejm RP

Zapraszamy na wspólny wyjazd do Warszawy. Tel. 56 621 06 15 kujawsko-pomorski@platforma.org

O drogowym bezpieczeństwie na turnieju

POWIAT ▶ W sobotę 22 kwietnia odbyły się powiatowe eliminacje Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym. Zwycięstwo drużynowe w kategorii gimnazjów oraz szkół podstawowych wywalczyli przedstawiciele gospodarzy, czyli uczniowie Zespołu Szkół w Zieleniu

Zawodnicy musieli wykazać się umiejętnością udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej

Współorganizatorem turnieju była Komenda Powiatowej Policji w Wąbrzeźnie. Udział w nim wzięło osiem drużyn, po cztery z gimnazjów i szkół podstawowych z terenu powiatu wąbrzeskiego. – Takie turnieje są organizowane, aby zachęcić dzieci i młodzież do zdobywania wiedzy oraz umiejętności z zakresu zasad ruchu drogowego. Wszystko po to, aby wpływać na ich bezpieczeństwo na drodze, po-

pularyzowanie rekreacji i sportu, a także roweru jako środka transportu – wyjaśnia st. sierż. Michał Głębocki.

Na początku sprawdzono wiedzę teoretyczną uczestników. – Musieli oni odpowiedzieć na pytania testowe dotyczące zasad ruchu drogowego – wyjaśnia Michał Głębocki. – Następnie na uczestników czekał tor przeszkód. Do pokonania rowerem mieli między

innymi slalom między przeszkodami, przejazd pomiędzy bramkami i korytarzem z desek. Nie było to łatwe, ale poradzi sobie wszyscy – dodaje.

Kolejne zadania sprawdzały umiejętność udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Rannym (pozorantom) drużyny udzielały pierwszej pomocy.

Dyplomy i nagrody otrzymali wszyscy uczestnicy turnieju. Wręczał je Komendant Powiatowej Policji w Wąbrzeźnie mł. insp. Mirosław Joppek.

Zwycięzcy będą reprezentować powiat wąbrzeski na etapie okręgowym.

oprac. (krzan)
fot. nadesłane

WYNIKI TURNIEJU:

SZKOŁY PODSTAWOWE

I miejsce Szkoła Podstawowa w Zieleniu, II miejsce Szkoła Podstawowa w Książkach, III miejsce Szkoła Podstawowa nr 3 w Wąbrzeźnie, IV miejsce Szkoła Podstawowa w Płużnicy.

GIMNAZJA – I miejsce Gimnazjum w Zieleniu, II miejsce Gimnazjum w Dębowej Łące, III miejsce Gimnazjum nr 1 w Wąbrzeźnie, IV miejsce Gimnazjum w Książkach.

Wielkie Radowiska

Z wizytą w bibliotece

Dzieci z Publicznego Przedszkola „Promyczek” w Wielkich Radowiskach odwiedziły miejscową bibliotekę, aby zapoznać się z jej ofertą.

Biblioteka to nie tylko miejsce, z którego wypożycza się książki do domu, ale jak przekonali się przedszkolaki z Wielkich Radowisk można tam również obejrzeć wystawę i pobawić się w różne zabawy dydaktyczne. Dzieci spędziły tam jeden z kwietniowych dni zapozna-

jąc się zasadami funkcjonowania księżnicy oraz wysłuchując opowiadania o Zuzi, która się zgubiła. Stało się ono pretekstem do rozmowy o miejscach, w których można się zgubić i o tym jak należy się zachowywać aby do tego nie doszło. Maluchy uczestniczyły w różnych

zabawach dydaktycznych oraz rozwiązywały zagadki. Spotkanie wieńczyło wspólne układanie dużego słońca oraz słodki poczęstunek. Po takim dniu spędzonym w bibliotece maluchy na pewno będą do niej zaglądać częściej.

(pg), fot. nadesłane

Dla dzieci z przedszkola w Wielkich Radowiskach wizyta w miejscowej bibliotece była ciekawym doświadczeniem

Wąbrzeźno

Magia Bajkału

O najstarszym, najgłębszym i najczystszej jeziorze świata – Bajkale opowiadał w Wąbrzeskim Domu Kultury podróżnik Jędrzej Łukowski.

Uczestnicy spotkania z zainteresowaniem słuchali opowieści o Bajkale

Jędrzej Łukowski (z lewej) opowiadał w Wąbrzeskim Domu Kultury o najstarszym, najgłębszym i najczystszej jeziorze świata – Bajkale

Podróżnik spotkał się z mieszkańcami miasta w minio-czwartek.

– Bajkał to najgłębsze jezioro na Ziemi – ma 1637 metrów głębokości. To także największy zbiornik słodkiej wody – 23 tys. km³ idealnie czystej wody – rozpoczął swoją opowieść Jędrzej Łukowski.

Mężczyzna po raz pierwszy zobaczył Bajkał w 2005 roku. Później studiował na semestralnej wymianie w Irkucku i prowadził w te rejony zorganizowane grupy turystyczne. Jest autorem przewodnika turystycznego „Bajkał i góry Przybajkala”.

– Historia naukowego poznania Bajkału i opisywania organizmów, które tam żyją oraz badania geologii jeziora zaczęły się wraz z upadkiem Powstania Styczińskiego. Młodzi, zdolni, wykształceni i pełni energii powstańcy zostali zesłani na Syberię i swoją energię życiową realizowali w tamtych warunkach – opowiadał zabranym. – Benedykt Dybowski, wybitny lekarz i zoolog pracował przez jakiś czas na katordze a potem osiedli się

nad brzegiem Bajkału. Opisywał organizmy żyjące w jeziorze, mierzył temperaturę i wahania poziomu wody, temperaturę powietrza i prowadził inne obserwacje meteorologiczne.

Jędrzej Łukowski przybliżył uczestnikom spotkania florę i faunę jeziora i tajgi oraz piękno dzikich gór i niezwykłość zachodów słońca nad Bajkałem. Opowiadał też o mieszkańcach tamtych terenów m.in. Buriatach.

– Bardzo fajne są kontakty z tymi ludźmi, bo dla nich każdy spotkany człowiek jest cenny a każde spotkanie jest przeżyciem. Są bardzo prawdziwi w swoich opowieściach – powiedział.

Organizatorem spotkania było Stowarzyszenie „Inicjatywa” z Wąbrzeźna. To druga prelekcja zorganizowana w tym roku w ramach Wąbrzeskiego Festiwalu Turystycznego, sztandarowej imprezy stowarzyszenia. 20 maja „Inicjatywa” zaprasza na rajd rowerowy. Szczegóły będzie można znaleźć na stronie internetowej www.inicjatywa-wabrzeznop.pl.

Tekst i fot.

Paulina Grochowalska

Podróże i turystyka od podszewki

EDUKACJA ▶ W kwietniu uczniowie technikum obsługi turystycznej z Zespołu Szkół Zawodowych w Wąbrzeźnie wzięli udział w dwóch wydarzeniach związanych z branżą turystyczną – festiwalu i targach w Toruniu

Uczniowie najpierw odwiedzili toruńskie targi turystyczne, na których m.in. promowano miasta i regiony Polski, głównie Kujaw i Pomorza, atrakcyjne pod względem turystycznym, a także oferty touroperatorów oraz biur podróży. Przedsięwzięcie połączone było z Toruńskim Festiwalem Smaków, któremu towarzyszyły wystawy, degustacje, warsztaty i konkursy kulinarne.

Głównym celem wycieczki przyszłych techników obsługi turystycznej był Extreme Travel Festival, w ramach którego w Cen-

trum Sztuki Współczesnej w Toruniu odbywały się m.in. spotkania z podróżnikami i warsztaty. Wśród tegorocznych prelegentów był kapitan Maciej Sodkiewicz, który opowiadał o Arktyce, gdzie przez 2 lata prowadził żeglarską wyprawę „Lodowe Krainy”. Sebastian Zawali przekonywał, że wystarczy przejechać kilkadziesiąt kilometrów, żeby zobaczyć czy zwiedzić coś zupełnie nowego. Agata i Szymon Nitkowie przedstawiali różne aspekty podróżowania z małym dzieckiem. Małgorzata Wojtaczka opowiadała jak zdobyła biegun południowy. Jest

szóstą kobietą i pierwszą Polką, która tego dokonała.

– Nasi nauczyciele Wojciech Trzciński i Szymon Krawczyk również byli prelegentami. Przybliżyli swoją wyprawę po północnej polskiej części szlaku rowerowego Green Velo – mówi Wiktoria Tokarska, uczennica technikum obsługi turystycznej.

Wąbrzescy uczniowie wzięli również udział w warsztatach dotyczących obyczajów i tradycji chińskich, podczas których m.in. uczyli się posługiwania pałeczkami.

Oprac. (pg), fot. nadesłane

Uczestnicy warsztatów dotyczących obyczajów i tradycji chińskich uczyli się m.in. posługiwania pałeczkami

Na Extreme Travel Festival składały się m.in. spotkania z podróżnikami i warsztaty. Na zdjęciu uczniowie z Wąbrzeszna

Uczniowie technikum obsługi turystycznej z Wąbrzeskiego ZSZ wzięli udział w targach turystycznych w Toruniu

Wąbrzeźno

Udane „Drzwi otwarte”

W ubiegłym tygodniu w Szkole Podstawowej nr 3 w Wąbrzeźnie zorganizowano spotkanie z przyszłymi uczniami, przedszkolakami oraz ich rodzicami. Mieli oni okazję przyjrzeć się placówce, poznać jej walory i wczuć się w atmosferę nauki.

W holu szkoły organizatorzy przygotowali tablicę z programem i harmonogramem zwiedzania szkoły oraz foldery promujące placówkę, które wręczali gościom witający ich harcerze. – Spotkanie w sali gimnastycznej rozpoczęło się piosenką w wykonaniu zespołu wokalnego, następnie dyrektor Małgorzata Taczyńska zaprezentowała szkołę – informuje Bożena Łamek. – Wystąpili również dzieci z koła tanecznego „Trójeczki”, drużyna piłkarek ręcznych, chłopcy z klas sportowych oraz Marta Lisowska z recytacją wiersza „Moja szkoła”. Gościom przedstawiono również opiekunów grup, którzy byli przewodnikami po szkole i przygotowanych dla dzieci atrakcjach – wyjaśnia nauczycielka.

Goście mogli wziąć udział w warsztatach plastycznych, obejrzeć kącik teatralny, skorzystać z tablicy interaktywnej lub poznać zabawy manipulacyjne drewnianymi klockami. W świetlicy przekazano im informacje na temat organizacji zajęć opiekuńczo-wychowawczych i rozwijających oraz

Podczas „Drzwi otwartych” o swoich sukcesach opowiadali młodzi sportowcy

dojazdów autobusem szkolnym. Dzieci otrzymały pamiątkowe znaczki z logo świetlicy. Obejrzały kącik zabaw oraz wykonywane tu prace plastyczne, natomiast w sali gimnastycznej odbywały się zabawy ruchowe na wesoło. – Na piętrze odbyło się świąteczne w wykonaniu zuchów i harcerzy, biblioteka przygotowała wystawę „Bajki, baśnie i wierszyki”, a w salach lekcyjnych zaprezentowano zabawy matematyczne, interaktywny angielski, Bajkolandię, ekspozycję „Z historią za pan brat”

– opisuje Bożena Łamek. – Natomiast na korytarzu oddziałów przedszkolnych odbyły się zajęcia taneczno-ruchowe oraz zabawy w kącikach tematycznych: kuchennym, lekarskim, teatralnym i plastycznym – dodaje.

Goście mogli ponadto obejrzeć gabinety pedagoga i logopedy oraz film „SP 3 Szkoła Przyjaźni i Sukcesu”. Przez cały czas czynny był również sekretariat i sklepik szkolny.

oprac. (krzan)
fot. nadesłane

Powiat

Policja apeluje

Wąbrzescy policjanci zwracają się z apelem do wszystkich kierujących i właścicieli aut, aby zadbali o stan techniczny swoich pojazdów. To podstawa bezpieczeństwa na drodze.

Obserwujemy, iż po naszych drogach codziennie porusza się duża liczba niesprawnych technicznie pojazdów, które zagrażają bezpieczeństwu wszystkich uczestników ruchu drogowego – wyjaśnia st. sierż. Michał Głębocki. – Pojazdy te często nie mają obowiązkowego wyposażenia, nie posiadają ważnych badań technicznych – dodaje.

Aby przeciwdziałać opisanemu zjawisku, funkcjonariusze w trakcie codziennej służby zwracają uwagę na stan techniczny samochodów, ciągników, rowerów itp. W ubiegłym roku zatrzymali łącznie 543 dowody rejestracyjne, w tym 300 z uwagi na brak aktualnych badań technicznych. – W tym roku zatrzymaliśmy już 216 dowodów rejestracyjnych (104 z powodu braku ważnych badań technicznych) – informuje Głębocki. Policjanci przypominają, że dbanie o stan techniczny auta

Stan techniczny pojazdu należy sprawdzać w stacji diagnostycznej

oraz dopilnowanie terminowych przeglądów w wyspecjalizowanych stacjach diagnostycznych jest obowiązkiem właścicieli i kierujących pojazdami.

(krzan)
fot. nadesłane KPP

Wojewódzkie liczenie w „dwójce”

EDUKACJA 22 kwietnia w Szkole Podstawowej nr 2 w Wąbrzeźnie odbył się III Wojewódzki Konkurs Matematyczny Mała Liga Zadaniowa dla uczniów klas III. Uczestniczyło w nim niemal osiemdziesięcioro dzieci z całego województwa kujawsko-pomorskiego. Zwycięstwo wywalczył Igor Firyn ze Szkoły Podstawowej nr 25 w Bydgoszczy, który jako jedyny zdobył maksymalną liczbę punktów

– Organizowany przez nas konkurs rozwija wśród uczniów zainteresowania matematyką, doskonali umiejętność szukania nietypowych, pomysłowych rozwiązań zadań, a także daje szansę na konfrontację własnych możliwości z możliwościami innych uczniów – wyjaśnia inicjatorka małej ligi zadaniowej Małgorzata Brzósiewicz.

Jak informują organizatorzy, konkurs był podzielony na trzy etapy – szkolny, rejonowy i wojewódzki. Zmagania na szczeblu rejonowym odbywały się w tym roku w szkołach w Toruniu, Bydgoszczy, Osieku, Płowcu, Ciechocinie, Kowalewie Pomorskim, Radziniu Chełmińskim, Łysomicach i oczywiście Wąbrzeźnie. – Do etapu wojewódzkiego zakwalifikowało się 78. uczniów z najwyższymi wynikami. Reprezentowali oni 52. szkoły z naszego województwa – informuje Małgorzata Brzósiewicz. – Uczestnicy finału rozwiązywali test konkursowy, składający się z pytań zamkniętych, w których tylko jedna odpowiedź była prawidłowa. Uczniowie musieli rozwiązać 18. zadań o trzech poziomach trudności. Po 6 zadań za 3 punkty, za 4 punkty i 5 punktów. Łącznie mogli zdobyć 72 punkty. Na rozwiązanie testu mieli 60 minut. Takie same

Wszyscy uczestnicy otrzymali pamiątkowe dyplomy i nagrody rzeczowe

zasady obowiązywały podczas każdego etapu konkursu – wyjaśnia Małgorzata Brzósiewicz.

Wojewódzki Konkurs Matematyczny „Mała Liga Zadaniowa” jest stosunkowo młodym konkursem, ale zdobył już dużą popularność wśród uczniów i nauczycieli z naszego województwa. Jak oceniają uczestnicy i organizatorzy, o wzroście znaczenia Małej Ligi Zadaniowej dla środowiska szkolnego, a także o poziomie organizacyjnym i merytorycznym, świadczy fakt objęcia wydarzenia Honorowym Patronatem przez

Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty, Centrum Kształcenia Ustawicznego Toruński Ośrodek Doradztwa Metodycznego i Doskonalenia Nauczycieli, Starostę Wąbrzeskiego Krzysztofa Maćkiewicza, Burmistrza Wąbrzeźna Leszka Kawskiego, Wójta Gminy Ryńsk Władysława Łukasika i Wójta Gminy Dębowa Łąka Stanisława Szarowskiego. – Konkurs na stałe wpisał się w kalendarz szkolnych imprez i stał się tradycją naszych szkół podstawowych, przyczyniając się do rozwijania zainteresowań i zdolności matematycznych wśród uczniów – mówi Małgorzata Brzósiewicz. – Sam konkurs oraz wszystkie działania nauczycieli i uczniów, mające na celu przygotowania do konkursu powodują, iż dzieci od najmłodszych lat wzmacniają i doskonalą umiejętności matematyczne oraz kształtują pozytywne myślenie o matematyce – dodaje.

W tym roku szkolnym laureatami konkursu zostało czterech uczniów. Igor Firyn (Szkoła Podstawowa nr 25 w Bydgoszczy)

uzyskał maksymalną liczbę 72 punktów, zdobywając pierwsze miejsce. Kolejny laureat (68 pkt.) to Robert Rochnowski ze Szkoły Podstawowej nr 5 w Toruniu, zaś miejsce trzecie ex aequo (64 punkty) zdobyli Szymon Kiełczyński (z Katolickiej Szkoły Podstawowej w Bydgoszczy) oraz Paweł Matyszewski (ze Szkoły Podstawowej nr 25 w Bydgoszczy).

Uroczystość podsumowującą III Wojewódzki Konkurs Matematyczny Mała Liga Zadaniowa uświetnił występ artystyczny w wykonaniu gromady zachowej działającej w Szkole Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II w Wąbrzeźnie, przygotowany pod kierunkiem Beaty Wiśniewskiej.

Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali dyplomy oraz nagrody rzeczowe. Organizacja konkursu oraz zakup nagród był możliwy dzięki wsparciu finansowemu i rzeczowemu samorządów lokalnych, Rady Rodziców przy Szkole Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II, Zarządu Oddziału ZNP w Wąbrzeźnie oraz firm Neo-System Marcina Krajewskiego z Brodnicy, Worwo z Wąbrzeźna, Mega-Trans Janusa Pycia z Wąbrzeźna.

Tekst i fot. (krzan)

Więcej zdjęć na naszej stronie:
WABRZEZNO-CWA.PL

Powiat

Mają wiedzę o pożarnictwie

Powiatowe eliminacje XL Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej wyłoniły zwycięzców w trzech kategoriach wiekowych. 28 kwietnia wezmą oni udział w eliminacjach wojewódzkich w Mogilnie. Powiat wąbrzeski będą reprezentować Wojciech Ziarnik, Jakub Witkowski i Mateusz Korczyński.

Zmagania uczestników turnieju na szczeblu powiatowym zostały zorganizowane 7 kwietnia na terenie OSP Jarantowice

w gminie Ryńsk. Pytania sprawdzały wiedzę nt. ekologii, ochrony ludności, ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej. Ideą turnieju

jest popularyzacja wśród dzieci i młodzieży znajomości przepisów przeciwpożarowych, zasad postępowania na wypadek po-

żaru, praktycznych umiejętności posługiwania się podręcznym sprzętem gaśniczym, wiedzy na temat techniki pożarniczej, organizacji ochrony przeciwpożarowej oraz historii i tradycji ruchu strażackiego.

Zawodników gościła Szkoła Podstawowa w Jarantowicach, zaś oceny dokonywało jury w składzie Ireneusz Wiśniewski (zastępca komendanta PSP w Wąbrzeźnie) oraz dh Leszek Talarek i st. kpt. Piotr Rogowski. Zwycięzcy po-

szczególnych eliminacji gminnych (23 osoby) rywalizowali w swoich kategoriach wiekowych o awans do zmagania wojewódzkiego. Eliminacje powiatowe wskazały, iż do Mogilna pojedą: w kat. szkół podstawowych – Wojciech Ziarnik (gm. Książki), w kat. gimnazjów – Jakub Witkowski (gm. Ryńsk), w kat. szkół ponadgimnazjalnych – Mateusz Korczyński (Wąbrzeźno).

(krzan)
fot. nadesłane

O prawo startu w eliminacjach wojewódzkich walczyło 23. uczestników turnieju powiatowego

Turniej powiatowy odbył się w SP Jarantowice

Śpiewać każdy może

WĄBRZEŹNO ▶ W Wąbrzeskim Domu Kultury po raz piąty odbył się Przegląd Piosenki Osób Niepełnosprawnych. Swój dorobek artystyczny zaprezentowało niemal sto osób z województwa kujawsko-pomorskiego

Podopieczni WTZ w Wąbrzeźnie

Zespół "Radość" ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Dębowej Łące

– 21 kwietnia w sali widowiskowej mogliśmy posłuchać utworów śpiewanych sercem – mówi Dorota Otremba, kierownik działu animacji kultury WDK. – Piosenki wielokrotnie porywały słuchaczy do wspólnej zabawy, ale również wzruszały i uczyły pokory. Uśmiech, moc pozytywnej energii oraz radość to wszystko można było poczuć na wąbrzeskim przeglądzie, którego celem była integracja środowisk twórczych oraz łamanie barier międzyludzkich – dodaje.

Konfrontacja twórczości artystycznej i wspólna zabawa daje wiele radości zarówno wykonawcom, jak też ich opiekunom. – Jesteśmy bardzo zadowoleni z organizacji tego rodzaju przeglądów. Tutaj każdy z naszych podopiecznych ma szansę pokazać się przed szerszą publicznością – mówi jeden z terapeutów. – Oni zawsze na to czekają. Dla nich takie imprezy są najlepszą nagrodą za wysiłek wkładany w pracę na warsztatach muzycznych. Na pewno będziemy tu za rok i dziękujemy, że o nas pamiętacie – dodaje.

Wszyscy artyści na zakończenie otrzymali pamiątkowe statuetki oraz dyplomy. Zakup słodczy sfinansowało Starostwo Powiatowe w Wąbrzeźnie, natomiast okolicznościowe statuetki wykonali uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej w Wąbrzeźnie.

Patronat honorowy nad imprezą objęli Burmistrz Wąbrzeźna Leszek Kawski oraz Starosta Wąbrzeski Krzysztof Maćkiewicz. Patronat medialny sprawował m.in. Tygodnik Regionu Wąbrzeskiego CWA.

oprac.(krzan)
fot. nadane

REKLAMA

LIFE IS FOR SHARING.

**KUJAWSKO-POMORSKIE
MA 20 GIGA
ZA DARMO
OD NAJLEPSZEJ SIECI**

T-Mobile otrzymał certyfikat „Best in Test” i z tej okazji uwalnia Internet dla wszystkich. Wejdź na www.najlepszasiec.pl lub przyjdź do naszego sklepu i sprawdź, jak otrzymać 20 GIGA za darmo. Poczuj moc Internetu w T-Mobile.

**BEST
IN TEST
CERTYFIKAT F3**

Szczegóły na www.najlepszasiec.pl

Rodzinne świętowanie w WDK

WABRZEŹNO ▶ Najpierw msza święta, a następnie zabawa na festynie rodzinnym w WDK. Tak wąbrzeskie wspólnoty parafialne świętowały ostatnią niedzielę. Festynowi przyświecał cel charytatywny, tj. pomoc grudziądzkiemu Caritasowi. Piknik odbywał się w ramach Dni Kultury Chrześcijańskiej. Zorganizowały go wąbrzeskie parafie wspólnie z domem kultury

W Sanktuarium Matki Bożej Brzemiennej odbyła się msza święta w intencji owocnego przeżycia Dni Kultury Chrześcijańskiej. Homilię wygłosił ks. Marcin Banach, Dyrektor Grudziądzkiego Centrum Caritas. Po zakończeniu uroczystości kościelnych uczestnicy DKCh przemaszerowali w asyście Orkiestry Dętej WDK oraz motocyklistów do Wąbrzeskiego Domu Kultury. Orszakowi towarzyszyła także karetka pana Mirosława Błażejewicza, którą przyjechały m.in. panie z Klubu Aktywnych Kobiet. Podczas trwania imprezy wszyscy chętni również mogli skorzystać z niecodziennej przejażdżki karetką zaprzęzoną w cztery kare konie.

Pomimo nieprzychylnych pogody za oknem, w salach WDK atmosfera była gorąca. – Wspólne zabawy, konkursy i prezentacje sceniczne wprowadziły publiczność w dobry nastrój. Każdy, kto odwiedził dom kultury, znalazł coś dla siebie – mówi Gizela Pijar. – Dużym zainteresowaniem cieszyła się kawiarenka obsługiwana przez przedstawicieli wspólnot parafialnych. Serwowano w niej gorącą kawę, herbatę i pyszne ciasta, przekazane przez sponsorów oraz panie z grup działających przy wąbrzeskim sanktuarium. Również grochówka i kiełbaski z grilla znalazły swoich amatorów. Zapach przygotowanych specjalów przyciągał coraz większą grupę gości – dodaje szefowa WDK.

Organizatorzy zadbali również o dodatkowe atrakcje. Na wąbrzeskiej scenie zaprezentowali się młodzi artyści. Wystąpiły dziewczęta z grupy wokalne, którą opiekuje się Ireneusz Topolewski, nauczyciel muzyki w SP 2. Swoim talentem podzielił się ze słuchaczami także Wiktor Chmiel z Wałycza. Aktorskie zdolności zaprezentowali członkowie wspólnoty młodzieżowej „Effatha” z kościoła MBKP w Wąbrzeźnie (którymi opiekuje się ks. Sebastian Kaczerzewski) oraz Rafał Topolewski, porywający do tanecznej zabawy i młodszych, i starszych. Również konkurencje sportowe, prowadzone przez Marię Zakrzewską, rozgrzały niejednego sportowca. Jak podkreślają organizatorzy, rodzinne konkursy niewątpliwie wzmacniały rodzinne więzi.

Przygotowane zostały ponadto stoiska oferujące dewocjalia oraz lokalne gadżety i publikacje. – Powodzeniem cieszyła się loteria oraz kącik malucha (nad którym pieczę sprawowali katecheci). Za „malowanie twarzy” odpowiadało gimnazjalne koło „Caritas”, prowadzone

przez siostrę Nazarię. Z kolei pieczę nad wystawą kronik parafialnych pełniła pani Jadwiga Skrzyniecka. Pogoda nie odstraszyła amatorów przejażdżek karetką z Katarzynek. Koordynacją zajęła się pani Maryla Bartoś. Natomiast odważniejsi mogli zrobić sobie zdjęcie w „dybach”, wykonanych przez ks. Pawła Dąbrowskiego.

Jak akcentują organizatorzy, najważniejszy był cel całego przedsięwzięcia. Dochód z niedzielnego festynu przeznaczony został na Grudziądzkie Centrum „Caritas”. O jego działalności opowiedział ks. Marcin Banach, dyrektor jednostki. W niedzielę zebrano nieco ponad 1,3 tys. złotych, które wspomogą potrzebujących. Ta szczególna niedziela, Niedziela Miłosierdzia, zachęcała do pomocy bliźniemu i pracy charytatywnej na rzecz potrzebujących. Także i my staraliśmy się tymi różnego rodzaju inicjatywami zachęcić wąbrzeźnian do trochę innego sposobu spędzenia wolnego dnia – mówi Gizela Pijar. – Nieraz warto chociaż na chwilę zatrzymać się w tym pędzącym świecie i zastanowić nad jakością swojego życia. Bo jak powiedziała Flora Edwards, „Kiedy pomagamy innym, pomagamy sobie, ponieważ wszelkie dobro, które dajemy, zatacza koło i wraca do nas” – podsumowuje szefowa WDK.

Organizatorzy składają serdeczne podziękowania sponsorom, którymi byli: Jan Smoleński – Firma Ampol-Merol, Halina i Władysław Sowa – Katarzynki, Mirosław Błażejewicz – Firma MIRPOL, Iwona i Andrzej Kiwałowie, Dariusz Czyżak, Iwona Otremba, Jolanta Weber – Firma Handlowo Usługowa WERKAR, Mirosław i Bożena Grabowscy, Elżbieta i Janusz Kopczyńscy – Firma Handlowa Akcent, Maria i Czesław Rekowscy – Firma Handlowa Claudia, Grażyna Warnel – Księgarnia Veritas, Jan Olkowski FHU Dystans, Piotr Przybysz – Sklep wielobranżowy ABAŻUR, Państwo Przeorscy – Piekarnia Mechaniczna, Leszek Dembek – Wąbrzeskie Zakłady Graficzne, sklep mięsno-wędliniarski Państwa Domagalskich, Ewa Bera, Bogusław Warzel – Firma Veroni, Danuta, Wojciech Gajewscy – sklep Delikat, Bożena i Mariusz Lewandowscy – PPHU LESET, Cukiernia Franciszek Pokojski, Ryszard Modrzyński – Trend 2000.

Patronat honorowy nad imprezą objęli Biskup Diecezji Toruńskiej, Burmistrz Wąbrzeźna, Starosta Wąbrzeski, natomiast medialny m.in. Tygodnik Regionu Wąbrzeskiego CWA. **Tekst i fot. (krzan)**

Do tańca porywał Rafał Topolewski

Młodzież ze wspólnoty „Effatha”

Kawiarenka cieszyła się dużym powodzeniem

Młode wokalistki na scenie

Do domu kultury przemaszerowano przy dźwiękach Orkiestry Dętej WDK

Mały Franio zaimponował wszystkim brakiem tremy

Motocykliści na swoich lśniących maszynach

Przejażdżka karetką to niecodzienna atrakcja

REKLAMA

ADMAR

PROMOCJA

OKNA (inwentarskie)
DRZWI
BRAMY
ŻALUZJE
ROLETY

WĄBRZEŹNO
ul. GRUDZIĄDZKA 22
tel. 56/687-21-11

Przyczyny problemów z rozrodem loch cz. II

HODOWLA ➤ Obok odpowiednich pomieszczeń dla loch, gwarantujących zwierzętom dobrostan, wysokojakościowych pasz, zawierających odpowiednią dawkę energii, witamin i minerałów, kolejnym ważnym czynnikiem wpływającym na rozród są choroby wirusowe i bakteryjne. Ich występowaniu sprzyja nieprzestrzeganie zasad bioasekuracji oraz zakup zwierząt ze stad o niskim statusie zdrowotnym

Szczególne zagrożenie dla loch stanowią: PRRS, czyli zespół rozrodco-oddechowy, parowirus, leptospiroza, chlamydia oraz wścieklizna rzekoma.

Choroby wirusowe

PRRS to choroba wirusowa, która dotyka zarówno loszki remontowe, jak i warchlaki czy tuczniki. U loch wiąże się pogorszeniem wyników inseminacji i poronieniami. Dalszy rozwój choroby skutkuje przedwczesnymi porodami oraz martwymi prosiętami czy zmumifikowanymi płodami. Jeśli chodzi o warchlaki czy tuczniki, objawami są problemy z układem oddechowym, kaszel i gorączka. W ochronie przed tym wirusem bardzo ważna jest prewencja oraz odpowiednia kwarantanna nowych zwierząt przed wprowadzeniem ich do stada. Jeśli już stado jest zarażone PRRS, konieczne są szczepienia.

Parowirus świń (PPV) jest groźny wyłącznie dla loch pro-

nych i jeśli do zakażenia doszło u sztuk niskoprosnych, do ok. 60.–70. dnia ciąży. Konsekwencją są zaburzenia w układzie rozrodczym i występowanie wczesnych poronień. Zarażone lochy rodzą martwe lub zmumifikowane prosięta. Także bardzo niskie mioty, poniżej 5 sztuk, mogą być sygnałem występowania tego schorzenia.

Chorobą wpływającą bardzo znacząco na parametry rozrodu jest wirusowa wścieklizna rzekoma, szerzej znana jako choroba Aujeszkyego. Wywołując ją patogeny obniżają odporność, powodują problemy z układem pokarmowym, oddechowym, drżenie mięśni, przykurcze, niedowłady, porażenia, ślinotok i chudnięcie. Wpływają na pogorszenie wykorzystania paszy i obniżenie płodności – co w konsekwencji daje występowanie mumifikantów oraz słabe, nieliczne mioty.

Choroby bakteryjne

Leptospiroza to choroba bakteryjna przenoszona przez gryzonie. Zarażone lochy mogą rodzić martwe prosięta, często dochodzi też do późnych (powyżej 90. dnia ciąży) poronień.

W przypadku trzody chlamydiozę wywołują bakterie z rodzaju *Chlamydia* przenoszone przez ptaki. Jest to na tyle częsta przypadłość, iż wszystkie stada uważa się za zarażone. Zwykle choroba przebiega bezobjawowo. Dopiero przy znacznym spadku odporności u loch dochodzi do poronień w trzeciej, końcowej fazie ciąży lub do urodzenia martwych albo słabszych prosiąt.

Okres okołorujowy

Ostatnim czynnikiem, mającym wpływ na plenność loch, jest postępowanie w okresie okołorujowym. Często zdarza się jeszcze trwający 42 dni i więcej odchów prosiąt przy lochach. Tak długie pozostawianie prosiąt

z matką może powodować nadmierną jej eksploatację. Lochy po odsadzeniu jest w gorszej kondycji, wydłuża się okres od odsadzenia do wystąpienia rui, także pierwsze krycie częściej okazuje się być nieskuteczne. Przy późnym wystąpieniu rui owulacja następuje bardzo szybko od pierwszych jej objawów, więc plemniki nie mają wystarczająco długiego czasu na zapłodnienie komórek jajowych, a co za tym idzie – inseminacja jest nieskuteczna. Gdy ruja występuje po 5. dniu od odsadzenia, zabieg unasienniania należy przeprowadzić od razu na jej początku.

Bardzo ważna jest staranna obserwacja loch. Wczesne wykrycie objawów rujowych pozwala na dokładne określenie przewidywanej owulacji i podwyższenia odsetek skutecznych kryć. Warto również wykonać zabieg re-inseminacji, gdyż zwiększa to

prawdopodobieństwo ciąży. Jest to szczególnie ważne przy wczesnych rujach (szybko po odsadzeniu prosiąt), kiedy czas pomiędzy objawami rujowymi a owulacją jest dłuższy. Lochy po inseminacji należy utrzymywać indywidualnie aż do 30. dnia ciąży, zapewniając im spokojną atmosferę i ograniczając stresy. Wtedy można dokładnie zaobserwować, czy nie występuje kolejna ruja oraz zminimalizować ryzyko wczesnych poronień.

Skuteczny rozród jest wypadkową wielu czynników, poczynając od predyspozycji genetycznych, przez utrzymanie i żywienie, na zdrowiu kończąc. Należy skupić na nim uwagę, ponieważ uzyskanie dużych, zdrowych miotów od loch jest czynnikiem bardzo ważnym w opłacalności hodowli i może znacząco podnieść zyski z produkcji trzody chlewnej.

(aw, mcz)

REKLAMA

SPRAWDZONE PRODUKTY W PAKIECIE
NOWOŚĆ

Vitalpak

DOSTARCZA POZYTYWNEJ ENERGII

- ★ wysokie plonowanie
- ★ właściwe kształtowanie łanu
- ★ kompleksowe zaopatrzenie w niezbędne składniki pokarmowe
- ★ zabezpieczenie przed stresem

DYSTRYBUTOR: AGROLOK
www.agrolok.pl

Elvita Elvita Sp. z o.o. 78-627 Różewo • telefon: (67) 260-07-02 • kontakt@elvita.com.pl • www.elvita.com.pl

Zachowawcze i opłacalne

HODOWLA ➤ Hodowla świń w Polsce ma charakter niemal wyłącznie gospodarczy. Chodzi o dostarczenie jak największej ilości mięsa na rynek. Są jednak kraje, w których związana jest z tradycją i odbywa się na niewielką skalę

Na pastwiskach Hiszpanii i Portugalii zauważyć można nietypowe, bo niemal czarne świnki o umięśnionych nogach. To właśnie cechy charakterystyczne rasy iberyjskiej. Przodkowie tych świń paśli się na łąkach w tej części Europy już kilka tysięcy lat temu. Zwierzęta niemal wyginęły w latach 60. XX w., gdy Hiszpanię nawiedziła epidemia afrykańskiego pomoru świń.

Świnie iberyjskie nie przebywają w oborach, a na łąkach i pa-

stwiskach, gdzie żywią się m.in. żołędziami. Przemieszczają się swobodnie, pokonując dziennie spore odległości. Dzięki temu dają bardzo zdrowe mięso. Ich cechą charakterystyczną jest zdolność tworzenia grubej tkanki tłuszczowej i mięsa marmurkowego, bardzo cenionego w Hiszpanii. Wykonuje się z niego tradycyjne szynki jamon, dojrzewające przez długi czas w suszarniach.

W Polsce odpowiednikiem świ-

ni iberyjskiej są zwierzęta rasy złotnicka pstra, złotnicka biała i puławska. Są to rasy zachowawcze objęte programem ochrony. Szczególnie świnię rasy puławskiej dają wyjątkowo smaczne mięso o marmurkowatej strukturze. Wytwarza się z niego m.in. surowe, wędzone schaby oraz tradycyjne szynki. Hodowla tego typu zwierząt połączona z produkcją wędlin to bardzo ciekawy pomysł na biznes rolniczy. (pw)

Choroby

ASF w odwrocie

Nie ma nowych ognisk ASF wśród świń, ale wirus wciąż daje się we znaki dzikom – to ostatnie doniesienia związane z afrykańskim pomorem świń.

Rozwój sytuacji kontrolują służby weterynaryjne oraz Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. – Wszyscy członkowie grupy zadaniowej podkreślili znaczenie bardzo ścisłego przestrzegania zasad bioasekuracji, gdyż najniebezpieczniejszym czynnikiem przedostania się wirusa do stada jest czynnik ludzki – podkreślają członkowie

zespołu do spraw ASF w resorcie rolnictwa.

Ostatnie informacje o stwierdzeniu ASF pochodzą z 13 kwietnia i dotyczą dzików. Łącznie odnotowano 12 padłych sztuk. Wszystkie ogniska wystąpiły w strefie przygranicznej – najdalej 22 km od granicy z Białorusią.

W związku z występowaniem

ASF na wschodzie Polski, wyznaczono trzy kolorowe strefy. Obszar ochronny oznaczono kolorem żółtym i jest on najbardziej rozległy. Obowiązują tu świadectwa zdrowia i badania kliniczne nie wcześniej niż dobę przed udaniem się na ubój. Strefa czerwona oznacza już więcej wymagań. Mięso po uboju świń musi być znakowane symbolem koła. Strefa niebieska to ta, w której obowiązują najsurowsze zasady. Coraz głośniejsze mówi się o zniesieniu jej w powiecie hajnowskim, gdzie ostatnia chora świnia padła w czerwcu ub. roku. (pw)

Sadownictwo

Łatwiej szacować straty

Ostatnie przymrozki dały się we znaki sadownikom. Resort rolnictwa informuje, że szacowanie strat ma być łatwiejsze.

Ministerstwo powołało grupę zadaniową do spraw monitoringu występowania niekorzystnych zjawisk atmosferycznych powodujących straty i szkody w rolnictwie. Pierwszym jej zadaniem jest zbadanie dotychczasowych strat wywołanych przez przymrozki. W tym celu opublikowano interaktywny wzór wniosku, na którym będzie można bazować. Dostępny jest na stronie

ministerstwa i ma formę arkusza kalkulacyjnego, który sam podlicza straty po wpisaniu podstawowych danych, tzn. powierzchni upraw, średniego plonu itd.

Od dwóch tygodni rolnicy mogą ubezpieczać swoje uprawy na warunkach preferencyjnych. Na ten cel w budżecie zaplanowano 900 mln zł. Dofinansowanie do składki wynosić będzie 65 proc.

O pomoc można zwracać się do pięciu firm ubezpieczeniowych. (pw)

Umowy

Chcą jednolitych wzorów

Od kiedy zaistniał obowiązek zawierania umów kupna-sprzedaży produktów rolno-spożywczych, rolnicy mają problemy z ich sformułowaniem.

Przypomnijmy, że umowy na zakup lub sprzedaż produktów muszą zawierać np. cenę zakupu, ilość, terminy i sposoby płatności itd. Niestety rolnictwo jest taką branżą, że nie wszystko jest możliwe do przewidzenia. Nic dziwnego, że część farmerów martwiła się o to, czy ich umowy są sporządzone poprawnie. Dokuczliwy jest także fakt konieczności spisywania dokumentów nawet w przypadku

małych ilości produktów. Związki rolnicze uważają, że należy po dwóch miesiącach od obowiązywania przepisów przeanalizować, czy wprowadzenie umów uszczelniło rynek.

Samorząd rolniczy zaapelował również o przygotowanie jednolitego wzoru umowy. Póki co, nie wiadomo jak na tę propozycję zapatruje się ministerstwo rolnictwa. (pw)

Ciekawostki

Zakodowane krowy

Kody kreskowe lub QR są umieszczane na niemal każdym opakowaniu produktu. Od 2012 roku jeden z brytyjskich farmerów znakuje w ten sposób... krowy.

W miejscowości Leicestershire w Wielkiej Brytanii miejscowy farmer postanowił umieścić na grzbiecie jednej ze swoich krow kod QR. Przechodzień, widząc taką krowę, może wyjąć telefon, zeskanować kod z grzbieta i uzyskać link do strony internetowej farmy. Dodajmy, że pomysły rolnik promuje w sieci sery domowej roboty. Kod namalowano przy pomocy szablony i farby przyjaznej dla skóry zwierzęcia. Ten sposób promocji

jest idealny, ponieważ mieszkańcy Wielkiej Brytanii mają mgliste pojęcie o tym, które produkty w sklepach rzeczywiście pochodzą z rodzimych farm.

Od 2012 r. do informacji zakodowanych pierwotnie na grzbiecie krowy dołączyły nowe. Kto chce, dowie się m.in. o wadze zwierzęcia, wieku itd. Tworzenie kodów jest proste, wystarczy mieć dostęp do internetu. (pw)

Uprawa

Jary w odwrocie

Rzepak jary to uprawa ciesząca się w Polsce niewielką popularnością. Niedawno odbyły się jego zasiewy.

Rzepak jary nie jest popularny, bo nisko plonuje. Zbiory mogą być o 30-40 proc. niższe od rzepaku ozimego. W naszym regionie dodatkowo brakuje odpowiedniej wilgotności wiosną, gdy rośliny wymagają najwięcej wody. Siew rzepaku ozimego przypada na początek kwietnia, a okienko, w którym należy wykonać tę czynność, jest niewielkie. (pw)

W tym sezonie powierzchnia upraw rzepaku jarego będzie mniejsza niż przed rokiem. W 2016 r. rolnicy zdecydowali się na siew tej rośliny głównie po tym, jak na polach wymarły odmiany ozime. Część gospodarzy wybiera jednak jary rzepak, by przerwać ciąg chorobowy zbóż, np. gdy często pojawiały się choroby grzybowe. (pw)

PAROL
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Dworcowa 11
tel. 56/683 24 86 lub 56/683 50 81
e-mail: parol@parol-nasiona.pl

KUKURYDZA

- WILGA - FAO 190
- GLEJT - FAO 230
- SAN - FAO 240
- SUBITO - FAO 250
- SUDRIX - FAO 260

PASZE DLA RYB
pływające i tonące
w rozmiarach 0-11mm

SPRZEDAŻ
OBORNIKA
z d o w o z e m

kurzego •

• bydłęcego

500 570 170
786 100 655

Czy moje dziecko jest gotowe, by stać się uczniem?

PEDAGOGIKA ▶ Bardzo ważnym momentem w życiu każdego dziecka jest rozpoczęcie nauki w szkole. To początek długiej drogi, podczas której będzie musiało sprostać wielu wymaganiom stawianym przez nauczycieli i szkołę, ale przede wszystkim to czas samodzielnego wkraczania w życie społeczne

Od pierwszej klasy dziecko rozpoczyna karierę szkolną i już od tego momentu będzie zależało, jak poradzi sobie na dalszych etapach edukacyjnych. Pierwsze doświadczenia mają ogromny wpływ na poziom motywacji dziecka, chęć do nauki, podejmowania wyzwań, jak również samoocenę i poczucie własnej wartości. Dlatego bardzo ważnym aspektem, decydującym o tym, czy nasza pociecha powinna pójść do szkoły, będzie ocena poziomu dojrzałości czy też gotowości szkolnej.

Oba terminy są związane z podejmowaniem przez dziecko obowiązku szkolnego. Można je rozróżniać, lecz większość autorów stosuje je zamiennie. Gotowość szkolną należy rozumieć jako efekt współdziałania dziecka, dorosłych i szkoły. Mowa tutaj nie tylko o osiągnięciu przez dziecko właściwego stopnia rozwoju fizycznego, poznawczego, emocjonalnego i społecznego. Jest też wskazanie na istotną rolę rodziców jako stwarzających odpowiednie warunki przygotowujące do nabywania wiedzy przez dziecko. Szkoła jako instytucja również powinna posiadać pewne właściwości, by wspierać najmłodszych uczniów

w zmaganiach szkolnych.

Ważne sfery i umiejętności

Mówiąc o ogólnym poziomie rozwoju, należy zauważyć, że dziecko dojrzałe do szkoły powinno osiągnąć odpowiedni poziom umiejętności w zakresie każdej ze sfer funkcjonowania.

W zakresie sfery fizycznej dziecko powinno mieć prawidłowe ukształtowanie kośćca, mięśni, narządów wewnętrznych, układu nerwowego i narządów zmysłu, co zapewni większą odporność na zmęczenie, wysiłek fizyczny czy choroby. Zatem ważne jest, by dziecko rozpoczynające naukę było w pełni zdrowe, zwinne i zdolne utrzymywać równowagę. Powinno także wykazywać sprawność manualną i grafomotoryczną ręki, która pozwoli osiągnąć odpowiedni poziom rysowania i pisania drobnych elementów w liniijkach. Płynne i skoordynowane ruchy ręki przyczynią się do osiągnięcia przez dziecko właściwego tempa pisania.

W sferze poznawczej za szczególnie ważne umiejętności potrzebne dziecku rozpoczynającemu naukę w klasie pierwszej uważa się dokonywanie analizy i syntezy wzrokowej znaków graficznych. Jest

to niezbędne, by dziecko mogło rozróżniać litery, jak również zauważać zależności pomiędzy elementami danej litery (np. laseczka przed kółkiem to litera „b”, a laseczka za kółkiem to litera „d”). Równie istotną umiejętnością jest koncentrowanie się na zadaniu, czyli skupianie uwagi nie tylko na tym, co interesuje dziecko, lecz przede wszystkim na temacie zajęć oraz na zadaniach, które proponuje nauczyciel.

Dobrze wykształcona pamięć dziecka (gdy nie miewa ono trudności z zapamiętywaniem nowych informacji, ale również, gdy pamięta podstawowe informacje o sobie czy o swoim otoczeniu) jest kolejnym bardzo ważnym elementem w osiągnięciu dojrzałości szkolnej.

W zakresie myślenia, dziecko rozpoczynające naukę powinno posiadać możliwości takiego operowania informacjami, które umożliwią mu zrozumienie „prostych pojęć, prostych zasad, reguł, prawidłowości” i kolejno wnioskowanie o nich.

W zakresie komunikacji dziecko podejmujące naukę w klasie pierwszej powinno posiadać bogaty zasób słów i pojęć oraz umiejętność używania ich w sposób odpowiedni do danej sytuacji, co umożliwia

będzie właściwe komunikowanie się zarówno z rówieśnikami, jak i z nauczycielem. Ważne, by mowa dziecka była prawidłowa, by potrafiło wybrzmiewać głoski. Istotny w okresie podejmowania obowiązku szkolnego jest zanik egocentryzmu mowy, który u dziecka polega na niesłuchaniu innych oraz mówieniu do siebie w obecności innych osób. Dodatkowo powinno odróżniać poszczególne głoski, jak również ich dźwięczność (np. odróżniać „b” od „p” czy „dz” od „c”) oraz różnicować rytm i rytm mowy, ponieważ od nich zależy umiejętność opanowania czytania i pisania.

Dziecko gotowe do podjęcia nauki szkolnej m.in. wykazuje znajomość cyfr od 0-9 i tworzy z nich liczby od 0-10 i więcej oraz dodaje i odejmuje w zakresie 10 (z pomocą np. palców). Rozróżnia stronę lewą i prawą, umie określać kierunki i ustalać położenie obiektów w stosunku do własnej osoby i innych obiektów, jak również rozróżniać przedmioty, obiekty, kolory, podstawowe figury geometryczne i porównywać ich wielkości. Dodatkowo dziecko powinno znać stałe następstwa dni i nocy, pór roku, dni tygodnia oraz miesięcy w roku.

Dziecko gotowe do szkoły winno także znać drukowane małe i wielkie litery (z wyłączeniem dwuznaków, zmiękczeń i liter oznaczających w języku polskim samogłoski nosowe), jak również układać krótkie zdania, dzielić te zdania na wyrazy oraz dzielić wyrazy na sylaby i wyodrębniać głoski w słowach o prostej budowie fonetycznej. Wskazane jest, by interesowało się czytaniem i pisanem, układało proste wyrazy z liter, potrafiło je przepisać oraz kreślić znaki literopodobne i podejmować próby pisania.

Rozwój społeczno-emocjonalny

Bardzo często, mówiąc o gotowości szkolnej dziecka, zapominamy o jednej rzeczy, a mianowicie o rozwoju społeczno-emocjonalnym. Wydaje nam się, że jeżeli potrafi liczyć, zna literki, jest sprawne, zdrowe, poznawczo i językowo też

dobrze funkcjonuje, jest gotowe do szkoły. Niestety, może nie być na tyle dojrzałe emocjonalnie, by podjąć wysiłek w klasie pierwszej.

Dziecko gotowe do podjęcia nauki szkolnej powinno wykazywać pewien stopień samodzielności, zaradności, chęci i umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami i nauczycielem, posiadać poczucie przynależności do danej grupy - przez co uwagi, które będą kierowane do całej grupy, dziecko będzie odbierać jako dotyczące również jego. Niezbędną kwestią jest także rozumienie przez dziecko panujących w szkole zasad i norm społecznych oraz ich respektowanie, jak również posiadanie zdolności do współpracy i współdziałania z rówieśnikami. Równie ważne jest posiadanie zdolności do radzenia sobie z własnymi emocjami oraz rozpoznawaniem i nazywaniem ich. Dziecko dojrzałe do szkoły powinno wykazywać również coraz większą motywację do działania - zdobywania nowych umiejętności i wiedzy oraz podejmowania próby pokonywania przeciwności i nie zniechęcania się tak łatwo jak dotychczas.

Jak przedstawiono powyżej dziecko dojrzałe do nauki szkolnej musi spełnić wiele wymagań i posiadać wiele umiejętności, aby można było nazwać je gotowym do podjęcia roli ucznia. I o ile zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, mamy wiedzę odnośnie progu wiekowego, jaki dziecko musi spełnić, aby pójść do klasy pierwszej szkoły podstawowej - „obowiązek szkolny dziecko powinno podjąć z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym w którym dziecko kończy 7 lat” - o tyle podjęcie decyzji o posłaniu dziecka do klasy pierwszej może rodzić wiele pytań i wzbudzać wiele wątpliwości. By się upewnić, czy jest gotowe, dobrze odwiedzić poradnię psychologiczno-pedagogiczną w swoim mieście powiatowym.

psycholog Daria Dyląg
Poradnia Psychologiczno-
Pedagogiczna w Wąbrzeźnie

Rodzicu, jeżeli masz wątpliwości, co do osiągnięcia gotowości szkolnej przez twoje dziecko, umów się na bezpłatne specjalistyczne badanie w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Wąbrzeźnie przy ul. Wolności 35.

tel./fax 56 688 21 75
www.poradnia-wab.kei.pl

Spotkania na deskach

TEATR ➤ W najbliższym czasie Rypin i Brodnica zorganizują ogólnopolskie przeglądy teatralne. W programach nie zabraknie występów gwiazd: Doroty Stalińskiej i Sebastiana Cybulskiego

Rypińska Wiosna Teatralna odbędzie się już po raz 44.

13 i 14 maja w Rypinie już po raz 44. zaprezentują się amatorskie grupy teatralne z całej Polski. Wiosna Teatralna to wydarzenie z kilkudziesięcioletnią tradycją. W ubiegłym roku w kinie Bałtyk wystąpiło 18 zespołów, m.in. z Bydgoszczy, Torunia, Brodnicy i Lipna. Gwiazdą imprezy był popularny aktor i dyrektor Teatru Polskiego we Wrocławiu Cezary Morawski.

W tym roku organizatorzy zakwalifikowali do przeglądu kilkanaście grup m.in. z Zabrze, Olsztyna, Ostródy, Garwolina i Mysłowic. Na scenie pojawią się też lokalni artyści. Spektakl przygotowali: Dzieciaki Kukiełczaki i Teatr Siedmiu Krzeseł z MCK w Lipnie oraz rypińscy twórcy: Patrycja Rygielska, Alternatywna Scena Ruchu, a także dzieci z miejskich przedszkoli i SP nr 3.

Pula nagród wynosi 5 tys. zł. Na zakończenie, w niedzielę 14 maja o 16.00, z monodramem „Pewniak” wystąpi Sebastian Cybulski. Szczegółowy program można znaleźć na stronie www.rdk.rypin.eu. Wstęp na wszystkie spektakle jest bezpłatny.

Niecały miesiąc później, od 9 do 11 czerwca, amatorskie grupy będą gościć już po raz dziesiąty na Ogólnopolskim Festiwalu Brodnicka Uczta Teatralna. Impreza odbędzie się w BDK. Na inaugurację, 9 czerwca o 18.00, monodram „Żmija” przedstawi Dorota Stalińska. Prezentacje grup teatralnych ruszą dzień później o 10.00. Artystów oceni jury, które przyzna statuetki: Złotego, Srebrnego i Brązowego Buta oraz Grand Prix. Za pierwsze miejsce można otrzymać 1 tys. zł, łączna pula nagród to 3,5 tys. zł. Termin dostarczenia zgłoszeń upływa 22 maja. Dokładny regulamin jest dostępny na stronie www.bdk.brodnica.net.

Tekst i fot.
Tomasz Błaszczewicz

Co? Gdzie? Kiedy?

Lipno

➤ W piątek 28 kwietnia o 20.00 w kinie Nawojka wystąpi Piotr Bałtroczyk. Konferansjer zaprezentuje nowy program zatytułowany „Mężczyzna z kijowym peselem”. Bilety w cenie 50 zł są do nabycia w sekretariacie MCK przy ul. Piłsudskiego 22, tel. 54 287 24 40.

➤ W piątek 5 maja w lipnowskim kinie Nawojka początkujące grupy zaprezentują się podczas III Przeglądu Teatrów Dziecięcych im. Wincentego Rapackiego. Impreza ma charakter konkursowy i jest skierowana do zespołów teatralnych działających w szkołach, klubach, świetlicach i instytucjach kultury, skupiających młodzież do lat 15. Przegląd ruszy o godz. 9.00. Grupy będą występowały w trzech kategoriach wiekowych: szkoły podstawowe klasy I-III, szkoły podstawowe klasy IV-VI i gimnazja.

Golub-Dobrzyń

➤ 28 kwietnia o 17.00 Piotr Bałtroczyk będzie bawił publiczność w Domu Kultury w Golubiu-Dobrzyniu. Bilety kosztują 50 zł i można je kupić w sekretariacie DK. Szczegółowe informacje są dostępne pod nr. tel. 56 683 24 08.

➤ W dniach 18-21 maja do Ośrodka Chopinowskiego w Szafarni przyjadą młodzi artyści, którzy wezmą udział w jubileuszowym 25. Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym im. Fryderyka Chopina. Wstęp dla publiczności jest bezpłatny.

Wąbrzeźno

➤ 22 kwietnia rozpoczęły się Dni Kultury Chrześcijańskiej pod hasłem „Idźcie i głoscie”. Celem tego wydarzenia jest prezentacja dorobku kultury chrześcijańskiej i jej wkładu w rozwój społeczności Wąbrzeźna i okolic. Przez dziesięć dni mieszkańcy mogą wziąć udział w licznych imprezach: religijnych, społecznych, kulturalnych i sportowych, organizowanych m.in. w WDK, kościele MBKP i sanktuarium MBB. Szczegółowy program można znaleźć na stronie www.wdk-wabrzezno.pl. Impreza potrwa do 1 maja. Tygodnik CWA jest patronem medialnym tego wydarzenia.

➤ W sobotę 13 maja o 19.00 w WDK wystąpi formacja Banau. Grupa wykonuje muzykę z pogranicza rocka i hardrocka. Bilety w cenie 10 zł są dostępne w kasie WDK.

➤ W piątek 26 maja o 18.00 także w domu kultury wystąpi zespół Blue Party. Grupa gra przede wszystkim muzykę śląską. Kapela wylansowała wiele hitów, zajmujących czołowe miejsca na liście śląskich przebojów. Bilety kosztują 35 zł (od osoby) oraz 30 zł (dla grupy od 15 osób) i są do nabycia w kasie WDK w godz. 12.00-16.00.

➤ W piątek 2 czerwca WDK organizuje Festiwal Piosenki Przedшкоlniej „Uśmiechnięte nutki”. Impreza jest skierowana do dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów zerówek. Osoby zainteresowane udziałem w przeglądzie do 22 maja muszą wysłać kartę zgłoszeniową na adres organizatora. Szczegółowy regulamin jest dostępny na stronie: www.wdkwabrzezno.pl.

Rypin

➤ W dniach 27-28 kwietnia (o 17.00 i 19.30) oraz 29-30 kwietnia (o 16.00 i 18.30) w kinie Bałtyk będzie można obejrzeć film „Rings”. Bilety kosztują 12 zł.

➤ W środę 3 maja o 11.00, z okazji 226. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja, w kościele pw. św. Trójcy w Rypinie odbędzie się koncert duetu ACO Project pn. „Święta miłości kochanej Ojczyzny”. Wstęp wolny.

➤ W sobotę 6 maja RDK organizuje piknik rodzinny pod hasłem „Ekologiczna Majówka”. Impreza na placu przy ul. Nowy Rynek rozpocznie się już o 10.00. Zaprezentują się lokalni artyści m.in. z Dziecięco-Młodzieżowej Grupy Estradowej i Dziecięcej Akademii Rozwoju. Na scenie pojawią się też maluchy z Przedszkola Miejskiego nr 3 „Niezapominajka”, które przedstawią spektakl ekologiczny. Nie zabraknie również ogólnopolskiej akcji zbiórki krwi „Motoserce” oraz pokazów motocyklowych, organizowanych przez Szlif Rypin. Wieczorem scena będzie należała do muzyków. Wystąpi wschodząca gwiazda disco polo Cassandra, wykonujący muzykę reggae Tabu, a gwiazdą majówki będzie wokalistka Cleo. Artystka jest znana szerszej publiczności ze współpracy z producentem Donatanem. Duet nagrał utwór „My Słowianie”, z którym reprezentował Polskę na Eurowizji w 2014 roku. Z czasem Cleo rozpoczęła solową karierę, wydała krążek „Bastet”.

Brodnica

➤ W weekend 6-7 maja w BDK planowana jest VI Nocna Tanczna Majówka pod hasłem „Tańczyć każdy może”. Impreza ma formułę otwartych szkoleń, promujących i popularyzujących różnorodne formy aktywności ruchowej. W warsztatach może wziąć udział każdy, bez względu na wiek, talent czy predyspozycje. Szczegóły na stronie www.bdk.brodnica.net.

➤ W piątek 26 maja o 19.00, z okazji Dnia Matki, w BDK zaśpiewa Teresa Werner. Bilety kosztują 50 zł.

oprac. (ToB)

27.04.2017-03.05.2017

program

Piątek 28 kwietnia

TVN 22:00

INTERSTELLAR

TVP 1

17:25 Jaka to melodia?

06:00 Dzień dobry, Polsko!
08:00 Wiadomości
08:15 Pogoda poranna
08:18 Kwadrans polityczny
08:40 Sekrety ojca odc. 38 - serial
09:35 Ranczo odc. 88 - serial
10:35 Doktor Quinn odc. 18 - serial
11:30 My, wy, oni
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Smaki polskie odc. 141
12:50 Przepis dnia odc. 485
13:00 Tajemnice początków Polski odc. 3 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Obserwator
16:10 Złote serce odc. 87 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 Przepis dnia odc. 486
18:05 Klan odc. 3118 - telenowela
18:40 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem - Murad IV odc. 131 - serial
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:30 Ojciec Mateusz odc. 221 - serial
21:25 Sprawa dla reportera
22:25 Warto rozmawiać
23:35 Góra śmierci: Trzęsienie ziemi w Nepalu - dokumentalny
00:35 Kuba - przygodowy

TVP 2

13:40 Rodzinka.pl

06:10 Rodzinka.pl odc. 41 - serial
06:40 Sztuka codzienności odc. 15
07:05 M jak miłość odc. 24 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:45 Panorama
11:05 Barwy szczęścia odc. 1649 - serial
11:40 Na dobre i na złe odc. 367 - serial
12:40 Cena miłości odc. 29 - telenowela
13:40 Rodzinka.pl odc. 152 s. 6 - serial
14:20 Rodzina sama w domu odc. 3
15:05 Tysiąc i jedna noc odc. 48 - serial
16:00 Na dobre i na złe odc. 671 - serial
17:05 Cena miłości odc. 30 - telenowela
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu
19:25 Barwy szczęścia odc. 1649 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1650 - serial
20:40 Pierwsza randka odc. 6
21:50 Krucjata Bourne'a - sensacyjny
23:45 Odlot - thriller
01:30 Obce ciało - melodramat

tvn

19:50 Uwaga!

05:45 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 7
07:50 Doradca smaku odc. 33
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2030
10:55 Ukryta prawda odc. 766 - serial
12:00 Szkoła odc. 418 - serial
13:00 19+ odc. 119 - serial
13:30 Szpital odc. 655 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 1 s. 7
15:30 Szkoła odc. 419 - serial
16:30 19+ odc. 120 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 767 - serial
18:00 Szpital odc. 656 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4931
20:10 Doradca smaku odc. 34
20:15 Na Wspólnej odc. 2467 - serial
20:55 Milionerzy odc. 46
21:30 Kuchenne rewolucje odc. 11 s. 15
22:30 Tylko mnie kochaj - komedia romantyczna
00:40 R.I.P.D. Agenci z zaświatów

POLSAT

09:00 Malanowski i Partnerzy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 604 s. 11 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 403 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 405 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 73 s. 2 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 480 - serial
12:00 Oszukane odc. 11 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 634 s. 12 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2489 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 640 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3372
16:30 Na ratunek 112 odc. 103 - serial
17:00 Gliniarze odc. 93 s. 2 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2490 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 68 - serial
20:05 Nasz nowy dom odc. 91
21:10 Przyjaciółki odc. 107 s. 9 - serial
22:15 Zdrady odc. 107 - serial
23:30 Szklana pułapka - sensacyjny

HITY DNIA

„Tylko mnie kochaj”
(2006r.) TVN 22:30

Współczesna Polska. Dwudziestokilkuletni architekt Michał jest właścicielem firmy projektowej. Nie narzeka na brak gotówki – ma luksusowe mieszkanie w Warszawie, jeździ najnowszym modelem BMW. Jego życie uczuciowe ogranicza się do luźnego związku ze współniczką, Agatą.

„Dorwać Smarta”
(2008r.) TVN 7 20:00

Maxwell Smart, znany także pod kryptonimem agent 86, pracuje dla amerykańskiej agencji szpiegowskiej CONTROL, która na skutek ataku wroga zostaje zdekonspirowana. Szef wywiadu decyduje się powierzyć realizację misji ratunkowej niedoświadczonemu, za to pełnemu zapału Smartowi.

7 tvn

14:55 Szpital

05:05 Ukryta prawda odc. 211 - serial
06:05 Szpital odc. 52 - serial
07:00 Sąd rodzinny odc. 201 - serial
08:00 Kryminalni odc. 6 s. 2 - serial
09:10 Lekarze odc. 13 s. 3 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 263 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 202 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 226 - serial
14:55 Szpital odc. 53 - serial
15:55 Kryminalni odc. 7 s. 2 - serial
17:00 Dr House odc. 8 s. 3 - serial
18:00 Mentalista odc. 22 s. 4 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 264 - serial
20:00 Dorwać Smarta - komedia
22:20 Kości odc. 4 - serial
23:20 Ring - horror
01:40 Mroczne zagadki Los Angeles odc. 4 s. 2 - serial

4

19:00 Policjanci i policjanci

06:00 Amerykańscy naprawiacze odc. 5 s. 3 - serial
06:25 Amerykańscy naprawiacze odc. 6 s. 3 - serial
06:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 31 - animowany
07:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 13 - animowany
07:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 34 - animowany
08:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 16 - animowany
09:00 Strażnik Teksasu odc. 120 - serial
10:00 Dom nie do poznania odc. 164
11:00 Detektywi w akcji odc. 110 - serial
12:00 Detektywi w akcji odc. 67 - serial
13:00 Policjanci i policjanci odc. 277 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 149
15:00 Dom nie do poznania odc. 165
16:00 Twoja na zawsze odc. 36 - telenowela
17:00 Trzy razy Ana odc. 82 - telenowela
18:00 Detektywi w akcji odc. 111 - serial
19:00 Policjanci i policjanci odc. 278 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 82 - serial
21:00 Niecne uczynki - komedia
22:50 Latająca forteca - wojenny
01:00 Spadkobiercy odc. 8

TV puls

10:00 Napisala: morderstwo

06:00 To moje życie! odc. 17 - telenowela
07:00 Kobra - oddział specjalny odc. 5 s. 21 - serial
08:00 Nash Bridges odc. 59 s. 4 - serial
09:00 Nash Bridges odc. 60 s. 4 - serial
10:00 Napisala: morderstwo odc. 3 s. 4 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 6 s. 21 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 5 s. 6 - serial
12:55 Co ludzie powiedzą? odc. 2 s. 5 - serial
13:30 Czynne całą dobę odc. 1, 2 s. 2 - serial
14:40 Allo, Allo odc. 3 s. 2 - serial
15:20 Allo, Allo odc. 4 s. 2 - serial
16:00 Ale numer! odc. 38
16:30 Ale numer! odc. 1
17:00 Gwiazdy polskiego kabaretu
18:00 Gwiazdy lombardu odc. 200 s. 10 - serial
18:30 Gwiazdy lombardu odc. 201 s. 10 - serial
19:00 Gwiazdy lombardu odc. 202 s. 10 - serial
19:30 Gwiazdy lombardu odc. 203 s. 10 - serial
20:00 Farciarz Gilmore - komedia
21:50 Męsko-damska rzecz - komedia romantyczna
23:50 American Pie: Naga miła - komedia

TVP KULTURA

11:30 Zaklęty dwór

07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:05 Informacje kulturalne
08:25 Jean-Michel Basquiat - dokumentalny
09:40 Dotknięcie ręki - psychologiczny
11:30 Zaklęty dwór odc. 2 - serial
12:40 Zaklęty dwór odc. 3 - serial
13:45 Studio Kultura - niedziela z...
14:40 Kratka - obyczajowy
15:40 Informacje kulturalne
15:55 Chuligan literacki odc. 48
16:35 We dwoje - obyczajowy
17:50 Chaplin. Legenda stulecia - dokumentalny
19:30 Fikotko, wróć - animowany
19:40 Studio Kultura - rozmowy
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Alicja - komedia romantyczna
22:15 Pegaz odc. 37
23:20 Punkowa - dokumentalny
00:50 Marat/Sade - dramat obyczajowy

TVP HISTORIA

13:55 Sensacje XX wieku

06:55 Był taki dzień odc. 545
07:00 W sercu ukrył miasto - Lwów Zbigniewa Herberta
08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 69
08:35 Ukryte skarby odc. 8
09:05 Cudowny świat przyrody odc. 8 - serial
09:35 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
10:15 Humer i inni - dokumentalny
11:10 Z archiwum IPN odc. 69
11:45 Koło historii odc. 24
12:20 Kulisy PRL odc. 23
12:50 Jackie Kennedy legenda Ameryki - dokumentalny
13:55 Sensacje XX wieku odc. 96
14:55 Encyklopedia II wojny światowej odc. 62 - serial
15:35 Kulisy II wojny światowej odc. 3 - serial
16:40 Przychodzimy, odchodzimy - dokumentalny
17:40 Czas honoru odc. 13 - wojenny
18:30 Flesz historii
18:55 Sensacje XX wieku odc. 30
19:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:30 Tajemnice III Rzeszy odc. 3 - dokumentalny
21:35 Komandoria odc. 8 - serial
22:35 Spór o historię odc. 145
23:15 Kto wygra mecz? - dokumentalny
00:20 Listy gończe odc. 33

TRAM

06:00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
07:00 Nigdy ja ciebie, ludo, nie rzuciła
07:55 Świat w obrazach
08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Przygody Mobilków - animowany
09:00 Na zdrowie
09:25 Święty na każdy dzień
09:30 Boliwia - serial
09:50 Budowa świątyni w Narodowym Sanktuarium Matki Bożej w miejscowości Subukia w Kenii
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Mysłac ojczyzna
11:35 Historia i architektura Polski w rysunkach prof. Ryszarda Natusiowicza
11:55 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
12:00 Regina Coeli
12:03 Informacje dnia
12:20 Po stronie prawdy
13:20 Ewangelia nasz biznesplan
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Historia nadziei - obyczajowy
15:35 Trzy wyspy - trzy światy - dok.
15:45 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Z wędka nad wodę w Polskę i świat
16:35 Fryderyk Chopin i jego muzyka
17:00 Przegląd tygodnika rodzin katolickich "Źródło"
17:05 W Solankowej Dolinie - dok.
17:30 Okiem kamery
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Superksięga - animowany
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Głos Polski
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Corrie Ten Boom - nieugięta wiara - dokumentalny

TVP 1

17:25 Jaka to melodia?

06:00 Dzień dobry, Polsko!
08:00 Wiadomości
08:15 Pogoda poranna
08:19 Kwadrans polityczny
08:40 Sekrety ojca odc. 39 - serial
09:35 Ranczo odc. 89 - serial
10:35 Doktor Quinn odc. 1 s. 2 - serial
11:30 Magazyn śledczy Anity Gargas
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:35 Agropogoda
12:40 Wójt roku 2016 odc. 18
13:15 Tajemnice początków Polski odc. 4 - serial
14:15 Sekrety ojca odc. 40 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie...
16:05 Złote serce odc. 88 - serial
16:50 Przepis dnia odc. 486
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 Przepis dnia odc. 487
18:05 Klan odc. 3119 - telenowela
18:40 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem - Murad IV odc. 132 - serial
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Tutanchamon odc. 2 - historyczny
21:20 Kuba - przygodowy
23:35 Krąg podejrzanych odc. 5 - serial
00:55 Japonia - Polska - piłka plażowa

TVP 2

20:05 Barwy szczęścia

06:00 Rodzinka.pl odc. 42 - serial
06:35 Misja natura odc. 11
07:05 M jak miłość odc. 25 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:40 Panorama
11:00 Barwy szczęścia odc. 1650 - serial
11:35 Postaw na milion
12:30 Cena miłości odc. 30 - telenowela
13:25 Rodzinka.pl odc. 153 s. 6 - serial
13:55 Metr od świętości odc. 3 - serial
14:35 Herbatka z kabaretem odc. 20
15:05 Tysiąc i jedna noc odc. 49 - serial
16:00 Kabaretowa Scena Dwójki przedstawia
17:05 Cena miłości odc. 31 - telenowela
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu
19:25 Barwy szczęścia odc. 1650 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1651 - serial
20:40 O mnie się nie martw odc. 73 s. 6 - serial
22:20 Jest okazja odc. 4
23:35 Dzień ojca - komedia romantyczna
01:20 Krucjata Bourne'a - sensacyjny

tvn

08:00 Dzień Dobry TVN

05:45 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 8
07:50 Doradca smaku odc. 34
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2031
10:55 Ukryta prawda odc. 767 - serial
12:00 Szkoła odc. 419 - serial
13:00 19+ odc. 120 - serial
13:30 Szpital odc. 656 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 2 s. 7
15:30 Szkoła odc. 420 - serial
16:30 19+ odc. 121 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 768 - serial
18:00 Szpital odc. 657 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4932
20:00 Shrek - aminowany
22:00 Interstellar - film SF
01:30 Jądro Ziemi - film SF

POLSAT

19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 605 s. 11 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 406 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 407 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 74 s. 2 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 481 - serial
12:00 Oszukane odc. 12 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 635 s. 12 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2490 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 641 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3373
16:30 Na ratunek 112 odc. 104 - serial
17:00 Gliniarze odc. 94 s. 2 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2491 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 228 - serial
20:05 Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami odc. 8 s. 7
22:05 Szklana pułapka - sensacyjny
00:55 Fantastyczna czwórka: Narodziny Srebrnego Surfera - film SF

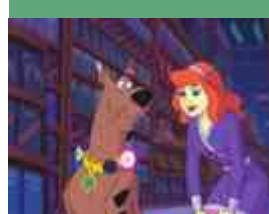
7 tvn

14:55 Szpital

05:05 Ukryta prawda odc. 212 - serial
06:05 Szpital odc. 53 - serial
07:00 Sąd rodzinny odc. 202 - serial
08:00 Kryminalni odc. 7 s. 2 - serial
09:10 Lekarze odc. 1 s. 4 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 264 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 203 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 227 - serial
14:55 Szpital odc. 54 - serial
15:55 Kryminalni odc. 8 s. 2 - serial
17:00 Dr House odc. 9 s. 3 - serial
18:00 Mentalista odc. 23 s. 4 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 265 - serial
20:00 Kroniki Spiderwick - przygodowy
22:05 Jackie Chan: przyjemniaczek - komedia sensacyjna
00:05 Naznaczony odc. 9 - serial

4

08:35 Co nowego u Scooby'ego?

06:00 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 10 - dla dzieci
06:30 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 11 - dla dzieci
06:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 32 - animowany
07:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 14 - animowany
07:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 35 - animowany
08:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 17 - animowany
09:00 Strażnik Teksasu odc. 121 - serial
10:00 Dom nie do poznania odc. 166
11:00 Detektywi w akcji odc. 111 - serial
12:00 Galileo odc. 612
13:00 Policjantki i policjanci odc. 278 - serial
14:00 Galileo odc. 613
15:00 Dom nie do poznania odc. 167
16:00 Twoja na zawsze odc. 37
17:00 Trzy razy Ana odc. 83
18:00 Detektywi w akcji odc. 112 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 279 - serial
20:00 Armia ciemności - horror
22:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 79 - serial
23:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 80 - serial
00:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 81 - serial

HITY DNIA

„Kroniki Spiderwick”
(2008r.) TVN 7 20:00

W starym domostwie bliźniacy Jared i Simon oraz ich siostra Mallory znajdują w wiele ciekawych przedmiotów. Pewnego dnia w ręce dzieci wpada magiczna książka autorstwa Arthura Spiderwicka, która zabiera czytelników w tajemniczy świat zamieszkanym przez różne stwory

„Shrek”
(2001r.) TVN 20:00

Samotność mieszkającego na bagnach ogra Shreka zostaje zakłócona przez postacie z bajek. Zostały one wypędzone ze swego królestwa przez złego lorda Farquaada. Chcąc uwolnić się od uciążliwego towarzystwa, ogr wyrusza na spotkanie z władcą, który chce zostać królem.

puls

09:00 Nash Bridges

06:00 To moje życie! odc. 18 - telenowela
07:00 Kobra - oddział specjalny odc. 6 s. 21 - serial
08:00 Nash Bridges odc. 60 s. 4 - serial
09:00 Nash Bridges odc. 61 s. 4 - serial
10:00 Napisła: morderstwo odc. 4 s. 4 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 7 s. 21 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 6 s. 6 - serial
12:55 Co ludzie powiedzą? odc. 3 s. 5 - serial
13:30 Czynne całą dobę odc. 2, 3 s. 2 - serial
14:40 Allo, Allo odc. 4 s. 2 - serial
15:20 Allo, Allo odc. 5 s. 2 - serial
16:00 Ale numer! odc. 39
16:30 Ale numer! odc. 2
17:00 Gwiazdy polskiego kabaretu
18:00 Gwiazdy lombardu odc. 202 s. 10 - serial
18:30 Gwiazdy lombardu odc. 203 s. 10 - serial
19:00 Gwiazdy lombardu odc. 204 s. 10 - serial
19:30 Gwiazdy lombardu odc. 205 s. 10 - serial
20:00 Tylko strzelaj - sensacyjny
21:45 S.W.A.T. Jednostka specjalna - sensacyjny
00:00 Kolekcjoner - horror

TVP KULTURA

07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:20 Afisz kulturalny
07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:05 Informacje kulturalne
08:20 Południk Wildsteina odc. 30
08:55 Którędy po sztukę odc. 40
09:05 Różaniec z granatów
09:45 Pechowiec - komedia kryminalna
11:30 Zakłęty dwór odc. 4 - serial
12:35 Zakłęty dwór odc. 5 - serial
13:40 Studio Kultura - niedziela z... Czajkowskiego i Dworzaka
16:10 Informacje kulturalne
16:25 Dezerterzy odc. 45
16:55 Nie ma miejsca dla Gerolda - aminowany
17:05 Pechowiec - komedia kryminalna
18:50 Videofan odc. 63
19:05 Księga przestrzeni odc. 20 - serial
19:40 Studio Kultura - rozmowy
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Wstęp do filmu odc. 41
20:25 Cały ten zgiełk - musical
22:35 Tygodnik kulturalny
23:25 Pegaz odc. 24
00:00 Alicja - komedia romantyczna

TVP HISTORIA

08:00 Wojciech Cejrowski

06:55 Był taki dzień odc. 546
07:00 Przychodzimy, odchodzimy - dokumentalny
08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 70
08:35 Tętno pierwotnej puszczy odc. 3 - serial
09:15 Mapa ginącego świata odc. 3 - serial
09:45 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
10:20 Skazani na Sybir odc. 2 - dokumentalny
11:10 Polska z bocznej drogi odc. 28
11:25 Kto wygra mecz? - dok.
12:20 Poezja i maszyny. Hipolit Cegielski 1813-1868 - dok.
13:00 Droga od Chrystusa do Konstantyna odc. 6 - dokumentalny
14:05 Sensacje XX wieku odc. 30
15:00 Encyklopedia II wojny światowej odc. 41 - serial
15:35 Z archiwum IPN odc. 69
16:10 Podróż z historią odc. 33
16:45 Witold - dokumentalny
17:40 Czas honoru odc. 14 - wojenny
18:40 Dziewczyna z plakatu
19:05 Sensacje XX wieku odc. 95
20:05 Media III RP odc. 2 - serial
21:45 Marszałek Piłsudski odc. 1
22:50 Szerokie tory odc. 118
23:35 Wrak okrętu Króla Słońce - dokumentalny
00:40 Zapaliłem świeczkę na swoim grobie - dokumentalny

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Superksięga odc. 9 s. 2
09:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat
09:35 Święty na każdy dzień
09:45 Duc in altum
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Głos Polski
11:35 Tak go pamiętam
12:00 Regina Coeli
12:03 Informacje dnia
12:20 Lato marzeń - obyczajowy
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Corrie Ten Boom - nieugięta wiara - dokumentalny
15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia z Koronką do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w wierze
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Siódmy sakrament
16:35 Świat na wyciągnięcie ręki - serial
17:00 Krok serca - dokumentalny
17:30 Okiem kamery
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Westerplatte młodych
18:55 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
19:00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
19:30 Moja katolicka rodzina - animowany
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Samson i Dalila odc. 16 - serial

HITY DNIA

Ambitna dziennikarka, Alison Scott, otrzymuje propozycję objęcia posady prezenterki stacji telewizyjnej E!. Uszczęśliwiona Alison postanawia uczcić sukces wizytą w klubie. Nocne szaleństwo ma nieoczekiwane konsekwencje – osiem tygodni później kobieta dowiaduje się, że jest w ciąży.

Gargamel po raz kolejny zagraża spokojnemu życiu Smerfów. Tym razem czarownik tworzy podobne do nich stworki. By je ożywić, niezbędne jest wypowiedzenie zaklęcia, które zna tylko Smerfetka. Gargamel porywa ją i wywozi do Paryża. Pozostałe Smerfy zrobią wszystko, by ją wybawić z opresji.

TVP 1

13:45 Okrasa łamie przepisy

05:40 Klan odc. 3116 - telenowela
06:05 Klan odc. 3117 - telenowela
06:40 Sprawa dla reportera
07:30 Rok w ogrodzie
08:00 Naszaarmia.pl odc. 262
08:25 Pełnosprawni
08:55 Po prostu zdrowie odc. 27
09:35 Mapa ginącego świata odc. 1 - serial
10:05 Moja wspaniąta włoska rodzinka - dramat obyczajowy
11:40 Wielkie nieba odc. 6
12:00 Jak to działa? odc. 136
12:35 Odzież pod kontrolą - dokumentalny
13:45 Okrasa łamie przepisy odc. 157
14:15 Przyjaciół do zadań specjalnych
15:00 Zagadka hotelu Grand odc. 26 s. 2 - serial
16:00 Ojciec Mateusz odc. 221 - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 O! Polskie Przeboje odc. 9
18:35 Wojenne dziewczyny odc. 8 - wojenny
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:07 GOL
20:10 16. PZU Cracovia Maraton odc. 1
20:15 Pogoda
20:25 Komisarz Alex odc. 113 - serial
21:25 Bóg zemsty - sensacyjny
23:15 Awanturyści - przygodowy
01:00 Zagadka hotelu Grand odc. 26 s. 2 - serial

TVP 2

20:00 Kocham Cię, Polsko!

05:25 Z widokiem na Atlantyk odc. 3 s. 3 - serial
06:30 M jak miłość odc. 1297 - serial
07:30 Pytanie na śniadanie
10:45 Lajki! odc. 6
11:10 Na sygnale odc. 139 - serial
11:35 Program rozrywkowy
11:40 Podróże z historią odc. 37
12:15 Południk Wildsteina odc. 31
12:50 Hity kabaretu odc. 28
13:20 Herbatka z kabaretem odc. 22
14:00 Familiada
14:40 Sonda II odc. 51
15:10 Rodzinka.pl odc. 203 s. 10 - serial
15:50 Pierwsza randka odc. 6
16:55 Rodzina sama w domu odc. 4
17:45 Słowo na niedzielę
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Postaw na milion - kulisy
19:05 Postaw na milion
20:00 Kocham Cię, Polsko! - rozgrzewka odc. 9
20:05 Kocham Cię, Polsko! odc. 9
21:50 Discopoland odc. 2 - dok
22:30 Kontakt odc. 5 - serial
23:35 Kabaretowa Scena Dwójki przedstawia
00:35 Pod skórą - film SF

tvn

11:00 Na Wspólnej

05:40 Mango - Telezakupy
07:50 Spotkanie ze smakiem odc. 7
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 988
11:00 Na Wspólnej odc. 2464 - serial
11:25 Na Wspólnej odc. 2465 - serial
11:50 Na Wspólnej odc. 2466 - serial
12:15 Na Wspólnej odc. 2467 - serial
12:50 Ugotowani odc. 9 s. 12
13:50 Agent - gwiazdy odc. 11 s. 2
14:50 MasterChef Junior odc. 9 s. 2
16:25 Misja Pies odc. 9
17:00 Kuchenne rewolucje
18:00 36,6 °C odc. 5
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! odc. 4933
20:00 Wpadka - komedia romantyczna
22:45 Zamiana ciał - komedia
01:05 Interstellar - film SF

POLSAT

19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:40 Jeźdźcy smoków: Obroncy Berk odc. 1 - dla dzieci
08:10 Pan Peabody i Sherman Show odc. 30 - animowany
08:40 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 21 - animowany
09:10 Przygody Kota w butach - animowany
09:40 Przygody Kota w butach odc. 23 - animowany
10:10 Ewa gotuje odc. 302
10:45 Idol odc. 11 s. 5
12:45 The Brain. Genialny umysł
14:15 Kabaret na żywo odc. 17
16:15 Daleko od noszy - reanimacja odc. 9 - serial
16:50 Ameryka marzeń odc. 9 - serial
17:50 Chłopaki do wzięcia odc. 51 - telenowela
18:20 Chłopaki do wzięcia odc. 52 - telenowela
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 512 - serial
20:05 Smerfy II - aminowany
22:15 Twoja twarz brzmi znajomo odc. 9 s. 7
00:15 Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami odc. 8 s. 7

7 tvn

11:40 Kryminalni

05:10 Ukryta prawda odc. 213 - serial
06:10 Ukryta prawda odc. 214 - serial
07:10 Mango - Telezakupy
09:15 Dwoch i pół odc. 15 s. 11 - serial
09:45 Dziadek z przypadku odc. 7 - serial
10:15 Dziadek z przypadku odc. 8 - serial
10:45 Kryminalni odc. 4 s. 2 - serial
11:45 Kryminalni odc. 5 s. 2 - serial
12:50 Kryminalni odc. 6 s. 2 - serial
13:50 Kryminalni odc. 7 s. 2 - serial
14:50 Kroniki Spiderwick - przygodowy
16:55 Uwolnić orkę II - przygodowy
19:00 Przypadkowy mąż - komedia
20:55 Kobiety pragną bardziej - komedia romantyczna
23:30 W morzu ognia - sensacyjny
01:45 Złoty chłopak odc. 4 - serial

4

20:00 Policjanci i policjanci

06:00 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 12 - dla dzieci
06:30 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 13 - dla dzieci
06:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 33 - animowany
07:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 15 - animowany
07:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 36 - animowany
08:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 18 - animowany
09:00 Egipskie psiaki - komedia
10:55 Garfield Show - dla dzieci
11:10 Policjanci i policjanci odc. 275 - serial
12:10 Policjanci i policjanci odc. 276 - serial
13:10 Policjanci i policjanci odc. 277 - serial
14:10 STOP Drogówka odc. 150
15:20 Inspektor Gadżet II - komedia
17:05 Dziewczyny z drużyny II - komedia
19:00 Galileo odc. 614
20:00 Policjanci i policjanci odc. 278 - serial
21:00 Policjanci i policjanci odc. 279 - serial
22:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 82 - serial
23:00 Silent Hill - horror
01:00 STOP Drogówka odc. 150

puls

07:50 Co ludzie powiedzą?

05:55 Niesamowite! odc. 5 - serial
06:25 Niesamowite! odc. 6 - serial
07:00 Taki jest świat odc. 4 s. 3
07:50 Co ludzie powiedzą? odc. 6 s. 4 - serial
08:25 Co ludzie powiedzą? odc. 7 s. 4 - serial
09:00 Allo, Allo odc. 1 s. 2 - serial
09:40 Allo, Allo odc. 2 s. 2 - serial
10:20 Allo, Allo odc. 3 s. 2 - serial
11:05 Czynne całą dobę odc. 5 - serial
11:40 Czynne całą dobę odc. 6 - serial
12:15 Ale numer! odc. 39
12:55 Ale numer! odc. 40
13:25 Ale numer! odc. 41
13:55 Jankes i dama odc. 7 - serial
14:50 Bibliotekarze odc. 7 - serial
15:50 Małolaty na obozie - komedia
17:40 Goście, goście II - komedia
20:00 Rambo: pierwsza krew - sensacyjny
21:55 Tunel - katastroficzny
00:15 American Pie: Naga miła - komedia

TVP KULTURA

07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:30 Informacje kulturalne
07:55 Trzeci punkt widzenia odc. 181
08:35 Criminele tango - czyli rewia gangsterska
09:30 Pomniki historii odc. 45 - serial
09:45 Pegaz odc. 4
10:15 Dzika muzyka odc. 6
11:00 Roman Polański: Moje życie - dokumentalny
12:45 Księga przestrzeni odc. 20 - serial
13:30 Niemcy - dramat wojenny
15:25 Wydarzenie aktualne
16:05 Niepochowany - dramat historyczny
18:25 Tygodnik kulturalny
19:20 Legendy rocka odc. 36 - serial
20:20 Zawieście czerwone latarnie - dramat
22:35 Tori Amos - Baloise Session
23:55 Pod Mocnym Aniołem - dramat obyczajowy
01:55 Masz na imię Justine - dramat obyczajowy

TVP HISTORIA

08:05 Jak to działa?

06:55 Był taki dzień odc. 547
07:05 Ginące cywilizacje odc. 17 - serial
08:05 Jak to działa? odc. 12
08:35 Był sobie człowiek odc. 9 - animowany
09:15 Janka odc. 3 - serial
09:40 Janka odc. 4 - serial
10:15 Okrasa łamie przepisy odc. 151
10:50 Jackie Kennedy legenda Ameryki - dokumentalny
11:55 Starożytni Rzymianie odc. 2 - dokumentalny
13:05 Najwspanialszy w królestwie zwierząt odc. 2 - serial
14:10 Szerokie tory odc. 100
14:40 Wielka gra odc. 302
15:40 Spór o historię odc. 29
16:25 Towarzysz Wiesław: od agitatora do dyktatora
17:30 Polska i świat z historią w tle
18:00 Czterdziestolatek odc. 10 - serial
19:10 Tajemnice III Rzeszy odc. 3
20:10 Dom odc. 9 - serial
22:00 Sposób na kryzys - dok.
23:05 Magiczny Malbork - dok.
23:40 Powrót Odysa odc. 9 - serial
00:35 Heinrich Himmler - anatomia zagłady - dokumentalny

TRAM

08:00 Informacje dnia

08:15 Westerplatte młodych
08:55 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
09:00 Sanktuarium Munyonyo-Kampala. Zapomniane sanktuarium w Ugandzie
10:00 Informacje dnia
10:15 Myśląc ojczyzna
10:30 Święty na każdy dzień
10:35 Polski punkt widzenia
11:00 Kropelka radości
12:00 Regina Coeli
12:03 Informacje dnia
12:20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
12:50 Z pamiętnika podróżnika
13:20 Siódmy sakrament
13:45 W górskim domku ogrodnika
14:00 Samson i Dalila odc. 16 - serial
14:45 Effetha - okno na świat - dokumentalny
15:30 Plan naszego ojca odc. 30 - serial
16:00 Informacje dnia
16:10 W naszej rodzinie
17:00 Z Parlamentu Europejskiego
17:30 Okiem kamery
17:30 Okiem kamery
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
19:30 Spotkanie z Magdą Buczek
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Ocalić od zapomnienia
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Król Dawid odc. 22 - historyczny
22:55 Święta Rita z Casci - przejmująca droga wiary

TVP 1

05:55 Klan

05:55 Klan odc. 3119 - telenowela
06:30 Słownik polsko@polski
07:00 Msza święta z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach
08:00 Tydzień
08:40 Ziarno odc. 622
09:15 Zakochaj się w Polsce odc. 34
09:45 O! Polskie Przeboje odc. 9
10:40 Biblia odc. 6 - historyczny
11:35 Magazyn kolarski odc. 8
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Regina Coeli
12:15 Między ziemią a niebem
13:05 Planeta Ziemia II odc. 1 - serial
14:20 Komisarz Alex odc. 113 - serial
15:20 Rozdarte serca odc. 50 - serial
16:15 Przyjaciół do zadań specjalnych
16:50 Zapowiedź Teleexpressu
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Pół wieku Kabaretu pod Egidą
18:35 Jaka to melodia?
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:10 16. PZU Cracovia Maraton odc. 2
20:15 Pogoda
20:25 Wojenne dziewczyny odc. 9 - wojenny
21:25 Młodzi lekarze odc. 8 s. 2 - serial
22:20 Tara Road - dramat obyczajowy
00:00 Sportowa niedziela

TVP 2

15:15 Na dobre i na złe

06:00 Słowo na niedzielę
06:10 Podróże z historią odc. 7
06:45 M jak miłość odc. 1298 - serial
07:45 Barwy szczęścia odc. 1647 - serial
08:15 Barwy szczęścia odc. 1648 - serial
08:50 Barwy szczęścia odc. 1649 - serial
09:20 Barwy szczęścia odc. 1650 - serial
09:55 Barwy szczęścia odc. 1651 - serial
10:25 Ukryte skarby odc. 14
10:55 Program rozrywkowy
11:00 Jak zbudować planetę odc. 2 - dokumentalny
12:05 Makłowicz w podróży odc. 174
12:40 Bake off - Ale ciacho! odc. 19
13:35 Bake off - Ale przepis odc. 19
14:00 Familiada
14:35 Sonda II odc. 52
15:15 Na dobre i na złe odc. 671
16:20 Kocham Cię, Polsko! odc. 122
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:45 Kocham cię, Polsko!
18:55 Discopoland odc. 2
19:30 Rodzinka.pl odc. 203 - serial
20:05 Mumia powraca - przygodowy
22:20 Głodne kawałki odc. 2
23:10 Bake off - Ale ciacho! - kulisy
23:15 Zakład Doświadczalny Solidarność
01:00 Zabij mnie, glino - dramat kryminalny

tvn

13:55 Flicka

05:45 Mango - Telezakupy
07:55 Nowa Maja w ogrodzie odc. 16
08:25 Akademia ogrodnika odc. 16
08:30 Dzień Dobry TVN odc. 989
11:00 Efekt domina odc. 7 s. 4
11:30 Co za tydzień odc. 797
11:55 36,6 °C odc. 5
12:55 Druga szansa odc. 10 s. 3 - serial
13:55 Flicka - przygodowy
15:55 Shrek - aminowany
17:50 Spotkanie ze smakiem odc. 9
18:00 Ugotowani odc. 10 s. 12
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! odc. 4934
20:00 MasterChef Junior odc. 10 s. 2
21:35 Thor: Mroczny świat - przygodowy
00:05 Jądro Ziemi - film SF

POLSAT

07:45 Jeźdźcy smoków

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Jeźdźcy smoków: Obroncy Berk odc. 2 - dla dzieci
08:15 Pan Peabody i Sherman Show odc. 31 - animowany
08:45 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 22 - animowany
09:15 Przygody Kota w butach odc. 24 - animowany
09:45 Atlantyda: powrót Milo - animowany
11:35 Fantastyczna czwórka: Narodziny Srebrnego Surfera - film SF
13:35 Smerfy II - aminowany
15:45 Twoja twarz brzmi znajomo
17:40 Koty i zaloty odc. 2
17:50 Nasz nowy dom odc. 91
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Państwo w państwie odc. 230
20:05 Kabaret na żywo odc. 18
22:05 Haker - komedia sensacyjna
00:05 Kamienie na szaniec - dramat wojenny

7 tvn

09:45 Dziadek z przypadku

05:10 Ukryta prawda odc. 215 - serial
06:10 Ukryta prawda odc. 216 - serial
07:10 Mango - Telezakupy
09:15 Dwóch i pół odc. 16 s. 11 - serial
09:45 Dziadek z przypadku odc. 9 - serial
10:15 Dziadek z przypadku odc. 10 - serial
10:45 Columbo odc. 5 - serial
12:45 Columbo odc. 6 - serial
14:25 Kryminalni odc. 8 s. 2 - serial
15:30 Poszukiwacze - western
17:55 Zew natury - przygodowy
20:00 W morzu ognia - sensacyjny
22:15 Lucyfer odc. 8 - serial
23:15 Krwawa profesja - thriller
01:35 Moc magii odc. 114

4!

11:10 Galileo

06:00 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 14 - dla dzieci
06:30 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 15 - dla dzieci
06:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 34 - animowany
07:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 16 - animowany
08:00 Kaczor Donald przedstawia odc. 37 - animowany
08:40 Co nowego u Scooby'ego? odc. 19 - animowany
09:00 Inspektor Gadżet II - komedia
10:55 Garfield Show - dla dzieci
11:10 Galileo odc. 613
12:10 Galileo odc. 614
13:25 Dziewczyny z drużyny II - komedia
15:20 Zabójcze tornado - film SF
17:00 Linia ryzyka - sensacyjny
19:00 Galileo odc. 615
20:00 Uliczny wojownik - pięść zabójcy - sensacyjny
22:20 Potępieni - horror
00:00 Ognisty podmuch - sensacyjny

puls

09:40 Wojciech Cejrowski

06:00 Taki jest świat odc. 4 s. 3
06:35 Co ludzie powiedzą? odc. 1 s. 5 - serial
07:20 Co ludzie powiedzą? odc. 2 s. 5 - serial
08:05 Co ludzie powiedzą? odc. 3 s. 5 - serial
08:45 Ale numer! odc. 1
09:10 Ale numer! odc. 2
09:40 Wojciech Cejrowski. Boso - Meksyk/Paragwaj odc. 1
10:10 Wojciech Cejrowski. Boso - Meksyk/Paragwaj odc. 2
10:50 Wojciech Cejrowski. Boso - Meksyk/Paragwaj odc. 3
11:20 Wojciech Cejrowski. Boso - Meksyk/Paragwaj odc. 4
11:50 Jankes i dama odc. 8 - serial
12:45 Bibliotekarze odc. 8 - serial
13:40 Wyspa piratów - przygodowy
16:20 Milioner w spodenkach - komedia
18:15 Farciarz Gilmore - komedia
20:00 Protektor - sensacyjny
21:55 Koliber - sensacyjny
00:00 Tunel - katastroficzny

TVP KULTURA

07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:30 Informacje kulturalne
07:45 Którędy po sztukę odc. 40
07:55 Patrzeć pod słońce - dramat psychologiczny
08:55 Bloody Daughter - dokumentalny
10:40 Trzeci punkt widzenia odc. 182
11:30 Zawieście czerwone latarnie - dramat
13:50 Gdyby ryby miały głos - krótkometrażowy
14:25 Chuligan literacki odc. 49
15:00 Ci okropni impresjoniści - dokumentalny
16:05 Andrzej Korzyński - muzyka filmowa
17:00 Pomniki historii odc. 49 - serial
17:15 Studio Kultura - niedziela z...
18:10 80 milionów - sensacyjny
20:10 Dziewczyna z szafy - komediodramat
21:50 Trzeci punkt widzenia odc. 182
22:25 Toronzo Cannon - Rawa Blues Festival 2016
23:20 Bunt Janion - dokumentalny
00:35 Moloch - krótkometrażowy

TVP HISTORIA

10:15 Okrasa łamie przepisy

06:55 Był taki dzień odc. 151
07:05 Ginące cywilizacje odc. 18 - serial
08:05 Kapłan z Suchedniowa - dokumentalny
10:15 Okrasa łamie przepisy odc. 152
10:50 Wrak okrętu Króla Słońce - dokumentalny
12:00 Droga od Chrystusa do Konstantyna odc. 6 - dok.
13:10 Najwspanialszy w królestwie zwierząt odc. 3 - serial
14:10 Szerokie tory odc. 119
14:40 U Pana Boga w ogródku odc. 3 - serial
15:35 U Pana Boga w ogródku odc. 4 - serial
16:25 Wielka gra odc. 303
17:30 Ex libris
18:00 Czterdziestolatek odc. 11 - serial
18:55 Wcielenia zła odc. 5 - serial
20:00 Do domu - obyczajowy
21:10 Kabaret śmierci
23:00 Hubal - dramat historyczny
01:20 Sposób na kryzys - dokumentalny

TRWAM

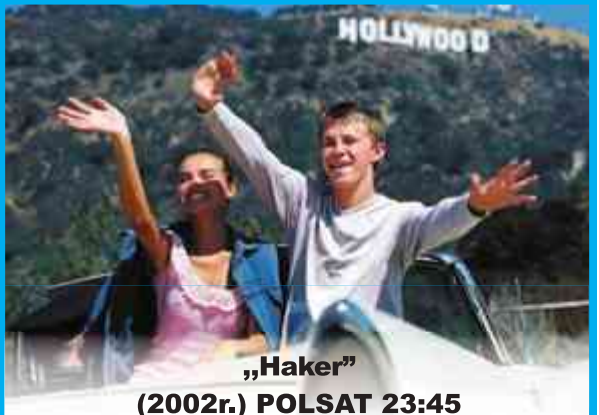

08:00 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:05 Polski punkt widzenia
08:30 Z Parlamentu Europejskiego
09:00 Spotkanie z Magdą Buczek
09:15 Ocalić od zapomnienia
09:25 Święty na każdy dzień
09:30 Msza Święta z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
10:30 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
10:35 Kościuszkowski: Jeszcze Polska zatańczy - dokumentalny
11:45 Pocztówka z Indii - Dom Matki Teresy z Kalkuty - dokumentalny
12:00 100. lecie parafii pw. MB Dobrej Rady w Krakowie
13:00 Wieś - to też Polska
14:10 Papież Polak do Rodaków
14:55 Święty na każdy dzień
15:00 Inna Teresa - dokumentalny
16:00 Informacje dnia
16:10 Koncert życzeń
17:00 Tam, gdzie Bóg płacze - serial
17:30 Okiem kamery
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Retrospekcja
19:30 Jezus - królestwo bez granic
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Cuda Jezusa - serial
22:20 Pocztówka z Indii - Dom Matki Teresy z Kalkuty - dokumentalny

HITY DNIA

Nowa przygoda rzuca śmiałków od bezkresnych pustyń po skute lodem szczyty gór. Stawiają czoła morskim potworom i duchom pustyni. Podczas wyprawy Kida odkrywa potężną moc kryształu z jej królestwa. Musi zdecydować, czy go ukryć, czy podzielić się jego światem z innymi.

Współczesna Warszawa. Marcin Makowski, sierota mieszkający w internacie i geniusz komputerowy, oraz jego przyjaciel Adam Nowak zwany "Turbo" mają wspólną pasję – łamanie zabezpieczeń komputerowych. Marcin marzy o studiowaniu na najlepszej uczelni technicznej na świecie.

TVP 1

08:10 W pustyni i w puszczy

05:30 Jaka to melodia?
06:10 Ranczo Wilkowyje - komedia
07:50 Majówka lwowska
08:10 W pustyni i w puszczy
odc. 1 - serial
09:10 W pustyni i w puszczy
odc. 2 - serial
10:15 Ogniem i mieczem
odc. 1 - historyczny
11:15 Ogniem i mieczem
odc. 2 - historyczny
12:10 Majówka lwowska
12:35 Nowozelandzki ptasi raj
- dokumentalny
13:25 Okrasa łamie przepisy odc. 157
14:05 Zemsta - komedia
16:00 Made in USSR - dokumentalny
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:35 Rolnik szuka żony odc. 1 s. 4
18:50 Jaka to melodia?
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:15 Pogoda
20:30 E=mc2 - komedia
22:10 Gol Ekstra
22:40 Gallipoli - początek imperium
Murdocha - dokumentalny
23:55 Karuzela - dramat obyczajowy
01:25 Córy szczęścia
- dramat obyczajowy

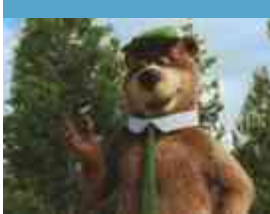
TVP 2

14:35 Pierwsza randka

05:25 Bierz forse i w nogi
- komedia kryminalna
07:00 Nieustraszony miodożer
- dokumentalny
08:00 Pół żartem, pół serio - komedia
10:15 Nic do oclenia - komedia
12:10 Powrót siedmiu wspaniałych
- western
14:00 Familiada
14:35 Pierwsza randka odc. 6
15:40 Mumia powraca - przygodowy
18:00 Panorama
18:25 Sport-telegram
18:30 Pogoda
18:40 Billy Madison
- komedia romantyczna
20:15 Joe Black - melodramat
23:25 Klient - sensacyjny
01:35 Wesele w Sorrento
- komedia romantyczna

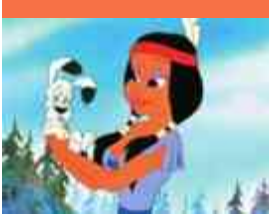
tvn

10:55 Miś Yogi

05:45 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 1 s. 2
07:50 Spotkanie ze smakiem odc. 9
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2032
10:55 Miś Yogi - przygodowy
12:35 Mój przyjaciel delfin
- przygodowy
14:50 Tylko mnie kochaj
- komedia romantyczna
16:55 101 dalmatyńczyków
- komedia
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4935
20:10 Doradca smaku odc. 35
20:15 Na Wspólnej
odc. 2468 - serial
20:55 Milionerzy odc. 47
21:30 Ostatni władca wiatru
- przygodowy
23:45 Thor: Mroczny świat
- przygodowy
02:00 Co za tydzień odc. 797

POLSAT

09:55 Asterix podbija Amerykę

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:20 Scooby Doo! Strachy
i patałachy - komedia
09:55 Asterix podbija Amerykę
- aminowany
11:45 Falszywa dwunastka
- komedia
13:50 Pani Doubtfire - komedia
16:35 Nie lubię poniedziałku
- komedia
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich
odc. 99 - serial
20:05 Kamienie na szaniec
- dramat wojenny
22:25 W stronę słońca - thriller
00:45 Max Payne - sensacyjny

HITY DNIA

Latem 1939 r. "Rudy", "Zośka" i "Alek" kończą liceum. We wrześniu wybuchła wojna. Przyjaciele podejmują walkę z okupantem. Organizują akcje "małego sabotażu", z czasem przechodzą do Grup Szturmowych, gdzie obejmują dowództwo.

Anita i Roger poznają się dzięki czworonożnym pupilom. Znajomość przeradza się w miłość, nie tylko między ludźmi, lecz także między dalmatyńczykami. Wkrótce na świat przychodzi piętnaście szczeniaków. Szefowa Anity, Cruella, zaczyna marzyć o futrze z dalmatyńczyków.

7 tvn

09:10 Z zaskoczenia

05:05 Ukryta prawda odc. 217 - serial
06:10 Szpital odc. 54 - serial
07:05 Mango - Telezakupy
09:10 Z zaskoczenia - komedia
11:15 Hotel dla psów - komedia
13:20 Baśń z tysiąc drugiej nocy
- przygodowy
15:30 Piramida strachu - przygodowy
17:50 Wiecznie młody - fantastyczny
20:00 Taniec ostatniej szansy
- komedia romantyczna
21:55 Hoły Hell - dokumentalny
00:10 Kobiety pragną bardziej
- komedia romantyczna

4

12:20 Detektywi w akcji

06:00 Amerykańscy naprawiacze
odc. 6 s. 3 - serial
06:30 Amerykańscy naprawiacze
odc. 7 s. 3 - serial
06:55 Kaczor Donald przedstawia
odc. 35 - animowany
07:35 Co nowego u Scooby'ego?
odc. 17 - animowany
08:00 Kaczor Donald przedstawia
odc. 38 - animowany
08:40 Przyjaciel Świętego
Mikołaja - familijny
10:40 Córka Mikołaja II: Święta
pod znakiem zapytania
- komedia
12:20 Detektywi w akcji
odc. 68 - serial
13:20 Policjantki i policjanci
odc. 279 - serial
14:30 Człowiek przyszłości
- komediodramat
17:00 Mythica: w poszukiwaniu
bohaterów - fantastyczny
19:00 Policjantki i policjanci
odc. 280 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział
kryminalny odc. 83 - serial
21:00 Zwierzak - komedia
22:45 Żelazna dama - biograficzny
01:00 STOP Drogówka odc. 150

puls

15:00 Piękna i bestia

06:00 To moje życie!
odc. 19 - telenowela
07:20 Babe, świnka z klasą
- komedia
09:15 Tajemnica Rajskiego Wzgórza
- przygodowy
11:25 Mój brat niedźwiedź
- aminowany
13:00 Matylda
- fantastyczny
15:00 Piękna i bestia
- fantastyczny
16:50 Powrót Supermana
- sensacyjny
20:00 Kłamca, kłamca
- komedia
21:50 Rambo: pierwsza krew
- sensacyjny
23:45 Tunel śmierci - horror
01:40 Taki jest świat odc. 4 s. 3

TVP KULTURA

07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:20 Afisz kulturalny
07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:05 Informacje kulturalne
08:25 Pegaz
09:30 Jutro idziemy do kina
- dramat obyczajowy
11:30 Zaklęty dwór odc. 6 - serial
12:40 Zaklęty dwór odc. 7 - serial
13:45 Studio Kultura - niedziela z...
14:35 Wulkan - krótkometrażowy
15:05 Informacje kulturalne
15:25 Spartakus
- dramat historyczny
18:45 Czesław Niemen
- dokumentalny
19:55 Którędy po sztukę odc. 41
20:10 Wydarzenie aktualne
20:20 W ciemności
- dramat wojenny
23:55 Mały Quinquin odc. 2 - serial
00:55 Miłość i śmierć - komedia

TVP HISTORIA

19:05 Sensacje XX wieku

06:55 Był taki dzień odc. 152
07:00 "Podaj cegłę", czyli polski
sorealizm - dokumentalny
08:05 Wojciech Cejrowski - boso
przez świat odc. 71
08:35 Tajemnice, zamki i podziemia
09:05 Projekt "X" odc. 7
09:35 Było, nie minęło - kronika
zwiadowców historii
10:15 Starożytni Rzymianie
odc. 2 - dokumentalny
11:25 Najwspanialszy w królestwie
zwierząt odc. 2 - serial
12:30 Wrota Europy - dramat wojenny
14:00 Sensacje XX wieku odc. 95
15:00 Encyklopedia II wojny
światowej odc. 43 - serial
15:40 Spór o historię odc. 18
16:20 Wcielenia zła odc. 5 - serial
17:15 Ex libris Magazyn
17:45 Czas honoru
odc. 15 s. 2 - wojenny
18:45 Flesz historii
19:05 Sensacje XX wieku odc. 72
20:05 Jan Paweł II - biograficzny
22:20 Marszałek Piłsudski odc. 2
23:25 Na krawędzi wojny
odc. 2 - serial
00:25 Dzień pierwszy - 1 maja 2004
- dokumentalny

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Wieś - to też Polska
09:25 Słowo życia - rozważanie
Ewangelii dnia
09:30 Vatican Magazine
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Myśląc ojczyzna
11:35 Opowieść wiecznie żywa
- animowany
11:50 Retrospekcja
11:55 Święty na każdy dzień
12:00 Regina Coeli
12:03 Informacje dnia
12:20 Miasteczko Świętej Rodziny
- Cotignac - dokumentalny
13:10 Po cóż są nam święci - serial
13:20 Koncert życzeń
14:10 Broadway Forever
15:20 Św. Józef - patron na
trzecie tysiąclecie
15:35 Przypowieści Jezusa - serial
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktuaria polskie
16:30 Tydzień z Ziemi Świętej
16:50 Świadkowie
17:20 Święty na każdy dzień
17:30 Spotkanie Rodziny Radia
Maryja w parafii Matki Bożej
Pocieszenia w Jodłowie
na Podkarpaciu
19:45 Jay Jay Odrzutowiec odc. 28
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy
Cudownego Obrazu Matki
Bożej Częstochowskiej
na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Stan bezpieczeństwa państwa
22:10 Mojżesz - 10 przykazań odc. 19

TVP 1	TVP 2	tvn	POLSAT	7 tvn	4
					
06:15 U pana Boga za piecem	08:20 Miś	19:50 Uwaga!	14:00 Pierwsza miłość	14:55 Szpital	19:00 Policjantki i policjanci
06:00 Majówka Iwowska 06:15 U pana Boga za piecem - komedia 07:55 Majówka Iwowska 08:15 W pustyni i w puszczy odc. 3 - serial 09:15 W pustyni i w puszczy odc. 4 - serial 10:20 Ogniem i mieczem odc. 3 - historyczny 11:20 Ogniem i mieczem odc. 4 - historyczny 12:20 Przepis dnia odc. 487 12:25 Majówka Iwowska 12:45 Królowie Zatoki Kalifornijskiej - dokumentalny 13:40 Majówka Iwowska 14:00 C.K. Dezerterzy - komedia 15:35 C.K. Dezerterzy - komedia 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:30 Złoto dezerterów - komedia 18:45 Przepis dnia odc. 488 18:55 Jaka to melodia? 19:30 Wiadomości 20:05 Sport 20:10 GOL 20:20 Pogoda 20:30 Kariera Nikosia Dyzmy - komedia 22:25 Zbrodnia odc. 1 - serial 23:10 Zbrodnia odc. 2 - serial 23:50 Zbrodnia odc. 3 - serial 00:40 Tahiti - Polska - piłka plażowa	06:10 Bielska orędowniczka 06:40 Billy Madison - komedia romantyczna 08:20 Miś Komedia 10:30 Hibernatus - komedia 12:00 Kolty siedmiu wspaniałych - western 14:00 Familiada Teleturniej 14:35 Viva Maria! - western 16:40 Kabaretowa Scena Młodych 18:00 Panorama 18:30 Sport-telegram 18:40 Pogoda 18:50 Na sygnale odc. 27 - serial 19:25 Barwy szczęścia odc. 1650 - serial 20:05 Herkules - przygodowy 21:50 Magazyn Ekspresu Reporterów 23:00 Jedzenie, moja miłość - dokumentalny 00:05 Joe Black - melodramat	05:45 Mango - Telezakupy 06:50 Kuchenne rewolucje odc. 3 s. 2 07:50 Doradca smaku odc. 35 08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2033 10:55 Ukryta prawda odc. 768 - serial 12:00 Szkoła odc. 420 - serial 13:00 19+ odc. 121 - serial 13:30 Szpital odc. 657 - serial 14:30 Kuchenne rewolucje odc. 3 s. 7 15:30 Szkoła odc. 421 - serial 16:30 19+ odc. 122 - serial 17:00 Ukryta prawda odc. 769 - serial 18:00 Szpital odc. 658 - serial 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:50 Uwaga! odc. 4936 20:10 Doradca smaku odc. 36 20:15 Na Wspólnej odc. 2469 - serial 20:55 Milionerzy odc. 48 21:30 Godziny szczytu 23:40 Blade - wieczny łowca - horror 02:05 Misja Pies odc. 9	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 Trudne sprawy odc. 606 s. 11 - serial 09:00 Małanowski i Partnerzy odc. 408 - serial 09:30 Małanowski i Partnerzy odc. 409 - serial 10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 75 s. 2 - serial 11:00 Dlaczego ja? odc. 482 - serial 12:00 Oszukane odc. 13 - serial 13:00 Trudne sprawy odc. 636 s. 12 - serial 14:00 Pierwsza miłość odc. 2490 - serial 14:45 Dlaczego ja? odc. 642 - serial 15:45 Lech Poznań - Arka Gdynia 18:50 Wydarzenia 19:20 Sport 19:25 Pogoda 19:30 Świat według Kiepskich odc. 204 - serial 20:05 Max Payne - sensacyjny odc. 9 - serial 22:10 Niania w wielkim mieście odc. 9 - serial 23:10 8 mm - thriller 01:45 Stary, gdzie moja bryka? - komedia	05:20 Ukryta prawda odc. 218 - serial 06:20 W-11 - wydział śledczy odc. 1139 - serial 07:05 Sąd rodzinny odc. 203 - serial 08:05 Kryminalni odc. 8 s. 2 - serial 09:10 Lekarze odc. 2 s. 4 - serial 10:20 Mango - Telezakupy 11:55 Ukryta prawda odc. 265 - serial 12:55 Sąd rodzinny odc. 204 - serial 13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 228 - serial 14:55 Szpital odc. 55 - serial 15:55 Kryminalni odc. 9 s. 2 - serial 17:00 Dr House odc. 10 s. 3 - serial 18:00 Mentalista odc. 24 s. 4 - serial 19:00 Ukryta prawda odc. 266 - serial 20:00 Godzina zemsty - sensacyjny 22:10 Nagle zderzenie - sensacyjny 00:35 Lucyfer odc. 8	06:00 Amerykańscy naprawiacze odc. 7 s. 3 - serial 06:30 Amerykańscy naprawiacze odc. 8 s. 3 - serial 06:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 36 - animowany 07:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 18 - animowany 08:00 Co nowego u Scooby'ego? odc. 20 - animowany 08:25 Garfield Show - dla dzieci 08:45 Elmo - dla dzieci 10:10 Przyjaciel Świętego Mikołaja - familijny 12:15 Detektywi w akcji odc. 69 - serial 13:15 Policjantki i policjanci odc. 280 - serial 14:25 Mythica: w poszukiwaniu bohaterów - fantastyczny 16:20 Bohater ostatniej akcji - przygodowy 19:00 Policjantki i policjanci odc. 281 - serial 20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 84 - serial 21:00 Krzyk IV - horror 23:25 Powstały z martwych - thriller 01:10 Spadkobiercy odc. 9

HITY DNIA

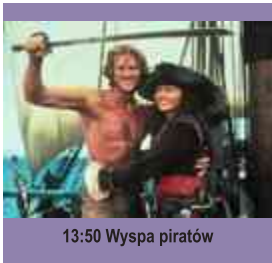
„Max Payne”
(2008r.) Polsat 20:05

Max Payne, detektyw z nowojorskiego wydziału spraw uznanych za nierozwiązywalne, przed trzema laty stracił żonę i córeczkę. Prowadzi śledztwo, by rozwikłać tajemnicę ich śmierci. Poszukując informacji, poznaje Natashę Sax, która po spotkaniu z nim pada ofiarą morderstwa.

„Złoto dezerterów”
(1998r.) TVP 1 17:30

Na Żoliborzu odbywa się konspiracyjne spotkanie oficerów AK. Rotmistrz Leliwa informuje zebranych, że dowództwo powołało oddział do zadań specjalnych. Pierwszym zadaniem grupy jest zdobycie gotówki na zakup broni i amunicji od włoskiej armii, która tymczasowo stacjonuje w Polsce.

13:50 Wyspa piratów

06:00 To moje życie! odc. 20	
07:15 Najpiękniejsze baśnie	braci Grimm - fantastyczny
08:30 Najpiękniejsze baśnie	braci Grimm - fantastyczny
09:45 Babe, świnka z klasą	- komedia
11:45 Tajemnica Rajskiego	Wzgórza - przygodowy
13:50 Wyspa piratów	przygodowy
16:25 Kłamca, kłamca	komedia
18:20 Małolaty na obozie	komedia
20:00 Niesamowity Hulk	film SF
22:15 Wojownik z gwiazd	przygodowy
00:40 Kwarantanna II:	Terminal - horror

07:00 Teledyski

07:00 Teledyski	
07:20 Afisz kulturalny	
07:50 Studio Kultura - rozmowy	
08:00 Wydarzenie aktualne	
08:10 Księga przestrzeni - serial	
08:45 Którędy po sztukę	
09:00 Druciane oprawki	krótkometrażowy
09:30 Elena - obyczajowy	
11:30 Parada oszustów odc. 1 - serial	
12:20 Parada oszustów odc. 2 - serial	
13:20 Wydarzenie aktualne	
13:30 Dziewczynka w trampkach	dramat obyczajowy
15:20 Tygodnik kulturalny	
16:05 Przyjęcie na dziesięć osób plus trzy	obyczajowy
17:10 Wstęp do filmu odc. 27	
17:20 Witaj smutku - obyczajowy	
19:05 Karski i władcy ludzkości	dokumentalny
20:10 Wydarzenie aktualne	
20:20 Zemsta	
22:20 Pegaz odc. 4	
22:50 Mały Quinquin odc. 3 - serial	
23:55 Mały Quinquin odc. 4 - serial	
01:00 Glengarry Glen Ross	dramat obyczajowy

18:40 Sensacje XX wieku

06:55 Był taki dzień odc. 153	
07:05 Witold - dokumentalny	
07:45 Cafe Historia odc. 8	
08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 72	
08:50 Nasze miasto Łódź. Przewodnik nostalgiczny po ziemi obiecanej	
09:45 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii	
10:20 Dzieci Kwatery Ł - dokumentalny	
11:25 Najwspanialszy w królestwie zwierząt odc. 3 - serial	
12:25 Koło historii odc. 13	
13:05 Zagadka chińskich mumii - dokumentalny	
14:10 Sensacje XX wieku odc. 72	
15:05 Encyklopedia II wojny światowej odc. 87 - serial	
15:35 Na krawędzi wojny odc. 2 - serial	
16:35 Zanim stąd odejdę, proszę was... - dokumentalny	
17:10 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii	
17:45 Czas honoru odc. 16 s. 2 - wojenny	
18:40 Sensacje XX wieku odc. 126	
19:10 Sensacje XX wieku odc. 127	
19:45 Znachor - dramat obyczajowy	
22:05 Marszałek Piłsudski odc. 3	
23:10 Jugosławia. Po drugiej stronie lustra odc. 1 - dokumentalny	
00:20 1920 Bitwa Warszawska	dramat historyczny

08:00 Informacje dnia	
08:15 Polski punkt widzenia	
08:35 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia	
08:40 Świadkowie	
09:10 Papież Polak do Rodaków - serial	
10:00 Informacje dnia	
10:15 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej	
10:45 Tydzień z Ziemi Świętej	
11:05 Mocni ni wierz	
11:35 Myśląc ojczyzna	
11:45 Św. Józef - patron na trzecie tysiąclecie	
12:00 Regina Coeli	
12:03 Informacje dnia	
12:20 Prawdziwie spadła z nieba	
13:40 Największe przeboje Pana Boga - Ave Maria - dokumentalny	
14:00 Mojesz - 10 przykazań	
14:55 Nigdy ja ciebie, ludu, nie rzuciła - dokumentalny	
15:50 Pytasz i wiesz	
16:00 Informacje dnia	
16:10 Jestem mamą odc. 28	
16:30 Kalejdoskop młodych	
16:50 Express studencki	
17:00 Życie monastyczne - serial	
17:30 Okiem kamery	
18:00 Regina Coeli	
18:05 Informacje dnia	
18:15 Rozmowy niedokończone	
19:25 Święty na każdy dzień	
19:30 Każdy maluch to potrafi	
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci	
20:00 Informacje dnia	
20:20 Różaniec	
20:50 Myśląc ojczyzna	
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze	
21:20 Informacje dnia	
21:40 Polski punkt widzenia	
22:00 Dzień Flagi Polskiej - dokumentalny	
22:20 Jasnogórskie Te Deum Laudamus - dokumentalny	
23:15 Święty na każdy dzień	
23:20 Wypaczone sumienia	

HITY DNIA

**„Stary, gdzie moja bryka?”
(2000r.) Polsat 22:05**

Zabawowi Jesse i Chester budzą się po hucznie spędzonej nocy. Obaj nie mogą sobie przypomnieć, gdzie zaparkowali samochód. Rozpoczynają więc poszukiwania, podczas których spotykają dziwnych, szalonych i niebezpiecznych ludzi.

**„Asteriks i Obeliks: Osiedle bogów”
(2014r.) TV 4 15:00**

Rok 50 p.n.e., Galia jest okupowana przez Rzymian. Jedna z galijskich osad nie chce się podporządkować najeźdźcy. Zirytowany sytuacją Juliusz Cezar postanawia zmienić strategię. Decyduje się uwieść niepokornych Galów urokiem rzymskiej cywilizacji.

TVP 1

08:30 Trędowata

06:00 Majówka Iwowska
06:15 U Pana Boga za miedzą - komedia
08:10 Majówka Iwowska
08:30 Trędowata - melodramat
10:05 Majówka Iwowska
10:20 Za zasługi dla Polski i Polaków poza granicami kraju
11:20 Majówka Iwowska
11:40 Święto Konstytucji 3 Maja
13:25 Dokumentalny - dokumentalny
14:15 Pan Tadeusz - obyczajowy
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Złoto dezertów - komedia
18:50 Jaka to melodia?
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:13 PKO Triada Biegowa "Zabiegaj o Pamięć". Bieg Konstytucji 3 Maja
20:15 Pogoda
20:30 Miłość na wybiegu - komedia romantyczna
22:15 Zbrodnia odc. 1 s. 2 - serial
22:55 Zbrodnia odc. 2 s. 2 - serial
23:45 Zbrodnia odc. 3 s. 2 - serial
00:35 Cwał - komedia

TVP 2

15:05 Herkules

06:15 My tak, oni nie - obyczajowy
07:55 Hibernatus - komedia
09:25 Legendarne Iemury z Madagaskaru - dokumentalny
12:10 Siedmiu wspianiałych nadjeżdża - western
14:00 Familiada
14:30 Sonda II
15:05 Herkules - przygodowy
16:50 Osiecka Masterclass
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:55 Na sygnale odc. 42 - serial
19:25 Barwy szczęścia odc. 1651 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1652 - serial
20:40 Miś - komedia
22:45 Wesele w Sorrento - komedia romantyczna
00:50 nowOsiecka

15:00 Kung Fu Panda

05:45 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 4 s. 2
07:50 Doradca smaku odc. 36
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2034
10:55 Krowy na wypasie - aminowany
12:45 Mój przyjaciel delfin II: Ocalić Mandy - przygodowy
15:00 Kung Fu Panda - aminowany
16:55 102 dalmatyńczyki - komedia
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4937
20:10 Doradca smaku odc. 37
20:15 Na Wspólnej odc. 2470 - serial
20:55 Milionerzy odc. 49
21:30 Bez twarzy - thriller
00:25 Nieproszeni goście - horror

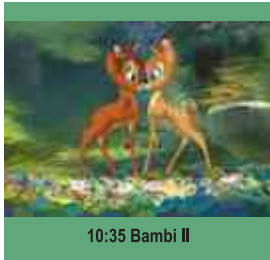
13:45 Anna i król

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:25 Scooby-Doo! Klątwa potwora z głębin jeziora - komedia
10:00 Sezon na misia - aminowany
11:45 Fałszywa dwunastka II - komedia
13:45 Anna i król - melodramat
16:55 Poszukiwany, poszukiwana - komedia
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 98 - serial
20:00 Idol odc. 12 s. 5
22:05 Stary, gdzie moja bryka? - komedia
23:50 Na desce - komedia romantyczna
02:00 Tajemnice Iosu odc. 2672

09:10 Dwóch i pół

05:05 Ukryta prawda odc. 219 - serial
06:05 Ukryta prawda odc. 220 - serial
07:05 Mango - Telezakupy
09:10 Dwóch i pół odc. 17 s. 11 - serial
09:40 Zew natury - przygodowy
11:50 Kosmiczny mecz - komedia
13:40 Tatarstrofa Komedia
15:20 Drużyna specjalnej troski - komedia
17:45 Dorwać Smarta - komedia
20:00 Parszywa dwunastka - wojenny
22:55 Magazyn UEFA Champions League odc. 16
00:00 Kryminalni odc. 8 s. 8 - serial

10:35 Bambi II

06:00 Amerykańscy naprawiacze odc. 8 s. 3 - serial
06:30 Amerykańscy naprawiacze odc. 9 s. 3 - serial
06:55 Kaczor Donald przedstawia odc. 37 - animowany
07:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 19 - animowany
08:00 Co nowego u Scooby'ego? odc. 21 - animowany
08:25 Garfield Show - dla dzieci
08:45 Córka Mikołaja II: Święta pod znakiem zapytania - komedia
10:35 Bambi II - aminowany
12:00 Detektywi w akcji odc. 70 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 281 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 6
15:00 Asteriks i Obeliks: Osiedle bogów - aminowany
16:45 Mythica II: Darkspore - fantastyczny
19:00 Policjantki i policjanci odc. 282 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 85 - serial
21:00 Za wszelką cenę - dramat obyczajowy
23:45 Decydująca gra - thriller
01:45 Interwencja

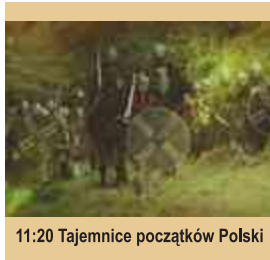
07:00 Człowiek orkiestra

06:00 To moje życie! odc. 21 - telenowela
07:00 Człowiek orkiestra - komedia
08:50 Mój brat niedźwiedź - aminowany
10:40 Milioner w spodenkach - komedia
12:35 Piękna i bestia - fantastyczny
14:30 Powrót Supermana - sensacyjny
17:40 Niesamowity Hulk - film SF
20:00 Król Skorpion - fantastyczny
21:55 Król Skorpion 3: Odkupienie - sensacyjny
00:00 Objawienia odc. 5

07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:20 Afisz kulturalny
07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:00 Wydarzenie aktualne
08:10 Wydarzenie aktualne
08:45 Czerwony papierowy stateczek - aminowany
09:10 Pan Tadeusz - obyczajowy
11:30 Parada oszustów odc. 3 - serial
12:30 Parada oszustów odc. 4 - serial
13:45 Akcja pod Arsenałem - dramat wojenny
15:35 Made in Polska odc. 14
17:10 C.K. Dezenterzy - komedia
18:50 C.K. Dezenterzy - komedia
20:10 Wydarzenie aktualne
20:20 Jurek - dokumentalny
21:50 Made in Polska odc. 8
22:55 Przypadek - dramat psychologiczny
01:05 Alfabet polskiego performance odc. 20

11:20 Tajemnice początków Polski

06:55 Był taki dzień odc. 154
07:00 Tajemnice początków Polski odc. 1 - serial
07:55 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 73
08:30 Dzieje kultury polskiej odc. 9
09:35 Rok 1966
10:15 Draża - czetnik. Legenda Kresów - dokumentalny
11:20 Tajemnice początków Polski odc. 4 - serial
12:20 Spór o historię odc. 95
13:00 Koło historii odc. 11
14:00 Mundial. Gra o wszystko - dokumentalny
15:45 Zagadka chińskich mumii - dokumentalny
16:45 Kulisy III RP odc. 40
17:55 Czas honoru odc. 17 s. 2 - wojenny
18:55 10 lat TVP Historia
19:45 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:15 Pamięć Polski. I edycja Polskiej Listy Krajowej Programu UNESCO Pamięć Świata odc. 1 - dokumentalny
20:30 Nowe Ateny
21:25 Marszałek Piłsudski odc. 4
22:30 Kulisy II wojny światowej odc. 4 - serial
23:35 Pan Tadeusz - obyczajowy
02:15 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 73

08:00 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:05 Surge Polonia - powstań Polsko
09:25 3 maja 1791
09:45 Mysłąc ojczyzna
10:00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
11:00 Msza św. z okazji uroczystości NMP Królowej Polski
13:00 Święty na każdy dzień
13:05 Kaplica Pamięci
14:00 Jasnogórskie Te Deum Laudamus - dokumentalny
15:00 Papieska Madonna Jasnogórska
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Łaski pełna - obyczajowy
17:30 Okiem kamery
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Przygody Mobilków odc. 62 - animowany
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Mysłąc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Jeszcze Najświętsza Panienka pokaże, że od burzących kolubryn mocniejsza

Dobrze zjeść

Uczniowie Zespołu Szkół w Kowalewie Pomorskim proponują...

KREWETKI W TEMPURZE

Składniki:

- 1 szklanka wody gazowanej
- 1 szklanka białej mąki
- 1 jajko
- szczypta soli
- 2 łyżki sosu sojowego
- olej do głębokiego smażenia
- 0,5 kg krewetek surowych, nieparzonych (krewetka duża - tygrysia, królewska)

Sposób wykonania:

Połączyć wszystkie składniki tempury. Konsystencja powinna przypominać ciasto naleśnikowe, na tyle gęste, żeby oblepiać umoczoną krewetkę. Smażyć na złoty kolor w głębokim tłuszczu. Podawać z sosem majonезowym i z częstkami cytryny.

Smacznego!

Ilona Dec z klasy drugiej technikum poleca krewetki w tempurze

2			1			7		
1							6	
	7		5	2	8	3		
		7	6	3		9		5
9	6	3				1	2	7
5		1		9	7	4		
		6	3	5	2		1	
	5							9
		4			6			3

	3	7	1			9	6	2
	6		7		3			5
							8	3
3	7	5	6			8		
			5		4			
		8			7	5	2	6
7	9							
1			8		2		9	
2	8	4			6	1	3	

POGODA

CZW. 27.4.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 14 4 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1014 1015 hPa wiatr: 5 10 km/h
PT. 28.4.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 8 6 °C opady: 4 6 mm ciśnienie: 1012 1010 hPa wiatr: 26 35 km/h
SOB. 29.4.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 14 4 °C opady: 0,1 1 mm ciśnienie: 1015 1012 hPa wiatr: 17 30 km/h
NIEDZ. 30.4.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 15 4 °C opady: 1 2 mm ciśnienie: 1018 1020 hPa wiatr: 9 20 km/h
PN. 1.5.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 21 6 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1015 1017 hPa wiatr: 26 35 km/h
WT. 2.5.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 19 9 °C opady: 0,1 1 mm ciśnienie: 1017 1020 hPa wiatr: 11 25 km/h
ŚR. 3.5.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 18 9 °C opady: 0,6 1 mm ciśnienie: 1016 1020 hPa wiatr: 21 35 km/h

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

..... Muzykant	▼	dopływ Sekwany	▼	Czubek obuwia	▼	Wysła się za pomocą telefonu	▼	Giermek Zbyszka z Bogdańca.	▼	Drugie imię Sztaudyn- gera	▼	Kaszket, giwer.
Obława		Moneta w Egipcie										Imię męskie
▶		▼		▼				Imię żeńskie	▶			▼
Robert de (ur. 1943)	▶					Gwiazda niebieska	▶				1	
Stan USA	▶					Szarłat.				4	9	
Nóż, bagnet.								Ros. zielna motylkowa	▶			
▶								Folwarcz- ny parobek	▼			
Do wycinania otworków w taśmie		Imię żeńskie - imieniny 10.II.		Sortyment tarcicy iglastej.	▶							6
▶												
Rodzaj koronki klockowej z nici		Śpiewak na dworze Salomona i Dawida.		Rodzaj wiatru	▶					Wieżenie, ciupa	▶	
Potrawa z ryżu; ryżowy mizmasz	▶			Stolica Togo		10				Aert van der 1603	▼	
▶												
								Szekspiro- wski król.	▶			
Część roweru	▶							.. go home	▼			
Kawiarnia.						Piosenkarka estradowa pochodzenia greckiego.	▶				2	
▶												
8						Ciężkie roboty na zesłaniu	▶				5	3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

DOBRCZE TO WIEDZIEĆ

Zmiany ws. wycinki drzew

W Senacie RP trwają prace nad nowelizacją ustawy o ochronie przyrody. Zmiany dotyczą głównie wycinki drzew. Od 1 stycznia br. właściciel nieruchomości może bez zezwolenia wyciąć drzewa na swojej posesji, o ile wycinka nie jest związana z działalnością gospodarczą. Nowe prawo ma zaostrzyć te przepisy. Urzędnik w ciągu 14 dni od zgłoszenia chęci wycinki będzie musiał dokonać oględzin działki i sprawdzić stan faktyczny, np. czy drzewa nie są chronione. Jeżeli gmina w ciągu kolejnych dwóch tygodni nie wyrazi sprzeciwu, będzie można usunąć drzewo.

Surowsze kary za porzucenie i uprowadzenie dziecka

13 lipca wchodzi w życie nowelizacja ustawy zaostrzającej kary za przestępstwa popełnione na szkodę dzieci lub osób nieporadnych. Za spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu ma grozić kara pozbawienia wolności na minimum trzy lata. Za porzucenie małoletniego do lat 15 lub osoby nieporadnej przewidziana jest kara od trzech miesięcy do pięciu lat pozbawienia wolności. Jeśli w wyniku takiego działania dziecko poniesie śmierć, kara zwiększy się nawet do 12 lat. Z kolei za uprowadzenie osoby nieletniej lub nieporadnej ma grozić od trzech miesięcy do pięciu lat więzienia.

Niski poziom czytelnictwa

Biblioteka Narodowa opublikowała nowy raport dotyczący czytelnictwa wśród Polaków. W 2016 roku aż 63 proc. badanych nie przeczytało ani jednej książki. 37 proc. respondentów deklaruje, że przeczytało w ciągu dwunastu miesięcy co najmniej jedną książkę, z czego 10 proc. to osoby, które sięgnęły po siedem lub więcej publikacji. Najczęściej wybieramy takich autorów jak: Henryk Sienkiewicz, E.L. James („Pięćdziesiąt twarzy Greya”), Paula Hawkins i Stephen King.

Ostatnie dni na rozliczenie podatku PIT

Do wtorku 2 maja należy oddać zeznanie podatkowe PIT za 2016 rok. Ustawowy termin to 30 kwietnia, ale w tym roku ten dzień przypada w niedzielę. Obecnie deklaracje podatkowe można złożyć w urzędzie skarbowym drogą tradycyjną (w okienku urzędu, za pośrednictwem poczty) lub przesłać je przez internet. Do elektronicznej wysyłki PIT-37 nie potrzeba podpisu kwalifikowanego. Za niezłożenie deklaracji w terminie grozi kara finansowa.

Będzie referendum na temat oświaty?

Przedstawiciele ZNP oraz innych organizacji od 1 lutego zebrali ponad 900 tys. podpisów pod wnioskiem o przeprowadzenie ogólnokrajowego referendum w sprawie reformy edukacji. Pytanie brzmiało: „Czy jest Pani/Pan przeciw reformie edukacji, którą rząd wprowadza od 1 września 2017 roku?”. Po weryfikacji podpisów, wnioskiem zajmie się Sejm, który zdecyduje większością głosów o przeprowadzeniu referendum lub odrzuceniu propozycji. Reforma edukacji ma wejść w życie od nowego roku szkolnego. Zmiany obejmują m.in. wygaszenie gimnazjów oraz powrót do ośmioletniej podstawówki i czteroletniego liceum.

Lepsza ochrona konsumentów

Prezydent Andrzej Duda podpisał ustawę o kredycie hipotecznym oraz nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami. Zmiany mają zapewnić lepszą ochronę konsumentów zaciągających kredyty hipoteczne. Prawo udzielania takich zobowiązań otrzymają tylko banki i SKOK-i. Nie będą mogły ich udzielać firmy pożyczkowe. Zostanie też wprowadzony obowiązek udzielania kredytów w walucie, w której klient uzyskuje dochody.

Ułatwienia dla małych przedsiębiorstw

Na ubiegłotygodniowym spotkaniu w Rypinie poseł Iwona Michałek (Polska Razem, Zjednoczona Prawica) zapowiedziała, że trwają prace nad ustawą zmniejszającą obciążenia składkami na ubezpieczenia społeczne przedsiębiorców o niskich przychodach. Pomysł przewiduje nową, obniżoną najniższą wysokość składek dla osób osiągających miesięczny przychód w wysokości mniejszej niż 2,5-krotność minimalnego wynagrodzenia. W praktyce, od 2018 roku przedsiębiorca notujący miesięczny przychód na poziomie np. 1000 zł, zapłaci składkę w wysokości około 160 zł, zamiast dotychczasowych 1172 zł. Z nowych rozwiązań ma skorzystać prawie 200 tys. firm. Mają one zachęcić do podjęcia legalnej pracy osoby, które pozostają w tzw. szarej strefie. Zmiany będą kosztować państwo około 200 mln zł rocznie.

Pamięć i koncentracja

ZDROWIE ▶ Coraz szybsze tempo życia sprawia, że nasz mózg jest w ciągłym pobudzeniu i gotowości, ale też często brakuje nam czasu, by w odpowiedni sposób go zasilić. Pamięć możemy wzmacniać sami i to na wiele sposobów. To samo dotyczy koncentracji

Pamięć to zapis naszych doświadczeń, które przechowywane są w mózgu. Może to być zarówno interesująca rozmowa, informacja, sytuacja czy wydarzenie. Ze względu na czas, jaki upłynął między konkretnym doświadczeniem a jego wspomnieniem, wyróżniamy trzy rodzaje pamięci:

- pamięć robocza – jej ośrodek zlokalizowany jest w płacie czołowym. Nazywana jest często zakresem koncentracji uwagi. Jej działanie utrzymuje się nie dłużej niż przez jedną minutę, do momentu, w którym zostanie ona „skasowana”. Ten rodzaj pamięci angażujemy np. wówczas, gdy próbujemy zapamiętać krok taneczny, który ktoś nam właśnie pokazał.

- pamięć krótkotrwała – jej ośrodek znajduje się wewnątrz płatów skroniowych mózgu. Wspomnienia są tu przechowywane do kilku tygodni, a następnie wymazywane. Przykład jej zastosowania: staramy się przypomnieć sobie krok, którego nauczyliśmy się na kursie tańca w zeszłym tygodniu. Jak się okazuje, nie wszystkie nasze doświadczenia uruchamiają pamięć krótkotrwałą. Jedynie te, które są nowe, ciekawe, bądź te, które zapamiętaliśmy celowo będą w stanie wystarczająco pobudzić komórki nerwowe w tym obszarze mózgu, by móc się w nim zapisać.

- pamięć długotrwała – może utrzymywać się przez całe życie. Naukowcy nie mają pewności, które obszary za nią odpowiadają, ale najpewniej ośrodki te rozmieszczone są w całym mózgu. Pamięć tą uruchamiamy, gdy np. staramy się przypomnieć sobie nazwisko naszego pierwszego nauczyciela tańca.

Mózg człowieka, w którym zachodzą procesy pamięci, składa się z dwóch współpracujących ze sobą półkul. Każda z nich w pewien sposób wyspecjalizowała się do poszczególnych zadań.

Zazwyczaj wykorzystujemy bardziej jedną półkulę, co przejawia się w widocznych zdolnościach czy umiejętnościach, np. zdolności nauki języków obcych czy uzdolnieniach matematycznych. Jak pokazują badania, istnieje możliwość większego, świadomego angażowania również drugiej półkuli, dzięki czemu wzmacnia się nasza pamięć.

Objawy zaburzenia pamięci

Objawy sygnalizujące osłabienie pamięci mogą być różne. Najczęściej, choć nie zawsze, dotyczą one osób starszych i są to: niezdolność przypomnienia sobie niedawnych zdarzeń, niemożność

zapamiętania ostatnich informacji, kłopoty ze znalezieniem odpowiednich słów, przypomnieniem sobie czyjegoś nazwiska.

Pamiętaj! Należy jak najszybciej skontaktować się z lekarzem, jeśli występują takie lub inne niepokojące nas objawy, związane z naszą pamięcią lub koncentracją.

CO OSŁABIA NASZĄ PAMIĘĆ?

- brak wykorzystywania pamięci – leniwy dla umysłu tryb życia, spowodowany brakiem zajęć umysłowych,
- palenie papierosów i nadużywanie alkoholu,
- cukrzyca – sprzyja zwapniałemu i uszkodzeniu naczyń krwionośnych, co prowadzi do starzenia się mózgu i osłabienia pamięci,
- choroby mózgu np. otępienie, urazy, depresje, stany lękowe,
- wybrane leki np. psychotropowe,
- stres,
- niewłaściwa dieta,
- urazy.

Koncentracja:

co to jest i od czego zależy?

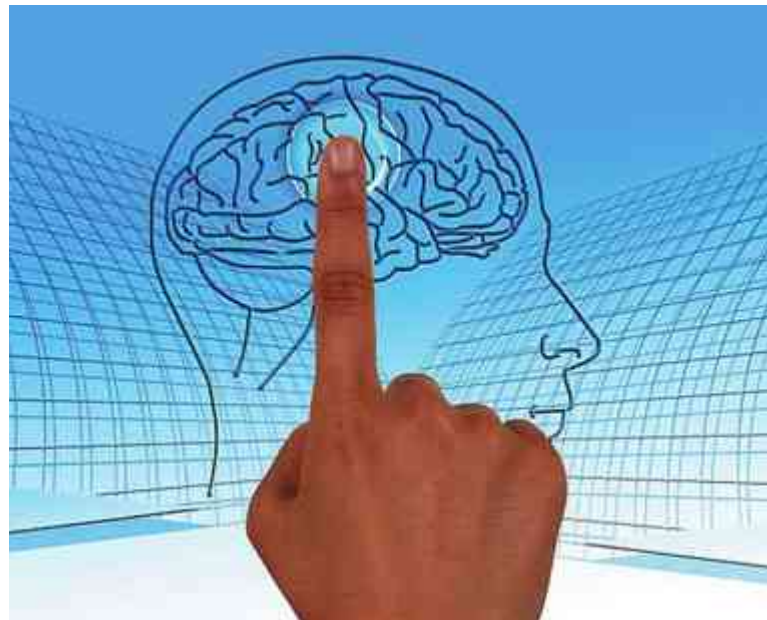
Koncentracja jest zjawiskiem, które polega na skupieniu uwagi i skierowaniu jej na określony przedmiot, zagadnienie, sytuację, zjawisko lub wydarzenie. Pozwala na efektywne wykonanie konkretnej pracy, zarówno umysłowej, jak i fizycznej. Im bardziej będziemy skoncentrowani, tym więcej zrobimy i tym lepszy będzie efekt naszych działań. Dzięki koncentracji możemy skupić się na jednym, konkretnym ćwiczeniu, zajęciu, aż do momentu jego ukończenia. Nasza koncentracja i powiązana z nią energia zależą od kondycji mózgu.

Styl życia, nawyki, również niektóre problemy zdrowotne, mogą

wzmacniać, bądź osłabiać koncentrację i energię niezbędną do realizacji celów.

CO OSŁABIA KONCENTRACJĘ?

- zaburzenia hormonalne – niski poziom wybranych hormonów może negatywnie wpływać na koncentrację, energię oraz funkcjonowanie mózgu. Wiele badań wskazuje na to, że niedoczynność tarczycy wiąże się z niską aktywnością mózgu, którego niedomaganie zwiększa ryzyko choroby Alzheimera,
- niski poziom cukru we krwi lub jego duże wahania,
- anemia – a także wszystko co przyczynia się do obniżenia liczby czerwonych krwinek powoduje zmęczenie i dekoncentrację,
- uraz mózgu – różne urazy fizyczne oraz udary i niedotlenienie mogą spowodować uszkodzenia mózgu i wpływać przez to na koncentrację i poziom energii,
- zanieczyszczenie środowiska – w tym toksyny i pleśń poza szkodliwym ogólnym działaniem na nasze zdrowie, pogarszają koncentrację,
- leki – takie jak m.in. antydepresanty czy środki uspokajające, leki nasercowe, przeciwbólowe i przeciwnowotworowe. W przypadku, gdy stosowanie tych leków jest konieczne, warto poszukać dodatkowych sposobów na wzmocnienie koncentracji,
- chroniczny stres oraz nieleczone urazy emocjonalne z przeszłości,
- zły styl życia, niezdrowa dieta – obfitująca w spożywanie nadmiernych ilości kofeiny, cukru i alkoholu, a także zbyt krótki sen, sprzyjają obniżeniu poziomu koncentracji.

Sposoby na koncentrację

Koncentrację możemy wzmacniać na różne sposoby. Na początek wskazane jest sprawdzenie, czy nie jesteśmy pod wpływem któregoś z czynników osłabiających koncentrację. Warto też stosować się do następujących wskazówek:

- spać minimum 7 godzin na dobę,
- właściwie się odżywiać,
- wykonywać ćwiczenia fizyczne dopasowane do naszego stanu zdrowia, możliwości i wieku 4-5 razy w tygodniu,
- unikać stresu,
- medytować – wystarczy kilka minut dziennie, by zwiększyć przyływ dodatkowej energii,
- zapewnić odpowiednią wentylację w pomieszczeniach, w których przebywamy.

Nasza dieta powinna być tak zbilansowana, by zapewniała nam zrównoważony poziom cukru we krwi. Sprzyjać temu będzie ograni-

czenie słodczy, a także regularne spożywanie niewielkich posiłków zawierających białko. Energii i koncentracji sprzyjają również produkty bogate w błonnik – owoce, warzywa roślin strączkowych czy pełnoziarniste produkty zbożowe. Osoby z nadmiernie kwaśnym odczynem organizmu powinny unikać alkoholu, cukru, kofeiny i czerwonego mięsa. Warto wzbogacić menu o seler, kabaczek, pietruszkę, fasolę szparagową, wodę mineralną i zieloną herbatę, zawierającą o połowę mniej kofeiny niż kawa. Zielona herbata ma w swoim składzie teaninę, która poprawia koncentrację, jednak nadmierna jej ilość w organizmie obniża wchłanianie żelaza, co może być przyczyną anemii. Osoby mające wrzody powinny skonsultować się wcześniej z lekarzem, bo herbata pobudza wydzielanie soku żołądkowego.

Kawa poprawia nastrój, sprawność umysłową, a także wzmacnia energię fizyczną i wykazuje aktywność przeciwnowotworową. Zawiera sporą ilość kofeiny, która odblokowuje działające stymulujące neuroprzekazniki, dzięki czemu podnosi koncentrację, szybkość myślenia i zapamiętywania liczb. Kawa zmniejsza również ryzyko choroby Alzheimera oraz cukrzycy. Zrezygnować z niej powinny osoby palące, bo wówczas znacząco podnosi ciśnienie krwi, osoby ze stanami lękowymi, a także ci, którzy doświadczają jakichkolwiek niekorzystnych objawów po jej wypiciu, np. bólów głowy, zaburzeń rytmu serca czy problemów ze snem.

Żeń-szeń poprawia koncentrację i sprawność zdobywania wiedzy. Należy jednak pamiętać, by nie przekraczać określonych na opakowaniu czy przez lekarza dawek. Czas stosowania preparatów z tą substancją nie powinien być dłuższy niż 2 miesiące.

VVVV

HOROSKOP

Koziorożec
(22.12-19.01)

Świetny czas dla kariery zawodowej. Śmiało walczyć o awans lub podwyżkę. Mimo że jesteś na fali wznoszącej, nie obiecuj gruszek na wierzbie ani kolegom z pracy, ani partnerowi. Samotne Koziorożce będą miały liczne okazje do nawiązania romansów, a zainteresowanie nimi płci przeciwnej będzie niebywałe. Pojawi się ktoś, kto z czasem stanie się bliski.

Wodnik
(20.01-18.02)

Najbliższe dni spędzisz aktywnie w pracy. Zrobisz świetny interes, ale wymagać będzie wyjątkowego zaangażowania i skupienia. Za kilka dni będzie już spokojniej. W uczuciach spodziewaj się burzliwego okresu, pełnego wzlotów i upadków. Po weekendzie będziesz w kiepskiej formie psychofizycznej. Koniecznie znajdź czas na odpoczynek.

Ryby
(19.02-20.03)

Kiepski czas przed tobą, dopiero w niedzielę spodziewaj się pomyślnych zdarzeń. Od poniedziałku możesz ruszyć na poszukiwanie pracy, o ile jesteś zainteresowany zmianą miejsca zatrudnienia. Będziesz pewny siebie, wynegocjujesz to, na czym ci zależy. Ryby w stałych związkach podejmą z partnerem dyskusję o wizji przyszłości. Uważajcie jednak, by nie skończyło się na kłótni.

Baran
(21.03-20.04)

Wszystkie aktywności zawodowe podjęte do piątku przełożą się na pomnażanie zysków. Tak dobrego czasu na interesy nie miałeś od dawna, koniecznie go wykorzystaj. Od soboty wskazana wstrzeźliwość w podejmowaniu istotnych decyzji. Wypoczywaj, spędź pierwsze majowe dni na łonie przyrody i naładuj baterie. Pomyśl o ożywieniu swojego życia towarzyskiego.

Byk
(21.04-21.05)

Unikaj ryzyka, bo gwiazdy nie są teraz przychylne. Trzy razy się zastanów, zanim coś powiesz, podpiszesz bądź obiecasz. Byki w stałych związkach poczną potrzebę zbliżenia się do partnera, uzyskania od niego wsparcia. Twoja forma fizyczna będzie się wahać – jednego dnia będziesz pełen energii, by drugiego myśleć tylko o odpoczynku. Poćwicz techniki relaksacyjne.

Bliźnięta
(22.05-20.06)

Uważaj na to, w jaki sposób komunikujesz się z partnerem. Może źle odczytać twoje intencje i kłótnia murowana. Za to w sferze towarzyskiej wiele okazji do spotkań i wymiany poglądów. Będziesz przyciągać ciekawe, twórcze osoby. Te znajomości mogą w przyszłości zaprocentować w życiu zawodowym. Staraj się pokazać się z jak najlepszej strony.

Rak
(21.06-22.07)

W pracy święty spokój. Możesz być spokojny o swoją posadę, wszystkie zadania wykonasz z łatwością. Uważaj jednak na wydatki. Zechcesz kupić kilka rzeczy, by uzupełnić wiosenną garderobę. Najpierw policz, ile potrzebujesz do końca miesiąca, a potem idź na zakupy. Będziesz drażliwy i wyczulony na własnym punkcie, możesz prowokować konflikty.

Lew
(23.07-22.08)

Bardzo dużo pracy włożysz w realizację obowiązków zawodowych, a niestety efekty twoich wysiłków będą miżerne. To sprawi, że będziesz sfrustrowany i rozdrażniony. W najbliższych dniach najlepiej schodzić ci z drogi. W tych trudnych chwilach może ci pomóc bliska osoba. Zwierz się jej, wyjdźcie gdzieś razem i spędźcie miło czas. Porażka stanie się mniej dotkliwa.

Panna
(23.08-22.09)

Są widoki na dodatkową gotówkę lub awans. Śmiało idź do szefa i upomnij się o swoje, bo inaczej będziesz żałować. W weekend, podczas spotkania towarzyskiego, ktoś zainspiruje cię do tego, by inaczej spojrzeć na swoje życie. Zaczyniesz się zastanawiać, jak inaczej wykorzystać swój potencjał.

Waga
(23.09-23.10)

Niedbałość, roztargnienie i nietrzymanie języka za zębami – to przyczyny twoich kłopotów zawodowych. Popracuj nad tym, a wszystko się ułoży. Czas nieporozumień z partnerem. Zamiast wykrzykiwać swoje racje, spróbujcie spokojnie porozmawiać i wypracować rozwiązanie.

Skorpion
(24.10-21.11)

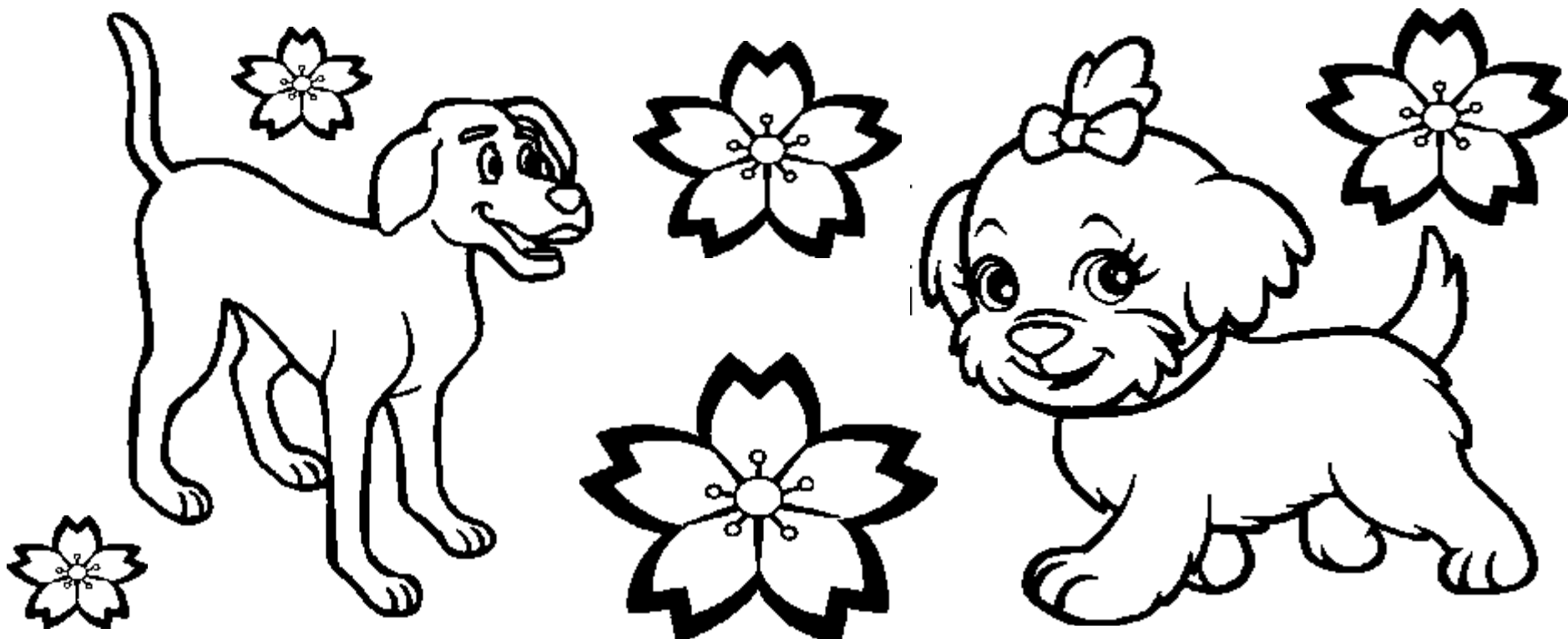
Świetny czas w sferze zawodowej. Skup się na tych zadaniach, których realizacja przełoży się na poprawę twojej sytuacji materialnej. Zadbaj o zdrowie, głównie o drogi oddechowe. Jeśli od dłuższego czasu męczy cię kaszel, pora odwiedzić lekarza. Nie lekceważ objawów choroby.

Strzelec
(22.11-21.12)

Będziesz nerwowy i łatwo stracisz panowanie nad sobą. Stanie się to źródłem konfliktów w sferze prywatnej. Na dodatek wypowiesz słowa, które nie powinny paść. I choć za chwilę będziesz się tego wstydzić, trudno ci będzie odkręcić sprawę. Pamiętaj, że to, co bolesne, pamięta się długo.

Kolorowanki dla dzieci

Europa im niestraszna

EDUKACJA ▶ Uczniowie z Zespołu Szkół Zawodowych w Wąbrzeźnie uczestniczą w różnych projektach unijnych. Dzięki temu młodzi ludzie nie tylko podróżują po Europie, ale także odbywają zagraniczne praktyki zawodowe. Doskonałą znajomość języka angielskiego, nie mają kompleksów i w pełni czują się Europejczykami

Na zakończenie wszyscy otrzymali certyfikaty

Grupa uczniów pod opieką wicedyrektora szkoły Tadeusza Gierszewskiego oraz anglistek Hanny Kowalskiej i Aleksandry Ługiewicz przebywała w Rumunii w ramach projektu „ACCESS TO SCHOOL FOR EVERYONE”. – Główny cel wyjazdu to przedstawienie zrealizowanych zadań, wynikających z planu pracy projektu, poznanie nowych kultur i zwyczajów oraz systemu edukacyjnego Rumunii, a także rozwijanie umiejętności językowych – wyjaśnia Aleksandra Ługiewicz. Był to trzeci wyjazd grupy, tzw. trzecia mobilność. – Gościliśmy w partnerskiej szkole w miejscowości Craiova. To bardzo duża placówka, ma ponad 1100 uczniów – dodaje. Jakie wrażenia przywieźli uczniowie? – Rumunia to kraj kontrastów – mówi Agnieszka Marszałek. – Mielśmy okazję zobaczyć pałac byłego dyktatora Nicolae Ceausescu, obecnie siedzibę rumuńskiego parlamentu. Dwanaście pięter, ponad tysiąc sto sal, to robi wrażenie. Jednak widzieliśmy także szare blokowiska. Jakby dwa inne światy. Warto podkreślić, że ludzie są tam serdeczni, otwarci, życzliwi. Mieszkaliśmy u rodzin, poznaliśmy więc normalne rodzinne życie, ale także specyfikę szkoły itp. Wszystkie aspekty życia – dodaje Agnieszka. Oprócz grup polskiej i rumuńskiej w programie uczestniczą młodzież z Grecji, Włoch i Francji. Niektórzy spotkali się już po raz kolejny. – Rozmawialiśmy po angielsku, czasami po francusku czy rumuńsku, ale niekiedy ręce także się przydawały – śmieje się Weronika Lisińska. – Nasi przyjaciele z partnerskiej, rumuńskiej szkoły są w podobnym wieku, również z klas ekonomicznych, więc nie było trudno o kontakt – zaznacza Weronika. Poza rozmowami, porozu-

mieniu sprzyja także taniec. – My zatańczyliśmy na scenie poloneza, wszystkim bardzo się podobało. Grecy zaprezentowali taniec Sirtaki, czyli znany wszystkim układ z filmu „Grek Zorba”. Było naprawdę bardzo fajnie i sympatycznie – wspomina Marta Szulecka.

Zajęcia warsztatowe

Częścią projektu są zajęcia warsztatowe. Oddzielne dla uczniów i nauczycieli, którzy wymieniają się także doświadczeniami zawodowymi. – Młodzież miała zajęcia wg własnego harmonogramu, my również. Na przykład z innymi nauczycielami omawialiśmy, jak pracować z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Teraz opracowujemy scenariusze lekcji do tego zagadnienia – wyjaśnia Aleksandra Ługiewicz. Młodzi z kolei uczestniczyli w zajęciach integracyjnych, interpersonalnych, doskonalących znajomość języka. – Jedną z zabaw podporządkowaną była idea „każdy inny, wszyscy równi” – mówi Wojciech Lutostański. – W grupach międzynarodowych robiliśmy plakaty, odwołujące się do symboliki kolorów (rainbow) – tłumaczy Wojtek. – Inne zadanie polegało na przedstawieniu charakterystycznych dla danego kraju zjawisk, rzeczy itd. Ja prezentowałam historię polskiej husarii i przybliżyłam uczestnikom wiadomości o żubrach – dodaje Agnieszka. – Mielśmy też warsztaty artystyczne, kulinarne itp. – dopowiada Wioletta Mytlewska. – W ramach zajęć kulinarnych jako polska grupa przyrządziliśmy bigos i jabłecznik – dodaje. – A przy okazji mogliśmy zaobserwować pewne ciekawostki związane z jedzeniem. Np. w Rumunii kapustę kiszoną przygotowuje się bez innych warzyw, poza tym w główkach, a nie

tak jak u nas posiekaną – wtrąca Agnieszka. Grecy przyrządzili lecco, Włosi spaghetti, a Rumuni naleśniki i jabłecznik. Oczywiście, wszystkie potrawy uczestnicy wspólnie skusowali.

Wycieczki i zwiedzanie

Grupa miała okazję poznać nie tylko miejscowość Craiova, ale też inne ciekawe miejsca, m.in. zamek Bran, czyli posiadłość związaną z legendarnym Hrabią Drakulą w Transylwanii. – Aby go zobaczyć, odbyliśmy długą podróż, sześć godzin jazdy w jedną stronę – wyjaśnia Agnieszka. – Po drodze podziwialiśmy piękne widoki, typową górską zabudowę – zachwyca się Agnieszka, pasjonatka architektury. – Wewnątrz też oglądaliśmy ciekawe eksponaty, np. krzesło nabite kolcami, „żelazną dziewicę”, madejowe łożo w sali tortur – dodają Wojtek i Wioletta. Uwagę młodzieży przyciągnęła też kolekcja portretów, pokazująca drzewo genealogiczne Hrabiego Drakuli, syna Vlada Palownika. Kolejne miejsce wypadu to Brasov. – Ładne, klimatyczne miasteczko, taki rumuński Kraków – ocenia Marta. – Interesujący był np. Czarny Kościół. Czarny dlatego, że po pożarze nie został na zewnątrz odrestaurowany – dopowiada Agnieszka.

Podróże kształcą nie tylko językowo

– Każdy wyjazd wzmacnia naszą pewność siebie – zaznacza Agnieszka. – Dobrze odnajdujemy się w nowych środowiskach. Wiemy, jak zachowywać się z różnych okolicznościach, np. podczas kontroli na lotnisku, jak dotrzeć w różne miejsca itd. – dodaje. Jak mówi Aleksandra Ługiewicz, zaufanie, którym nauczyciele obdarzyli młodzież, pozytywnie procentuje. – Nasi uczniowie są samodzielni i od-

Polska grupa w kulinarnej akcji

Nauczyciele także się uczą

Grupa z Wąbrzeźna prawie w całości

Młodzież nie zwraca uwagi na różnice, szuka podobieństw

powiedziałni – ocenia nauczycielka. Zaangażowanie nauczycieli Zespołu Szkół Zawodowych w Wąbrzeźnie w przygotowanie i realizację unijnych projektów buduje również markę szkoły. – Wybierając naukę w wąbrzeskim technikum kierowałam się m.in. faktem, że można tu uczestniczyć w międzynarodowej wymianie. To było bardzo ważne kryterium – podkreśla Marta.

W wyjeździe do Rumunii uczestniczyli Weronika Lisińska, Wojciech Lutostański, Agnieszka Marszałek, Wioletta Mytlewska, Marta Szulecka i Kinga Żyła. – Nasza młodzież jak zawsze pokazała się z jak najlepszej strony. Była chwalona za kreatywność, pracowitość, otwartość. Dla nas, na-

uczycieli to najlepsza nagroda, że nasza praca przynosi pozytywne rezultaty – podkreśla Aleksandra Ługiewicz. – Poza tym budujące dla anglistów jest również to, że zawsze możemy liczyć na wsparcie dyrekcji szkoły, która nie ma nic przeciwko częstym wyjazdom. Od innych nauczycieli wiem, że w innych szkołach bywa z tym różnie – dodaje. Kolejny wyjazd związany z realizacją projektu już za kilka tygodni. Tym razem celem podróży są Włochy.

(krzan)
fot. nadesłane

Więcej zdjęć na naszej stronie:
WABRZEZNO-CWA.PL

Wiejskie wychowanie

OBYCZAJE ▶ Życie dziecka na wsi jeszcze 100 lat temu było bardzo trudne. Efektem była wysoka śmiertelność, ale i wielka wytrzymałość maluchów, które przeżyły pierwsze lata

Obraz Jacka Malczewskiego przedstawiający wiejskich chłopców

Umieralność dzieci na terenach wiejskich była tak wysoka, że przed przyjściem na świat rodzice nie przygotowywali maluchowi żadnych ubrań ani poduszek. Nie chciano w ten sposób zapeszać. Noworodek otrzymywał koszulki dopiero po tygodniu od urodzenia. Oprócz „płaszczki” dziecko otrzymywało także czepek. Dziecka nie owijano kołderką, a zwykłymi chustami. Dziecka starano się nie unosić do góry. Przyczyną był przesąd. Mówił on, że jeżeli zbyt małe dziecko (do 4 tygodnia życia) będzie unoszone do góry mogą mu opaść „schronia” i może zacząć późno mówić albo zostać niemową. „Schroniami” nazywano część główki za uszami.

Ponieważ na wsi w dawnych wiekach trudno było o pomoc medyczną, a na dziecko czekały setki zarazków pierwszym obowiązkiem rodziców było ochrzcenie malucha. Działo się to najpóźniej trzy dni po urodzeniu. W niektórych regionach nowoochrzczone dziecko było uderzanie (lekko)

różgami. Przy tym powtarzano słowa „bądź dobre, słuchaj ojca, słuchaj matki”. Jeśli dziecko nie zdążyłoby być ochrzczone nie mogłoby dostąpić chrześcijańskiego pochówku i nic dziwnego, że rodzice bardzo dbali o ten obrzęd. Nawet jeszcze przed chrztem zadaniem matki było chronić noworodka przed działaniem złego. Musiała mieć przy sobie święconą kredę, nóż, wodę święconą itd. Na południu Polski na dziecko miały czyhać złe mamony.

Obecnie medycyna zaleca, aby dzieciom puszczać muzykę. Dawniej w wiejskiej chacie dziecko mogło nasłuchiwać się mnóstwa piosenek śpiewanych przez matkę, gdy ta kołysała je. Były to piękne utwory w formie kołysanek.

Oto przykład:

„Oj kołys ze się kołys
Da od śiany do ściany
Oj uśnij ze mi uśnij
Mój kwiatuśku różany

Dziecko spało w kołysce w dzień. Nocą matka przenosiła je do swojego łóżka. Matka na polskiej wsi musiała nie

tylko ogarniać prace domowe, wychowywać dzieci, ale i pracować w polu. Można powiedzieć, że pracowała na 3 etaty. Gdy była w polu dziecko zostawało cały czas pod jej opieką. Niemowlę umieszczano w tzw. kobyle, czyli przenośnej kołysce. Gdy dziecku nudzi się i jest markotne matka musi poświęcić nieco czasu na zabawę. Dawniej stosowano dwie proste zabawy. Pierwszą była „srocza” (od nazwy ptaka). Zabawie towarzyszył wierszyk: „tu styrocka kaskę warzyła. Ogonek se sparzyła. Temu dała na łyżeczkę, temu dała na miseczkę...”. Drugą zabawą znaną jeszcze współczesnym pokoleniu było „kosianie”. Towarzyszy mu piosenka: kosi kosi w łapki, leciemy do babki, babka dadzą syra, a dziadek kawałek kija. Babka dadzą kaszy, a dziadek okraszy”.

Dieta dziecka chłopskiego nie była wyszukana. Było to mleko i kasza tatarszana. Niestety życie na wsi nie było proste, a dieta nie dostarczała odpowiedniej ilości składników mineralnych. Dzieci bywały chorowite, część miała wady postawy z garbem włącznie. Do wieku dorosłego dożywały tylko dzieci najsilniejsze. Do chorego dziecka przyprowadzano babę lub znachora. Niestety wiele maluchów nie przetrwało ich „terapii”. Sceny wkładania dziecka do pieca znane z nowelki „Antek” nie były na polskiej wsi odosobnione. Brak odpowiedniej higieny oraz zabobon prowadził, do tego, że na głowie dziecka pojawiał się kołtun. Splątanych włosów nie ścinano, ponieważ wierzono, że może to prowadzić do powyginania nóg i rąk. Zabobon wzmacniał tryb życia dzieci. Te od najmłodszych lat zajmowały się m.in. pasaniem zwierząt siedząc całe dni na mokrej trawie. To prowadziło do reumatyzmu, który następnie łączono z kołtunem. Gdy dziecko zaczynało skarżyć się na ból w stawach uważano, że należy przestać się czesać i zapuścić kołtun.

Współczesnym matkom pewnie nie spodobałaby się zasada dotycząca ubioru dziecka. Głosiła ona, że głowę należy trzymać ciepło, a nogi zimno. Bywało, że zimą dzieci w czapkach, ale z bosymi stopami biegały po podwórku i śniegu.

(pw)
fot. internet

XIX wiek

Trująca zupa

W 1895 roku czteroosobowa rodzina z okolic Wąbrzeźna zatruta się przez nieostrożność pewnej 8-letniej dziewczynki.

8 lipca w domu wdowy po robotniku nazwiskiem Hinz zasiadano do obiadu. Kilka godzin później cała czteroosobowa rodzina była już obłożnie chora. Dlaczego? Toruńska gazeta donosiła, że winna tragedii była 8-letnia córka, która pragnąc pomóc matce w gotowaniu zupy wrzuciła do niej Schierling. To niemieckie określenie na cykute. W naszym regionie jej źródłem jest roślina nazywana szalejem jadowitym. Przypomina wyglądem nieco koper, dlatego mogła zmylić niedoświadczoną dziewczynkę. Reakcja na cykute

występuje po około godzinie od spożycia. Najbardziej toksyczny jest korzeń. Już jeden kęs prowadzi do śmierci. Widocznie liczba nasionek wrzuconych do zupy była niewielka, ponieważ lekarz z Wąbrzeźna zdołał ocalić rodzinę.

Powyższy przykład ilustruje jak łatwo dzieci mogły paść ofiarą nieznanych roślin. W naszej okolicy zdarzało się, że częściej truto się inną rośliną – pinduryndą, czyli bieluniem. Tu pokusą dla dzieci były narkotyczne właściwości ziela.

(pw)

XIX wiek

Targ dla prestiżu

Pod koniec XIX wieku najmłodszy z powiatów Prus Zachodnich – powiat wąbrzeski musiał udowodnić swoją wartość.

W tym celu ówczesny landrat Petersen wymyślał mnóstwo ciekawych inicjatyw. Jedną z nich były luksusowe targi konskie. W 1898 roku otwarto pierwszą w Prusach Zachodnich kolejkę elektryczną. Petersen myślał jednak o tym w jaki sposób dodatkowo zwiększyć prestiż powiatu. W 1899 roku doprowadziło powstania luksusowych targów konskich. Obejmowały swoim zasięgiem południową część Prus Zachodnich. O prawo do organizacji targów Wąbrzeźno musiało powalczyć z Toruniem. Ostatecznie uznano, że dla Wąbrzeźna targ będzie większą korzyścią. Pierwszy targ odbył się we wtorek i środę Na rynek w Wąbrzeźnie przyprowadzono 500 koni – mniejszych i większych, różnych ras. Zdaniem ówczesnie relacjonujących to wydarzenie jarmark był doskonałą odpowiedzią na potrzeby oko-

licznych posiadaczy ziemskich. Pierwszy jarmark odwiedził prezydent rejencji Horn. Było także wielu widzów zza Drwęcy. Konie po niemieckiej stronie granicy były relatywnie tanie. Stosunek cen wynosił 2:1. Nic dziwnego, że powiat wąbrzeski przodował w kryminalnych statystykach dotyczących koniokradów. Jarmarkom towarzyszyła loteria. Do wygrania były zaprzęgi konne.

Gośćmi jarmarku byli również eksperci – w tym instruktor Blumicke z Gdańska. Przedstawiciel wojska Bieler-Lundenau podkreślał, że branża koniarska jest przyszłością tego regionu. Inny z gości graf von der Groben z Ludwigsdorfu oświadczał, że targi we Wschodnich Prusach i okolicach Malborka mają wreszcie godną konkurencję.

(pw)

20-lecie międzywojenne

Nieszczęśliwe zerwanie

Nie jest to historia Romea i Julii. W 1932 roku w Wąbrzeźnie doszło do zabójstwa z miłosnym trójkątem w tle.

Główni bohaterowie tragedii to 28-letni Alfons Karski i 22 letnia Alfreda Talkowska. Młodzi od trzech lat są ze sobą zaręczeni. Niestety jesienią 1932 roku Alfreda miała oznajmić Alfonsowi, że zrywa zaręczyny, ponieważ kocha innego.

5 listopada Alfreda przyszedł do sklepu rzeźnickiego prowadzonego przez jej brata. W to samo miejsce przyszedł Alfons

i po krótkiej kłótni wyjął rewolwer i celnym strzałem zabił narzeczoną.

Następnie wybiegł ze sklepu i ulicą Kościuszki, rynkiem i Przemysłową dobięł do swojego mieszkania, gdzie oddał strzał w serce. Przy nieszczęśliku znaleziono 1200 zł. Przez kilka tygodni Wąbrzeźno żyło tą niecodzienną zbrodnią.

(pw)

Pierwsi wojewodowie

POSTACI ▶ W czasie wojny trzynastoletniej z Zakonem Krzyżackim Rzeczpospolita odzyskała ziemie chełmińską. Jej pierwszym wojewodą został Augustyn z Szewy koło Kowalewa Pomorskiego. Po nim funkcję pełnił Gabriel Bażyński. Przybliżamy historię tych postaci

Pieczęć wojewody chełmińskiego Gabriela Bażyńskiego

Wojna trzynastoletnia między Rzeczpospolitą a Zakonem Krzyżackim wybuchła w 1454 roku. Powodem jej wybuchu było zawiązanie przez rycerstwo ziemi chełmińskiej Związku Pruskiego, który opowiadał się za Polską.

Wojna wybuchła w lutym 1454 roku. Przedstawiciel Związku - Jan Bażyński zwrócił się do króla Kazimierza Jagiełły o przyłączenie Prus do Polski. Niestety konflikt trwał trzynastę lat i ostatecznie zakończył się w 1466 roku, zawarciem II pokoju toruńskiego. Na jego mocy do Polski powróciła ziemia chełmińska.

Pierwszym wojewodą, jeszcze w czasie trwania konfliktu został Augustyn z Szewy koło Kowalewa Pomorskiego (około 1400-1454). Był to działacz Związku Pruskiego. Swoją funkcję sprawował tylko kilak miesięcy. Zginął w czasie wojny.

Drugim wojewodą został

Gabriel Bażyński herbu Więwiórka. Był to brat wspomnianego wyżej Jana Bażyńskiego. Był synem Piotra, sędziego ziemskiego w Dąbrównie, właściciela dóbr w okolicach Ostródy (Elgnowo).

Gabriel Bażyński należał do współzałożycieli Związku Pruskiego. Podpisał jego dokument erekcyjny w Kwidzynie (14 marca 1440). Reprezentował Związek Pruski podczas zjazdu z legatem papieskim w Elblągu. W tym samym roku (1452) udał się wraz z Abuntusem Winterem, w poselstwie do Polski, by poznać stanowisko polskich polityków w sprawach pruskich. Wracając z Wiednia, gdzie przebywał i jeździł jako delegat Związku do cesarza (1453), został napadnięty i raniony, prawdopodobnie, przez krzyżackich zbirów. Po raz trzeci posłował do Polski w roku 1454 m.in. jako członek delegacji do króla Kazimierza Jagiełły. Po roku 1454 brał udział

w rokowaniach z zaciężnymi, a w 1456 stłumił bunt stronników Zakonu w Toruniu.

Po wybuchu powstania przeciwko Krzyżakom (1454), w imieniu króla Polski zarządzał Prusami Królewskimi. W wojnie trzynastoletniej nie brał czynnego udziału, ale odegrał znaczną rolę jako zręczny dyplomata i polityk, organizator prac finansowych w Prusach i wierny stronnik króla polskiego. Sprzedał nawet swoje dobra Sztembark w powiecie Sztum, a pieniądze pożyczył Związkowcom.

Jako rzecznik zjednoczenia Pomorza z Polską, cieszył się dużym zaufaniem króla, który obdarzył Bażyńskiego wieloma godnościami. Oprócz sprawowanych funkcji wojewody w Elblągu i Chemie (1455-1474), był starostą dzierzgońskim, papowskim, radzyńskim, kowalewskim i golubskim. Gabriel Bażyński zmarł 1475 roku.

Oprac. (szyw)

OGŁOSZENIE

Płużnica, dnia 12.04.2017 r.

OGŁOSZENIE

Zgodnie z art. 39 ust. 1, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 11 i pkt 14 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235, 1238, z 2014 r. poz. 587, 850, 1101, 1133, z 2015 r. poz. 200, 277.), w związku z przeprowadzaniem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

zawiadamiam

o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Ostrowo i Płużnica, gmina Płużnica, na podstawie Uchwały Rady Gminy Płużnica Nr XXIX/203/2017 z dnia 6 marca 2017 r.

Z niezbędną dokumentacją powstałą w procedurze sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko ustaleń w/w planu, można zapoznać się w siedzibie Urzędu Gminy Płużnica, w godzinach pracy Urzędu.

Zainteresowani mogą składać uwagi i wnioski w formie pisemnej, ustnie do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym w Urzędzie Gminy Płużnica, 87-214 Płużnica, w terminie do dnia 31.05.2017 r.

Wniosek powinien zawierać nazwisko, imię, nazwę i adres wnioskodawcy, przedmiot wniosku oraz oznaczenie nieruchomości, której dotyczy.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Wójt Gminy Płużnica.

Wójt Gminy
Marcin Skonieczka

XX wiek

Było i jest

W ramach cyklu „Było i jest” prezentujemy pocztówki z początków XX wieku. Przedstawiają one fragmenty obecnego Placu Jana Pawła II. Zachęcamy do publikacji dawnych zdjęć na łamach naszego tygodnika.

Tym razem prezentujemy niemieckie pocztówki z początków XX wieku. Fotografie ukazują północną oraz wschodnią i zachodnią część wąbrzeskiego Rynku, czyli obecnego Placu Jana Pawła II.

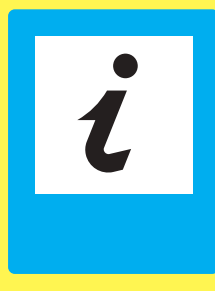
Zachęcamy czytelników do publikacji na łamach tygodnika CWA dawnych zdjęć lub pocztówek przedstawiających

Wąbrzeźno i okoliczne miejscowości. Prosimy o kontakt z redakcją przy ulicy Dworcowej 4 w Golubiu-Dobrzyniu lub drogą elektroniczną na adres s.wisniewski@wpr.info.pl lub telefonicznie pod numerem 608154720.

(szyw)

Fot. zbiory prywatne

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU WĄBRZESKIEGO

tel. 662 061 348, 56 682 26 80

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

Auto Moto
auto handel / komisy
Auto Handel-Komis skup i zamiana, Marek Wiśniewski, ul. Lidzbarska 10B, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 603 858 933
części i akcesoria
mamAUTO – sprawdzone części używane do wszystkich aut – GWARANCJA 1 MIESIĄC! 54 280 2990
MKF Auto części i akcesoria samochodowe, ul. Wolności 48 Wąbrzeźno, tel. 731 600 310
motocykle / skutery
Hel-Trans – części i akcesoria do jednośladów, quadów i rowerów, Ostrowite 2, tel. 697 534 038
MKF Auto części i akcesoria do motocykli, skuterów i quadów 2T i 4T, ul. Wolności 48 Wąbrzeźno, tel. 731 600 310
serwisy
Naprawa i serwis samochodów ciężarowych – Gabar Wrocki, tel. 601 656 616
Wulkanizacja kompleksowo – Gabar Wrocki, kontakt pod nr. tel. 601 707 951
skup aut / demontaż
mamAUTO – złomowanie/auto-kasacja – PŁACIMY NAJWIĘCEJ – Odbiór gratis, gotówka! kontakt pod nr. tel. 54 280 2990
Bigum – skup aut gotówka, tel. 601 917 253
stacje paliw
Stacja paliw Lotos – Gabar Wrocki, kontakt pod nr. tel. 56 683 69 66
usługi
Pomoc drogowa, autoholowanie – Gabar Wrocki, tel. 663 007 096
Transport, usługi ładowarką – Gabar Wrocki, tel. 601 656 616
Budownictwo
usługi
Ogrodzenia sprzedaż i montaż, tel. 668 282 610
Dom
wyposażenie wnętrz
FHU Olek sprzedaż dywanów, wykładzin, chodników, Ostrowite 22, tel. 501 621 145
Domy weselne / sale
Dom weselny Kardamon – wesela, imprezy okolicznościowe, Małe Pułkowo 36, tel. 884 885 090
Zajazd Żłota Podkowa Wrocki – sala weselna, imprezy okolicznościowe, tel. 601 913 928
Bar Janosik imprezy okolicznościowe do 30 osób, Frydrychowo, tel. 730 201 309
Półwysp Wądzyn – Sala weselna, imprezy okolicznościowe, tel. 667 652 205

Edukacja
szkoły językowe
Szkoła języków obcych SPARROW, ul. Rynek 17, Golub-Dobrzyń, tel. 519 844 525
Finanse i bankowość
Kredyty i pożyczki
FINAN pożyczki gotówkowe, szybka decyzja kredytowa, proste zasady, wakię kedytowe, pakiet ubezpieczeń, tel. 784 910 112
Fotografia
Kocimski Film-studio fotograficzne. Zdjęcia do dokumentów, odbitki zdjęć, sesje dziecięce, z VHS na DVD. Ul.O.Bernarda 3, tel. 516122298
Gabinety weterynaryjne
Gabinet weterynaryjny lek. wet. K. Szarowska, M. Raś, dyżur całonocowy, Małe Pułkowo 42, kontakt pod nr. tel. 608 156 833, 509 954 828
Hotele
Zajazd Żłota Podkowa Wrocki – hotel, restauracja, sala weselna, imprezy okolicznościowe, kontakt pod nr. tel. 601 913 928
Półwysp Wądzyn – Hotel, restauracja, kontakt pod nr. tel. 667 652 205
Nieruchomości
NSP-Nieruchomości Biuro pośrednictwa w obrocie nieruchomościami. Oferujemy profesjonalne przeprowadzenie każdego rodzaju transakcji w nieruchomościach. Golub-Dobrzyń ul. Pod Arkadami 11 tel. 531 795 462
Rolnictwo / leśnictwo
maszyny
Importer maszyn i urządzeń rolniczych Krzysztof Jabłoński, Obreb 25, tel. 604 849 435
nawozy
Agromax – Hurtownia nawozów i węgla, Brodnica, tel. 56 498 23 39
usługi
Dampol transport wapna tel. 694 498 284
Składy opału
Dampol skład opału, Wąbrzeźno, ul. Budowlana 1, tel. 508 173 764
FHU Olek Skład węgla, tel. 501 621 145
Olej opałowy z dowozem do klienta – Gabar Wrocki, tel. 601 659 654
Inter-Pal ekogroszek, pelet, brykiet, kontakt pod nr. tel. 531 132 203
Agromax – Autoryzowany sprzedawca katowickiego holdingu węglowego, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 56 498 23 39
Sport i rekreacja

rowery
STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Wąbrzeźno ul. Kopernika 7, tel.608 516 205
Hurtownia rowerów w Zieleniu – Sprzedaż, serwis, naprawa, tel. 605 418 026
STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Wąbrzeźno, ul. Gen. Sikorskiego 8, kontakt pod nr. tel. 660 522 872
usługi
Festyny, Uroczystości rodzinne, wynajem: zjeżdźnia, zamek, euro bungee, wata, popcorn, balony, tel. 507 705 260
Surowce / skupy
FHU Olek Skup złomu i met. kolor., kontakt pod nr. tel. 501 621 145
Hurtowe dostawy oleju napędowego – Gabar Wrocki, tel. 601 205 759
Inter-Pal skup-sprzedaż palet, tel. 531 132 203
Zdrowie
REHABILITACJA WĄBRZEŹNO UL.WOLNOŚCI 2/2 TEL. 606125581
Administracja
Urząd Miejski w Wąbrzeźnie ul. Wolności 18 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 45 00
Urząd Skarbowy w Wąbrzeźnie ul. Macieja Rataja 2 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 17 77
ZATRUDNIĘ do koszenia poboczy przy drogach oraz przy konserwacji urządzeń melioracyjnych. Tel. 666 481 826

REKLAMA

REKLAMA

REKLAMA

IENISO700

Powiatowy Urząd Pracy ul. Wolności 44 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 28 00
Urząd Gminy Ryński ul. Mickiewicza 21 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 75 00
Powiatowy Urząd Pracy ul. Wolności 44 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 28 00 fax: 56 690 04 29
Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Wąbrzeźnie ul. Wolności 38 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 18 21
Numery alarmowe
Państwowa Straż Pożarna. Komenda Powiatowa ul. Św. Floriana 6 87-200 Wąbrzeźno kontakt pod nr. tel. 56 689 09 00
Komenda Powiatowa Policji ul. Wolności 28 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 72 00
Pogotowie energetyczne 991, Pogotowie gazowe 992, Pogotowie ciepłownicze 993, Pogotowie Wodno-kanalizacyjne 994
Oświata
Zespół Szkół Ogólnokształcących ul. Wolności 35 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 22 85
Szkoła Podstawowa nr 3 ul. Tysiąclecia 1 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 20 19
Szkoła Podstawowa nr 2 im Jana Pawła II ul. Wolności 30 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 18 23
Akademia Wiedzy. Policealna Szkoła dla Dorosłych. Mazur M. ul. Tysiąclecia 1 87-200 Wąbrzeźno tel. 663 860 005
Gimnazjum nr 1 w Wąbrzeźnie ul. Wolności 11 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 20 97

**POLE
REKLAMOWE
EXTRA**

**ZADZWOŃ
662 061 348**

**POLE
REKLAMOWE**

Pomoc społeczna
Dom Pomocy Społecznej ul. Pod Młynik 4a 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 03 71
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Wolności 44 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 24 52
Przedsiębiorstwa komunalne
Zarząd Dróg Powiatowych ul. 1 Maja 61 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 13 86
Miejski Zakład Energetyki Ciepłej Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. ul. Tysiąclecia 8 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 14 27
Zdrowie
Pogotowie numer alarmowy 999 lub 112 z telefonu kom.
Szpital Powiatowy ul. Wolności 27 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 17 25
NZOZ Przychodnia Medycyny Rodzinnej ul. Matejki 1 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 00 20
Przychodnia Rejonowa – Specjalistyczna ul. Wolności 27 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 689 17 44
Przychodnia Medycyny Rodzinnej ul. Sitno 37 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 14 91
Wykaz aptek:
„Pod Arniką” ul. Wolności 10 tel. 56 68826 55
„Medica” ul. Grudziądzka 50 tel. 56 688 16 75
„PULS VI” ul. Niedziałkowskiego 5 kontakt pod nr. tel. 56 477 01 25

**POLE
REKLAMOWE
EXTRA**

**ZADZWOŃ
662 061 348**

**POLE
REKLAMOWE**

Firma mamAUTO sp.j.
z siedzibą w Starorypinie Rządowym zatrudni :
**- PRACOWNIKA DO FOTOGRAFOWANIA
I OBRÓBKİ ZDJĘĆ CZĘŚCI SAMOCHODOWYCH
- MAGAZYNIERA**

Wymagania:

- podstawowa znajomość fotografii,
- podstawowa znajomość branży motoryzacyjnej,
- podstawowa znajomość części i podzespołów samochodowych,
- znajomość obsługi komputera,
- skrupulatność i odpowiedzialność,
- samodzielność.

Oferujemy:

pracę w firmie z wieloletnim doświadczeniem w sprzedaży części samochodowych

tel: 501-138-133; 608-497-975

www.januczek-nieruchomosci.pl
Tel.784 595 367, 56 688 82 10

**POSZUKUJEMY MIESZKAŃCÓW ORAZ DZIAŁEK
ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY**

w ofercie m.in.: **MIESZKANIA** WRONIE: ★48 m2 105tys. zł ★**WĄBRZEŹNO**: ★os. Marysieńka 79m2, III p.-187 tys. zł **bezczyn. po remoncie**: ★48m2-150tys. zł★83m2-165tys. zł **DOMY**: ★Wąłycz 103 m2-315tys. zł★Jarantowice 100 m2-25 tys. zł★Książki 160 m2-365 tys. zł ★Błizienko 140m2-250tys. zł **DZIAŁKI**:★Ul. Sowie 755 m2★Wąłycz 800m2-53 tys. zł ★Mylłowiec 2800 m2-38tys. zł ★Wąbrzeźno 2154 m2-107 700 zł **LOKALE**: ★Łobdowo 377 m2 zł ★1Maja 95 m2 **KAMIENICA**: Wąbrzeźno 260m2-650 tys. zł

REKLAMA

KREDYTY
Kredyty Bankowe
i Pozabankowe
dla każdego źródła dochodu

Dla Emerytów i Rencistów
dla umów o pracę
rolników
oraz świadczeń 500+

kontakt:
Brodnica 729-205-023
Rypin 731-777-255
NML790-688-111

RATY RATY RATY RATY RATY

**SKŁAD WĘGLA
SKUP ZŁOMU
FOLI, MAKULATURY
ZUŻYTEGO SPRZĘTU AGD/RTV
WĘGIEL KAMIENNY OD 560zł**

TEL. 501 621 145
TRANSPORT GRATIS

RATY RATY RATY RATY RATY

SPRZEDAJEMY NATAJNIEJ

Szczegółowy regulamin wysyłania i publikowania ogłoszeń przez SMS dostępny jest na stronie internetowej **WWW.GOLUB-CGD.PL**

Wąbrzeski bieg samarytański

WĄBRZEŹNO ▶ Bieg samarytański, w którym wzięło udział 150 uczestników w różnym wieku zainicjował obchody Dni Kultury Chrześcijańskiej w Wąbrzeźnie

Hasło tegorocznego biegu brzmiało „Spieszmy się kochać...”. Biorąc udział w tej inicjatywie mieszkańcy miasta dali wyraz poparcia dla idei niesienia pomocy drugiemu człowiekowi. Uczestnicy mieli do pokonania około kilometrowy odcinek od ul. Żeglarskiej do plaży miejskiej. Na

mecie czekały na biegaczy różne atrakcje m.in. tor z przeszkodami, gorący poczęstunek, zawody w przeciąganiu liny oraz kąpiel Wąbrzeskich Morsów.

Pierwszy raz w biegu samarytańskim uczestniczyła Jolanta Gronowska. Biegła z kijkami wraz z koleżankami z wąbrzeskiego

Klubu Aktywnych Kobiet.

– Chcemy brać udział w tym co się dzieje się u nas w Wąbrzeźnie i uczestniczyć w wydarzeniach razem z młodzieżą – mówi.

Małgorzata Zygnarowska pobiegła wraz z córką.

– Postanowiłam wziąć udział w biegu, bo prowadzę aktywny

tryb życia. Stwierdziłam też, że będzie to fajny sposób na spędzenie sobotniego popołudnia ze znajomymi.

Każdy uczestnik, który dotarł na metę otrzymał pamiątkowy dyplom.

Głównymi organizatorami imprezy byli: parafia pw. św. Apo-

stołów Szymona i Judy Tadeusza i Wąbrzeski Dom Kultury. Wspierali ich harcerze z powiatu wąbrzeskiego, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Stowarzyszenia „Miasto Aktywni”, WSR Werewolwes i Wąbrzeskie Morsy.

Tekst i fot.
Paulina Grochowalska

Uczestnicy wystartowali z ul. Żeglarskiej

Każdy uczestnik biegu samarytańskiego otrzymał pamiątkowy dyplom

Jolanta Gronowska (z lewej) biegła z koleżankami z wąbrzeskiego Klubu Aktywnych Kobiet

Grunt to dotrzeć na metę – nieważne czy spacerując, maszerując czy biegnąc

Atrakcją była pokazowa kąpiel Wąbrzeskich Morsów

Na plaży organizatorzy przygotowali różne konkurencje

Uczestnicy wąbrzeskiego biegu samarytańskiego na mecie czyli na plaży miejskiej

Małgorzata Zygnarowska zabrała na bieg córkę

Powrót orlików

PIŁKA NOŻNA ➤ Po zimowej przerwie do sportowej rywalizacji powrócili orlicy Unii Wąbrzeźno. Młodzi gracze mają za sobą dwa wiosenne turnieje i prowadzą w sumarycznej tabeli rozgrywek

Inauguracja w Grudziądzu

Wiosenne zmagania w Lidze Orlika podopieczni Roberta Tomaszewskiego rozpoczęli 8 kwietnia w Grudziądzu, a gospodarzem premierowej konfrontacji była miejscowa Olimpia. Unici w meczu otwarcia zmierzyli się z toruńskim Juventusem. - Nasze obawy dotyczące dyspozycji zostały rozwiane już w 2. minucie, kiedy to do siatki przeciwnika trafił Antonii Pawłowski. W tej połowie Antek dołożył jeszcze dwa gole, a po zmianie stron bramki zdobyli Patyk oraz Belzyt – zaznaczył wąbrzeski szkoleniowiec.

Potyczka numer dwa to starcie z grudziądzką Olimpią. - Tu popisali się Kacper Lewandowski i Jakub Boczek. Każdy z nich dwukrotnie znalazł drogę do bramki oponenta, co zapewniło nam wygraną w stosunku 4:1.

W ostatnim meczu Unia Wąbrzeźno zremisowała z Naprzodem Jabłonowo 1:1 i z dorobkiem 7 punktów prowadziła w ligowej ta-

beli, wyprzedzając Olimpię o jedno „oczko”.

Unici zagrali w składzie: Jabłoński, Zieliński – Patyk, Drozdalski, Lewandowski, Belzyt, Pawłowski, Kamiński, Tomaszewski, Boczek, Andrzejewski, Piotrowski, Słomski

Walka w Wąbrzeźnie

Prowadzący w generalnej klasyfikacji biało-niebiescy orlicy byli gospodarzami drugiej imprezy. Na inaugurację wysoko pokonali Olimpię Grudziądz (5:0, bramki Kacpra Lewandowskiego, Igora Tomaszewskiego, Mikołaja Wojdaka, Seweryna Andrzejewskiego oraz Sebastiana Drozdalskiego), a następnie rozgromili Juventus Toruń 9:1 (cztery gole Jakuba Boczka, 3 trafienia Antoniego Pawłowskiego, gol Kacpra Lewandowskiego i Igora Tomaszewskiego).

– Niestety, do beczki miodu trzeba dorzucić łyżkę dziegciu, ponieważ w ostatnim starciu przydarzyła się nam wpadka w postaci porażki z jabłonowskim Naprzodem. W tym spotkaniu sprawdziło

się piłkarskie porzekadło, mówiące o tym, iż niewykorzystane sytuacje się mszczą. Przegraliśmy 0:1 i to Naprzód cieszył się z pierwszego miejsca w drugim turnieju, my zaś zajęliśmy drugą lokatę – obrazowo tłumaczy Tomaszewski.

– Od strony organizacyjnej pokazaliśmy się z bardzo dobrej strony. Podkreślili to wszyscy uczestnicy oraz zgromadzeni kibice i rodzice. Chciałbym podziękować za pomoc w przygotowaniach, słodki poczęstunek i drożdżówki przekazane przez Państwa Wojdak, Patyk, Jabłońskich, Drozdalskich oraz Pana Bogusława Nowakowskiego. W następnej rundzie Ligi Orlika, 6 maja, zagramy w Toruniu – zakończył trener MKS-u.

Unia w Wąbrzeźnie zagrała w składzie: Jabłoński, Zieliński – Patyk, Drozdalski, Lewandowski, Pawłowski, Kamiński, Tomaszewski, Boczek, Andrzejewski, Piotrowski, Słomski.

(kl)

fot. nadesłane

Pływanie

Przyjazne Wody z kolejnymi krążkami

Zawodnicy MUKL Przyjazne Wody wystartowali na VII Grand Prix Kujaw w Inowrocławiu i wywalczyli cztery medale.

Imprezę w Inowrocławiu do szczególnie udanych zaliczy Kajetan Dąbrowski (rocznik 2008),

Kajetan Dąbrowski okazał się bezkonkurencyjny na 50 metrów stylem dowolnym

k który w stylu dowolnym na 50 metrów „złamał” magiczną barierę 40 sekund (38.64) zdobywając złoty medal. Dodatkowo w stylu klasycznym wywalczył srebro, co zagwarantowało mu drugą pozycję w klasyfikacji na najlepszego zawodnika VII Grand Prix.

Na najwyższym stopniu podium stanęła również Oliwia Makowska (rocznik 2007), zwyciężając na 50 metrów stylem dowolnym. Do swojego dorobku dopisała także brąz w stylu motylkowym i była trzecia w klasyfikacji na najlepszą zawodniczkę.

Pozostali przedstawiciele MUKL z Wąbrzeźna zajęli lokaty tuż za podium. Julia Libuszevska (2005) była czwarta w stylu klasycznym, Mateusz Rusinek (2005) również dopłynął czwarty w „klasyku”, podobnie jak jego starszy kolega Mikołaj Fiałkowski (rocznik 2004).

Oprac. (kl)

fot. FB MUKL Przyjazne Wody

Reprezentacja MUKL Przyjazne Wody w pełnej krasie

Siatkówka

Siatkarze tuż za podium

Drużyna Powiatu Wąbrzeskiego zajęła czwarte miejsce w generalnej klasyfikacji kolejnej edycji Regionalnej Ligi Piłki Siatkowej.

Zmagania oldboyów w sezonie 2016/2017 trwały przez kilkanaście tygodni. Ekipa Powiatu Wąbrzeskiego, po 20 rozegranych kolejkach (13 wygranych i 7 porażek), uplasowała się na miejscu czwartym, ustępując tylko triumfatorom z Chełmży, srebrnym medalistom z Pigży i brązowym z Torunia. W składzie zespołu znaleźli się: Janusz Biewald, Krzysztof Buchmiet, Mirosław Ciechacki, Jerzy Cieślak, Tomasz Cieślak, Bogusław Gumuła, Tomasz Ławryniewicz, Krzysztof Mackiewicz, Rafał Pokuciński, Krzysztof Sumeracki oraz Dariusz Wawrzon.

Oprac. (kl)

fot. FB Starostwo
Powiatowe w Wąbrzeźnie

A red background advertisement for 'SKLEPY SPORTOWE STELA-MAR'. The ad features a cyclist in the top left, a KROSS bicycle in the bottom left, and various sports gear including two jerseys, two pairs of shorts, a soccer ball, and two pairs of shoes. Text at the bottom reads 'ZAPEWNIAMY PROFESJONALNY SERWIS GWARANCYJNY I POGWARANCYJNY'.

Bezkonkurencyjny Underart

PIŁKA NOŻNA ➤ Drużyna Underart Wąbrzeźno triumfowała w Turnieju o Superpuchar Burmistrza Miasta Golubia-Dobrzynia

W finałowych zmaganiach na obiekcie Ośrodka Sportu i Rekreacji w Golubiu-Dobrzyniu wystąpiły cztery najlepsze ekipy niedawno zakończonej Ligi OSiR-u. Na hali oglądano zatem teamy: Mito Spedycji Rypin (zwycięzcy ligowej kampanii), Underart Wąbrzeźno (miejscie drugie), TKKF Sahara Golub-Dobrzyń (brązowi medalisci) oraz OSiR Golub-Dobrzyń (czwarta pozycja).

Wąbrzeska ekipa prowadzona przez kapitana Dariusza Marciniaka w premierowym starciu walczyła z drużyną Mito Spedycji. – O takiej kolejności zdecydowało losowanie. Zdawaliśmy sobie sprawę, że potyczka z Rypinem oznacza w praktyce start o złoto, bowiem drużyny z Golubia-Dobrzynia nieco odstawały poziomem od teamu rypińskiego i mojej ekipy – zaznaczył zawodnik Underart.

Srebrni medalisci Ligi OSiR-u prowadzili 1:0, by na początku drugiej połowy stracić przodownictwo. Na szczęście w samej końcówce zachowali więcej sił, strzelili drugą bramkę, a ta zapewniła im niezwykle cenne trzy punkty. W kolejnych konfrontacjach Underart pewnie zwyciężył z OSiR-em

4:0 i TKKF-em Sahara 5:3, zapewniając sobie tym samym pierwszą lokatę i okazały Superpuchar.

– Przed rokiem w lidze zajęliśmy drugie miejsce i byliśmy srebrnymi medalistami pucharu. Tym razem, po drugiej pozycji w golubskiej ligowej walce, dorzuciliśmy w końcu najcenniejszy triumf. Jak zaznaczył organizator Piotr Szczygalski, byliśmy w sobotę poza zasięgiem rywali. Zapocentrowało połączenie rutyny i doświadczenia z młodością. Przy okazji dziękuję

my wszystkim, którzy przyczynili się do powstania tej imprezy za profesjonalne podejście, nagrody i sportowe emocje. Zapewne spotkamy się w tym samym miejscu w sezonie 2017/2018 – podsumował Dariusz Marciniak.

Po zawodach wszystkie ekipy zostały zaproszone na wspólny obiad do jednej z lokalnych restauracji, gdzie wnikliwie analizowano wszelakie aspekty wcześniejszych pojedynków.

Tekst i fot. (kl)

Wyniki turnieju o Superpuchar:

Mito Spedycja Rypin	–	Underart Wąbrzeźno	1:2
Mito	–	OSiR G-D	0:0
Mito	–	Underart Wąbrzeźno	0:0
Underart	–	OSiR G-D	4:0
Underart	–	Underart Wąbrzeźno	5:3
TKKF Sahara	–	OSiR G-D	2:2

Końcowa kolejność

Lp.	Nazwa	Punkty	Bramki
1.	Underart Wąbrzeźno	9	11-4
2.	Mitospecycja Rypin	2	1-2
3.	TKKF Sahara G-D	2	5-7
4.	OSiR G-D	2	2-6

W spotkaniu z Mito Spedycją Rypin nie brakowało emocji

Dariusz Marciniak (na pierwszym planie) jako kapitan wąbrzeskiego zespołu po raz pierwszy cieszył się z najwyższej lokaty

Drużyna Underart Wąbrzeźno przed początkiem pucharowej rywalizacji

Piłka nożna

Seria Unii trwa

Seniorzy Unii Wąbrzeźno odnieśli trzecie z rzędu zwycięstwo w A-klasie. Tym razem pokonali na wyjeździe Węgrowiankę Węgrowo.

Kamil Kamycki w przerwie meczu w Węgrowie zastąpił Dawida Kalinowskiego

Michał Cyrklaf w trzecim kolejnym meczu zachował czyste konto

Unici w ostatnich tygodniach znajdują się w dobrej dyspozycji. Nie grają spektakularnie, ale co najważniejsze, są skuteczni w defensywie i potrafią zapewnić sobie punkty w każdych okolicznościach. Po wyjazdowej wygranej z Pogromem Zbójno i domowym triumfie nad Victorią Czernikowo podopiecznych Roberta Kościelaka czekała podróż do Węgrowa i potyczka z tamtejszą Węgrowianką.

Mecz od początku nie stał na najwyższym poziomie. Oba teamy nie były w stanie wykreować wielu podbramkowych okazji, a akcje często przerywały niedokładne podania. Unici jedyną, jak się później okazało, bramkę strzelili w 21. minucie, wykorzystując rzut karny, podyktowany za przewinienie w „szesnastce” Węgrowianki. Do ustawionej na jedenastym metrze futbolówki podszedł Radosław Drapiewski i pewnym strzałem pokonał lokalnego golkipera. Skromne przodownictwo udało się utrzymać do ostatniego gwizdka sędziego,

a biało-niebiescy dopisali do swego dorobku kolejne trzy punkty, przybliżające ich do upragnionej drugiej lokaty.

Aktualnie wąbrzeska Unia plasuje się w tabeli A-klasy na miejscu trzecim, a do wyprzedzającego ich Cyklonu Kończewice traci już tylko trzy „oczka”. W następnej kolejce (29 kwietnia, godzina 17.00) MKS na własnym boisku zmierzy się z Zamkiem Bierzgłowskim.

(kl)

fot. archiwum

WĘGROWIANKA WĘGROW VS. UNIA WĄBRZEŻNO

0	(0:1)	1
---	-------	---

Gole

Drapiewski 21' z karnego

Skład

M. Cyrklaf – R. Drapiewski, B. Literski, P. Sankiewicz (88' M. Gołębiewski), Dar. Kalinowski, Daw. Kalinowski (46' K. Kamycki), D. Hancyk, Sz. Marszałek, W. Leis (76' M. Marszałek), T. Liszaj, M. Gołąb

Aktualna tabela A-klasy:

Lp.	Nazwa	Mecze	Punkty	Bramki
1.	Pomorzanin Toruń	19	52	85-17
2.	Cyklon Kończewice	18	37	34-30
3.	Unia Wąbrzeźno	18	34	27-21
4.	Stal Grudziądz	18	33	43-34
5.	Gwiazda Starogród	18	33	46-40
6.	LZS Świdziebna	18	28	42-50
7.	Pomowiec Kijewo Królewskie	18	27	44-37
8.	Zamek Zamek Bierzgłowski	18	26	28-31
9.	Victoria Czernikowo	18	24	33-32
10.	Unisławia Unisław	18	15	26-37
11.	Węgrowianka Węgrowo	19	15	28-60
12.	Kasztelan Papowo Biskupie	18	15	17-38
13.	Pogrom Zbójno	18	12	22-33
14.	Piast Łasin	18	12	28-52